

Interregionaler Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße **Geschäftsbericht**

Meziregionální odborová rada Labe–Nisa **Zpráva o činnosti**

Międzyregionalna Rada Związkowa Łaba–Nysa **Raport z działalności**

Impressum

Herausgeber / Vydavateľ / Wydawca
DGB Bezirk Sachsen
Schützenplatz 14, 01067 Dresden
anna.bernstorf@dgb.de
www.sachsen.dgb.de

Redaktion / Redakční úprava / Redakcja
Anna Bernstorf, Markus Schlimbach

Übersetzung / Překlad / Tłumaczenie
Michał Scheuer
Robert Slováček

Fotos / Fotografie / Zdjęcia
DGB Sachsen, NSZZ "Solidarność", ČMKOS, ver.di, FES Warschau, Europäische Bewegung Sachsen, Ricard Bellera Kirchhoff

Druck und Layout / Tisk a grafická úprava / Druk i oprawa
Anne Wolf

Dresden, 2016

Vorwort

Liebe Kolleginnen und Kollegen,

die Europäische Union ist mitten in ihrer größten Bewährungsprobe für den Zusammenhalt und für die Idee eines solidarischen Europas mit offenen Grenzen. Die Krisen der vergangenen Jahre, die Euro-Krise mit ihren dramatischen Auswirkungen auf das südliche Europa und die Flüchtlingskrise haben leider gezeigt, dass die Gemeinsamkeit der europäischen Staaten schnell an ihre nationalstaatlichen Grenzen stößt. Die Wiedereinführung von Grenzkontrollen und der Bau von Grenzbefestigungen mit Stacheldraht sind Entwicklungen, die unseren gewerkschaftlichen Vorstellungen eines offenen und freien Europas widersprechen.

Diese Rahmenbedingungen haben die Partner im Interregionalen Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße angespornt, ihre Zusammenarbeit noch zu verstärken. Die Zunahme der Mobilität von Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmern aus Polen und Tschechien nach Sachsen erhöhte auch den Beratungs- und Informationsbedarf. Die Einführung des Mindestlohnes in Deutschland zum 1. Januar 2015 hat erstmals eine untere Grenze bei den Löhnen gezogen. Für viele Grenzgänger aus Polen und Tschechien konnte so ein weiteres Dumping verhindert werden.

Immer wieder konnten wir in unserer Zusammenarbeit feststellen, dass wir vor ähnlichen Problemen im Dreiländereck stehen: eine Zunahme von prekärer Beschäftigung, Fachkräftemangel und der Wegzug von jungen Menschen durch fehlende Zukunftsperspektiven. Diese Probleme können nur gemeinsam mit den politisch Verantwortlichen in den Ländern gelöst werden. Hier muss die Zusammenarbeit verbessert werden und darf sich nicht nur darauf beschränken, Straßen und Gebäude zu fördern, sondern muss sich der Probleme der Menschen annehmen.

Seit seiner Gründung 1993 versteht sich der IGR Elbe-Neiße als das soziale Gewissen in der Grenzregion. Angesichts der politischen Entwicklungen ist das notwendiger denn je. Die gute, vertrauensvolle und ehrliche Zusammenarbeit der Partner im IGR ist ein festes Fundament für die Fortsetzung unserer Partnerschaft im Sinne eines freien und solidarischen Europas.

Předmluva

Milé kolegyně, milí kolegové,

Evropská unie se nachází uprostřed největší zatěžkávací zkoušky pro její soudržnost a myšlenku solidární Evropy s otevřenými hranicemi. Krize uplynulých let, ať už eurokrize se svými dramatickými dopady na jih Evropy či uprchlická krize, bohužel ukázaly, že svornost evropských států velmi rychle naráží na své možnosti vymezené hranicemi jednotlivých států. Obnovení hraničních kontrol a výstavba hraničních bariér s ostatním drátem jsou vývojové tendence, které jsou v rozporu s našimi odborovými představami otevřené a svobodné Evropy.

Tyto rámcové podmínky byly pro partnery sdružené v Mezuregionální odborové radě Labe-Nisa pobídkou k dalšímu posílení jejich spolupráce. Z důvodu rostoucí přeshraniční mobility pracovníků z Česka a Polska směrem do Saska stoupla také potřeba poskytování informací a poradenství. Zavedením minimální mzdy v Německu k 1. lednu 2015 byl poprvé vytvořen dolní limit v oblasti mezd. Pro mnohé přeshraniční pracovníky z Česka a Polska se tím podařilo zabránit dalšímu dumpingu.

Ve své spolupráci jsme znovu a znovu zjistili, že se v Trojzemí potýkáme s obdobnými problémy, jako je šíření překérních forem zaměstnání, nedostatek kvalifikovaných pracovníků a odchod mladých lidí vinou chybějících vyhlídek do budoucnosti. Tyto problémy lze vyřešit jen společně s odpovědnými politickými zástupci v našich zemích. Zde je nutně potřeba zlepšit spolupráci. Není postačující omezit se na podporu silnic a budov, nýbrž je nezbytné věnovat se problémům lidí.

Od svého založení v roce 1993 se Mezuregionální odborová rada Labe-Nisa chápe jako sociální svědomí pohraničního regionu. Vzhledem k politickému vývoji to je nutnější než kdykoli dříve. Dobrá a poctivá spolupráce partnerů sdružených v MEROR, založená na vzájemné důvěře, je pevným základem pro pokračování našeho partnerství ve smyslu svobodné a solidární Evropy.

Przedmowa

Drogie Koleżanki i drodzy Koledzy,

Unia Europejska wystawiona jest na największą próbę swej spójności i swej idei solidarnej Europy z otwartymi granicami. Kryzysy minionych lat: kryzys euro z jego dramatycznymi konsekwencjami dla Południa Europy oraz kryzys uchodźczy pokazały niestety, że wspólne podejście krajów członkowskich szybko napotyka na granice. Powrót kontroli granicznych i budowa zasieków granicznych z drutu kolczastego to zmiany sprzeczne z naszymi związkowymi wyobrażeniami otwartej i wolnej Europy.

Te warunki ramowe zachęciły partnerów w Międzyregionalnej Radzie Związkowej Łaba-Nysa do jeszcze większego zacieśnienia swej współpracy. Wzrost mobilności pracowników z Polski i Czech do Saksonii zwiększył też popyt na doradztwo i informację. Wprowadzenie płacy minimalnej w Niemczech z dniem 1 stycznia 2015 r. po raz pierwszy wyznaczyło dolną granicę wynagrodzeń. Dla wielu pracowników transgranicznych z Polski i Czech udało się w ten sposób zapobiec dalszemu dumpingowi.

W naszej współpracy stale stwierdzamy, że na Trójstyku stoimy przed podobnymi problemami: wzrostem zatrudnienia na umowy śmieciowe, niedoborem wykwalifikowanych kadr i odpływem młodych ludzi wskutek braku perspektyw na przyszłość. Problemy te można rozwiązać tylko wspólnie z decydentami politycznymi w poszczególnych krajach. Należy poprawić współpracę w tym zakresie i nie można ograniczać się tylko do dofinansowywania dróg i budynków, ale trzeba zająć się problemami ludzi.

Od swego utworzenia w 1993 r. MRZ Łaba-Nysa postrzega się jako społeczne sumienie na pograniczu. W obliczu rozwoju politycznego jest to konieczne bardziej, niż kiedykolwiek. Dobra, zaufana i szczerza współpraca partnerów w MRZ jest trwałym fundamentem dla kontynuacji naszego partnerstwa dla dobra wolnej i solidarnej Europy.

Markus Schlimbach

DGB Bezirk Sachsen

Franciszek Kopeć

NSZZ „Solidarność” Region Jeleniogórski

Jiří Cingr

RROS ČMKOS Ústeckého kraje

Inhaltsverzeichnis

1 Bilanz des IGR Elbe-Neiße 2013 bis 2016		3 Integration der Grenträume im Dreiländereck	
Herausragende politische Ereignisse	5	Strategie und Aktionsplan 2013 – 2015	12
Präsidium des Interregionalen Gewerkschaftsrates		Regional- und Strukturpolitik	13
Elbe-Neiße	8	Grenzüberschreitende Arbeitsmarktpolitik	14
Geförderte Projekte der grenzüberschreitenden		Sektorale Zusammenarbeit	16
Zusammenarbeit	9		
2 Vertretung regionaler Positionen auf europäischer und nationaler Ebene		4 Öffentlichkeitsarbeit und Veröffentlichungen	18
Zusammenarbeit mit dem Europäischen Parlament	10	5 Chronik des IGR Elbe-Neiße 2013 bis 2016	19
Europawahl 2014	10		
Interregionale Gewerkschaftsräte beim Europäischen			
Gewerkschaftsbund	11		
Deutsch-Polnisches Gewerkschaftsforum	11		

Obsah

1 Bilance MEROR Labe-Nisa za období let 2013 až 2016		3 Integrace příhraničních území v Trojzemí	
Významné politické události	22	Strategický a akční plán na období 2013-2015	29
Prezidium Meziregionální odborové rady Labe-Nisa	25	Regionální a strukturální politika	30
Podpořené projekty přeshraniční spolupráce	26	Přeshraniční politika zaměstnanosti a trhu práce	31
		Sektorová spolupráce	33
2 Zastupování regionálních pozic na evropské a národní úrovni		4 Vztahy s veřejností a publikace	35
Spolupráce s Evropským parlamentem	27	5 Kronika MEROR Labe-Nisa za období let 2013 až 2016	36
Eurovolby 2014	27		
Meziregionální odborové rady v rámci Evropské odborové konfederace	28		
Německo-polské odborové fórum	28		

Spis treści

1 Bilans MRZ Łaba-Nysa od 2013 do 2016 r.		3 Integracja obszarów przygranicznych na Trójstyku	
Główne wydarzenia polityczne	39	Strategiczny plan działań na lata 2013 - 2015	46
Prezydium Międzyregionalnej Rady Związkowej Łaba-Nysa	42	Polityka regionalna i strukturalna	47
Objęte dofinansowaniem projekty współpracy transgranicznej	43	Transgraniczna polityka rynku pracy	48
		Współpraca sektorowa	50
2 Reprezentowanie stanowiska regionalnego na szczeblu europejskim i ogólnokrajowym		4 Działalność promocyjna i publikacje	52
Współpraca z Parlamentem Europejskim	44	5 Kronika MRZ Łaba-Nysa od 2013 do 2016 r.	53
Wybory Europejskie 2014	44		
Międzyregionalne Rady Związkowe w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych	44		
Polsko-Niemieckie Forum Związków Zawodowych	45		

1 Bilanz des IGR Elbe-Neiße 2013 bis 2016

20 Jahre IGR Elbe-Neiße

Im Berichtszeitraum feierte der 1993 gegründete IGR Elbe-Neiße sein 20jähriges Bestehen. An der Festveranstaltung am 24.05.2013 in Zgorzelec nahmen mehr als 130 Gäste teil. Markus Schlimbach, Präsident des IGR Elbe-Neiße, dankte den Gründungsvätern für ihre Leistung vor 20 Jahren. Damit ist die Grundlage für die heutige und die zukünftige Zusammenarbeit gelegt worden.

Als Gratulanten nahmen unter anderen Piotr Duda, Vorsitzender der NSZZ „Solidarność“, Claudia Menne, Europäischer Gewerkschaftsbund und Radka Sokolová, stellv. Vorsitzende ČMKOS teil. Die Festrede hielt Prof. Dr. Dr. Negt.

Per Videobotschaft gratulierte der Präsident des Europäischen Parlaments, Martin Schulz, dem IGR Elbe-Neiße für seine langjährige Tätigkeit. Er machte deutlich, dass die Interregionalen Gewerkschaftsräte einen wesentlichen Beitrag zur Integration der Europäischen Union leisten.

Alle Gratulanten betonten, dass die grenzüberschreitende Zusammenarbeit der Gewerkschaften wesentlich zum Zusammenwachsen in Europa beiträgt. Die Gewerkschaften sind Verfechter eines sozialen Europas und müssen sich gerade in Krisenzeiten gemeinsam für sozialen Fortschritt, soziale Grundrechte, starke Arbeitnehmer- und Gewerkschaftsrechte einsetzen. Sie stehen für die Solidarität in Europa und untermauern dies mit konkreten Aktionen im Grenzraum.

Delegiertenkonferenz des IGR Elbe-Neiße

Am 25.05.2013 fand in Mystakowice (Polen) die gemeinsame Konferenz des IGR Elbe-Neiße statt. Sie ist das höchste Gremium des Interregionalen Gewerkschaftsrates und setzt sich aus Delegierten der Gewerkschaften aus Sachsen, Nordböhmen und Niederschlesien zusammen. Darüber hinaus nahmen zahlreiche Gäste aus den drei Ländern teil.

Im Mittelpunkt der Konferenz standen der Geschäftsbericht, die Änderungen des Statuts und der Geschäftsordnung, die Wahl des Präsidiums und die Abstimmung des Strategie- und Aktionsplans 2013 – 2015.

Die vom Präsidium des IGR Elbe-Neiße vorgeschlagenen Änderungen des Statuts und der Geschäftsordnung wurden einstimmig angenommen. Wesentliche Änderungen sind die Verknüpfung der Mitgliedschaft im IGR Elbe-Neiße an die Mitgliedschaft im Europäischen Gewerkschaftsbund, die Aufnahme der ČMKOS Regionalräte Ústí und Liberec als Mitglieder in den IGR Elbe-Neiße und die Vertretungs- sowie Abstimmungsregeln.

Anschließend wurden der Präsident, die beiden Vizepräsidenten und die Präsidiumsmitglieder einstimmig gewählt. Die Delegierten verabschiedeten einstimmig den gemeinsamen Strategie- und Aktionsplan „Solidarität kennt keine Grenzen. Gemeinsam ein soziales Europa gestalten!“. Damit wurden die zentralen Forderungen und geplanten Aktivitäten für den Zeitraum 2013 – 2015 beschlossen.

Im Mittelpunkt steht dabei die Weiterentwicklung des Grenzraums zu einem zukunftsfähigen gemeinsamen Lebens- und Arbeitsraums mit Guter Arbeit, hoher sozialer Sicherheit, starken Arbeitnehmer- und Gewerkschaftsrechten, guten Aus- und Weiterbildungsbedingungen und hochwertigen öffentlichen Dienstleistungen (siehe Seite 12).

Europaweite Proteste

Der EGB und seine Mitglieder hatten für den 04.04.2014 zu einer europaweiten Demonstration nach Brüssel aufgerufen. Daran beteiligten sich 50.000 Menschen, darunter drei Busse aus Sachsen mit zahlreichen Kolleginnen und Kollegen aus allen acht Mitgliedsgewerkschaften des DGB Sachsen und der NSZZ „Solidarność“ Jelenia Góra. Weiter waren viele Teilnehmerinnen und Teilnehmer der ČMKOS und des polnischen Gewerkschaftsverbandes OPZZ vor Ort.

Die Teilnehmerinnen und Teilnehmer der Demonstration durch Brüssel forderten ein sozialeres Europa mit Guter Arbeit, starken Arbeitnehmerrechten und Investitionen in die Zukunft Europas. Sie forderten laut und kreativ einen sofortigen Stopp der Politik des Kaputtsparens.

Die Demonstration fand im Vorfeld der Europawahl im Mai 2014 statt. Das Europäische Parlament muss sich als soziales Korrektiv gegen die EU-Kommission behaupten. Das kann nur mit Abgeordneten gelingen, die sich für ein gerechtes, soziales und demokratisches Europa einsetzen.

DIALOG-Preis für den IGR Elbe-Neiße

Am 07.11.2014 wurden der ehemalige Gewerkschaftsführer der Solidarność und Staatspräsident Polens Lech Wałęsa und der IGR Elbe-Neiße gemeinsam mit dem Dialog-Preis der Deutsch-Polnischen Gesellschaft (DPG) ausgezeichnet.

Die Festveranstaltung fand im Sächsischen Landtag unter Teilnahme zahlreicher Ehrengäste statt. Darunter Prof. Dr. Rita Süßmuth, Bundestagspräsidentin a. D., und Dr. Dietmar Wölk, Ministerpräsident des Landes Brandenburg und Koordinator für die deutsch-polnische Zusammenarbeit.

Der IGR Elbe-Neiße wurde für seine Vorreiterrolle bei der trilateralen Zusammenarbeit zwischen den Gewerkschaften der Nachbarländer Deutschland, Polen und Tschechien ausgezeichnet. Die Laudatio hielt Dr. Wolfgang Nicht, ehemaliger Vorsitzender der DPG Sachsen.

Aufnahme der OPZZ in den IGR Elbe-Neiße

In der Sitzung des Präsidiums des IGR Elbe-Neiße am 05.11.2015 ist die OPZZ Niederschlesien offiziell als Mitglied in den IGR Elbe-Neiße aufgenommen worden. Im Vorfeld der Aufnahme hatte die OPZZ ihr Interesse an einer vollen Mitgliedschaft im IGR Elbe-Neiße bekundet und die Aufnahme mit Verweis auf die Satzung des EGB beantragt.

Gemäß der Satzung des EGB setzen sich die Interregionalen Gewerkschaftsräte aus den regionalen Gliederungen der EGB-Mitglieder zusammen.

Die entsprechende Änderung in der Satzung des IGR Elbe-Neiße muss noch von der Gemeinsamen Konferenz des IGR Elbe-Neiße am 21.05.2016 in Ústí nad Labem bestätigt werden.

25 Jahre Deutsch-Polnischer Nachbarschaftsvertrag

Anlässlich des 25jährigen Bestehens des Deutsch-Polnischen Vertrags für gute Nachbarschaft und Zusammenarbeit, hatten der DGB Bezirk Sachsen, die DGB Region Ostsachsen und der IGR Elbe-Neiße zu einem Empfang nach Bautzen eingeladen. Rund 150 Vertreterinnen und Vertreter von Gewerkschaften, Verwaltungen, Parteien, Verbänden und Vereinen aus Sachsen, Niederschlesien und Nordböhmen sowie Abgeordnete des Sächsischen Landtages und der Kreistage sind der Einladung gefolgt.

Iris Kloppich, Vorsitzende des DGB Bezirk Sachsen, betonte in ihrer Einführung die Wichtigkeit der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit: „Wir wollen Partnerschaft auf gleicher Augenhöhe und dafür hat der Interregionale Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße viel getan.“

Franciszek Kopeć, Vorsitzender der NSZZ „Solidarność“ Region Jelenia Góra, bedankte sich beim DGB Sachsen und den Mitgliedsgewerkschaften für die langjährige vertrauensvolle Zusammenarbeit. „Die Unterstützung durch den DGB beispielsweise bei der Auseinandersetzung um Arbeitnehmerrechte in Polen ist sehr wichtig und wir müssen weiterhin gemeinsam für die Durchsetzung sozialer Rechte kämpfen.“

Frau Prof. Dr. Süssmuth, Bundestagspräsidentin a. D., stellte in ihrer Rede die Entwicklung der Deutsch-Polnischen Aussöhnung und Zusammenarbeit dar. Sie betonte, dass es bei der Entwicklung eines gemeinsamen Europas nicht nur um Finanzen gehen darf, sondern ein soziales Europa geschaffen werden muss. Dabei spielen die Gewerkschaften eine wichtige Rolle. Ihr Fazit: „Wir haben viel erreicht in der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit. Wir müssen nicht unkritisch sein. Bei einer kritischen Kooperation dominiert aber das Wort Kooperation.“

Im Anschluss an den Festakt wurde Kollege Bernhard Sonntag, langjähriger Vorsitzender des DGB Ostsachsen in den Ruhestand verabschiedet. Er hat in den letzten 25 Jahren die Geschicke des DGB in Ostsachsen geleitet und war an der Gründung des Interregionalen Gewerkschaftsrates Elbe-Neiße 1993 maßgeblich beteiligt.

Sein Nachfolger ist Kollege Matthias Klemm, der ab dem 01.02.2016 die Geschäfte des DGB Ostsachsen kommissarisch übernimmt.

Präsidium des Interregionalen Gewerkschaftsrates Elbe-Neiße

Das Präsidium des Interregionalen Gewerkschaftsrates wurde von der Gemeinsamen Konferenz des IGR Elbe-Neiße am 25.05.2013 in Mysłakowice (Polen) einstimmig gewählt.

von links nach rechts: Jiří Cingr, Vorsitzender RROS ČMKOS ÚK, Lenka Štěpánková, stellv. Vorsitzende RROS ČMKOS ÚK, Šimon Vohar, Vorsitzender SčSOO DP, Franciszek Kopeć, Vorsitzender NSZZ „Solidarność“ Region Jelenia Góra, Markus Schlimbach, stellv. Vorsitzender DGB Sachsen, Jacek Dziedziński, stellv. Vorsitzender NSZZ „Solidarność“ Region Jelenia Góra, Olivier Höbel, Bezirksleiter IG Metall Berlin-Brandenburg-Sachsen, Bogusław Wojtas, stellv. Vorsitzender NSZZ „Solidarność“ Region Jelenia Góra. Es fehlt: Thomas Voß, Landesbezirksleiter ver.di Sachsen/Sachsen-Anhalt/Thüringen.

Präsidium des Interregionalen Gewerkschaftsrates Elbe-Neiße

Stand 01.04.2016

Deutschland

Markus Schlimbach	DGB Bezirk Sachsen	Vizepräsident
Oliver Greie	ver.di-Landesbezirk Sachsen/Sachsen-Anhalt/Thüringen	Präsidium
Olivier Höbel	IG Metall Bezirk Berlin-Brandenburg-Sachsen	Präsidium

Polen

Franciszek Kopeć	NSZZ „Solidarność“ Region Jeleniogórski	Vizepräsident
Bogusław Wojtas	NSZZ „Solidarność“ Region Jeleniogórski	Präsidium
Andrzej Otręba	OPZZ Niederschlesien	Präsidium

Tschechien

Jiří Cingr	RROS ČMKOS ÚK	Präsident
Lenka Štěpánková	RROS ČMKOS ÚK	Präsidium
Šimon Vohar	SčSOO DP	Präsidium

Im Berichtszeitraum schied Kollege Thomas Voß (ver.di-Landesbezirk Sachsen/Sachsen-Anhalt/Thüringen) aus dem Präsidium des IGR Elbe-Neiße aus. Seinen Platz nahm Oliver Greie, Landesbezirksleiter ver.di Sachsen/Sachsen-Anhalt/Thüringen, ein. Weiter schied Kollege Jacek Dziedziński (NSZZ „Solidarność“) aus dem Präsidium aus, da mit der Aufnahme der OPZZ in den IGR Elbe-Neiße, Kollege Andrzej Otręba (OPZZ Niederschlesien), neu ins Präsidium aufgenommen wurde.

Schwerpunkte der IGR-Präsidiumssitzungen 2013 bis 2016

- Soziale Grundrechte in der EU – Angriffe auf die Tarifautonomie und soziale Sicherung
- Europawahl 2014 – Anforderungen an die Parteien und gemeinsamer Wahlauftritt
- Arbeitnehmerfreizügigkeit und Dienstleistungsfreiheit – Einhaltung von fairer Mobilität
- Verletzung von Arbeitnehmerrechten – grenzüberschreitende Unterstützungsmöglichkeiten
- EU-Kohäsionspolitik – Mehrjähriger Finanzrahmen 2014–2020 und Einbeziehung der Sozialpartner
- Sektorale Vernetzung und Interessenvertretung bei Amazon
- Demographische Entwicklung, Fachkräfteentwicklung und Berufsausbildung
- Energiepolitik und Schließung von Kohlegruben in Nordböhmen
- Flüchtlingspolitik und Erstarken des Rechtsextremismus
- Auswertung von Wahlergebnissen und Regierungsvorhaben in Deutschland, Tschechien und Polen

Geförderte Projekte der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit

Im Berichtszeitraum ist es gelungen, für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit der Gewerkschaften in Sachsen, Böhmen und Niederschlesien Fördermittel der Europäischen Kommission einzuwerben und gemeinsame Aktivitäten mit der Friedrich-Ebert-Stiftung, Regionalprojekt MOE, durchzuführen. Die branchenübergreifenden und sektoralen Aktivitäten der Gewerkschaften konnten auf diese Weise im Rahmen von Projekten finanziell unterstützt werden.

Die Funktion des Hauptantragstellers der EURES-TriRegio wechselte aufgrund der Vorgabe der EU-Kommission, dass der Hauptantragsteller eine öffentliche Arbeitsverwaltung sein muss, vom DGB Sachsen auf die Regionaldirektion Sachsen der Bundesagentur für Arbeit. Die Tätigkeiten der EURES-TriRegio konnten damit fortgeführt werden.

Projekttitel	Träger	Partner	Fördermittelgeber
EURES-TriRegio	DGB Sachsen* anschließend Regionaldirektion Sachsen der Bundes- agentur für Arbeit * bis 2014	ČMKOS NSZZ „Solidarność“ Regionaldirektion Sachsen der Bundesagentur für Arbeit (BA) Niederschlesisches Woiwodschaftsarbetsamt Waldenburg Arbeitsämter Ústí nad Labem, Liberec, Karlovy Vary Wirtschaftskammer Liberec Westpolnischer Arbeitgeberverband (FPPZ)* Sudetische Industrie- und Handelskammer (SIPH)* Zentrale Auslands- und Fachvermittlung der BA (ZAV)* Ministerium für Arbeit und Soziales der Republik Polen* Ministerium für Arbeit und Soziales der Tschechischen Republik* IHK Chemnitz (seit 26.03.2013) Niederschlesischer Arbeitgeberverband (seit 2015) * bis 2014	EU-Kommission GD Beschäftigung
Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften aus Niederschlesien und Sachsen	NSZZ „Solidarność“ Jelenia Góra	DGB Bezirk Sachsen	EU-Kommission EFRE: Ziel 3 Programm Sachsen – Polen

Gemeinsame Aktivitäten mit der Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) Regionalprojekt MOE

	Träger	Partner
Aktivitäten zur Stärkung des grenzüberschreitenden Sozialen Dialogs mit Gewerkschaften in Mittel- und Osteuropa	DGB Sachsen	ČMKOS NSZZ „Solidarność“ IG Metall, OS KOVO ver.di Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen OSPO IGR Viadrina

Zwischen dem Interregionalen Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße und der FES in Mittel- und Osteuropa (MOE) besteht bereits eine langjährige Zusammenarbeit. Im Berichtszeitraum wurden zahlreiche Aktivitäten gemeinsam mit dem Regionalprojekt Mittel- und Osteuropa der Friedrich-Ebert-Stiftung durchgeführt.

Dazu gehören seit 2011 auch Aktivitäten gemeinsam mit dem Interregionalen Gewerkschaftsrat Viadrina. Beispiele für gemeinsame Aktivitäten mit der FES sind: Konferenzen, Arbeitstreffen und Foren sowie Informationsmaterialien.

2 Vertretung regionaler Positionen auf europäischer und nationaler Ebene

Der Interregionale Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße versteht sich als ein wichtiger Akteur auf europäischer, nationaler und regionaler Ebene.

Der IGR Elbe-Neiße ist Teil des Europäischen Gewerkschaftsbundes (EGB) und engagiert sich auf europäischer, nationaler und regionaler Ebene für die Interessen der Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer im Grenzraum.

Er beobachtet die Auswirkungen europäischer Entscheidungen und Entwicklungen, thematisiert Probleme des Grenzraums auf europäischer Ebene und setzt sich für Verbesserungen auf allen geeigneten Handlungsebenen ein. Dafür baut er kontinuierlich die Zusammenarbeit mit dem Europäischen Parlament, dem Europäischen Gewerkschaftsbund, den nationalen Gewerkschaften, grenzüberschreitenden Akteuren etc. aus.

Zusammenarbeit mit dem Europäischen Parlament

Die Zusammenarbeit mit dem Europäischen Parlament hat durch die Gesetzgebungskompetenz und für die Grenzräume wichtige Verhandlungen, im Berichtszeitraum weiter an Bedeutung gewonnen.

Insbesondere im Zusammenhang mit den Verhandlungen um den Mehrjährigen Finanzrahmen 2014 – 2020 und den Instrumenten der Kohäsionspolitik sowie zu den Verhandlungen um die Entsenderichtlinie und die Zukunft der EURES-Grenzpartnerschaften wurden die Kontakte intensiviert.

Im Mittelpunkt standen dabei die Themen:

- Kohäsionspolitik 2014 – 2020
- Allgemeine Verordnung und die Umsetzung des Partnerschaftsprinzips
- EU-Programm für Beschäftigung und soziale Innovation (EaSI) und die Zukunft der EURES-Grenzpartnerschaften
- EURES-Verordnung
- Grenzüberschreitende Programme Sachsen-Tschechien und Sachsen-Polen

Im Zusammenhang mit den Verhandlungen um die Durchsetzungsrichtlinie zur Entsenderichtlinie, haben sich die Delegierten der gemeinsamen Konferenz des IGR Elbe-Neiße am 25.05.2013 mit einem offenen Brief an die Mitglieder des Europäischen Parlaments, die Mitgliedsstaaten der Europäischen Union und die Europäische Kommission gewendet. Sie forderten die Akteure auf, die Rechte mobiler Beschäftigter in Europa zu stärken und die Kontrollen gegen missbräuchliche Entsendung zu verschärfen.

Die Delegierten bekräftigten, dass für die Gewerkschaften die soziale Gestaltung des Binnenmarktes ein Kernthema ist und sie sich weiterhin für eine Soziale Fortschrittsklausel in den Europäischen Verträgen und eine Revision der Entsenderichtlinie stark machen werden.

Ein weiteres wichtiges Gebiet der Zusammenarbeit mit dem Europäischen Parlament war die Zukunft der EURES-Grenzpartnerschaften. Durch die sogenannte EURES-Reform drohte die Zerschlagung der Informations- und Beratungsstrukturen der EURES-Grenzpartnerschaften.

Das Europäische Parlament hat sich klar für die Rettung der EURES-Grenzpartnerschaften positioniert. In den zähen Verhandlungen zum EU-Programm für Beschäftigung und soziale Innovation (EaSI) konnte die Finanzierung der EURES-Grenzpartnerschaften für den Zeitraum 2014 – 2020 sichergestellt werden.

In den Verhandlungen um die EURES-VO ist es dem Parlament gelungen, die Grenzpartnerschaften mit der Aufnahme einer Definition und der Beschreibung ihrer Tätigkeiten hoffentlich auf Dauer abzusichern. Darüber hinaus wurde die Beteiligung der Sozialpartner nicht nur in den Grenzpartnerschaften obligatorisch festgeschrieben, sondern auch auf europäischer und nationaler Ebene gestärkt.

Europawahlen 2014

Der IGR Elbe-Neiße hat zur Europawahl im Mai 2014 einen gemeinsamen Wahlaufuf veröffentlicht. Darin riefen die Gewerkschaften im Dreiländereck Sachsen, Nordböhmen, Niederschlesien dazu auf, wählen zu gehen und die Richtung hin zu einem sozialeren Europa mitzubestimmen.

Kernforderungen des IGR Elbe-Neiße waren:

- Einhaltung sozialer Grundrechte und Stärkung des sozialen Zusammenhalts in Europa
- In die Zukunft Europas investieren statt Kaputtsparen
- Schaffung von Guter Arbeit und Bekämpfung von prekärer Beschäftigung
- Jugendarbeitslosigkeit bekämpfen – echte Perspektiven für Jugendliche in Europa schaffen
- Faire Arbeitnehmermobilität – Gleicher Lohn für gleiche Arbeit am gleichen Ort
- Mehr Demokratie und Mitbestimmung – starke Arbeitnehmer- und Gewerkschaftsrechte
- Öffentliche Dienstleistungen in hoher Qualität, die allen zur Verfügung stehen und bezahlbar sind.

Der IGR Elbe-Neiße forderte die Wählerinnen und Wähler auf, die Kandidatinnen und Kandidaten zu wählen, die sich für diese Ziele einsetzen.

Zur Diskussion der Forderungen mit Abgeordneten des Europäischen Parlaments, Kandidatinnen und Kandidaten, wurden zwei bilaterale Europawahlforen unter dem Titel „10 Jahre gemeinsam in der EU. Für die Zukunft Europas: In Gute Arbeit investieren!“ durchgeführt.

Am 05.05.2014 fand in Zwickau ein deutsch-tschechisches Europawahlforum mit Kandidatinnen und Kandidaten aus dem Grenzraum statt.

Am 06.05.2014 fand in Görlitz ein deutsch-polnisches Europawahlforum mit Kandidatinnen und Kandidaten aus dem Grenzraum statt.

Interregionale Gewerkschaftsräte beim Europäischen Gewerkschaftsbund

Die Interregionalen Gewerkschaftsräte in Europa setzen sich aus den regionalen Gliederungen der Mitgliedsbünde des Europäischen Gewerkschaftsbunds zusammen. Der EGB ist mit 89 Gewerkschaftsbünden aus 39 Ländern und 10 europäischen Branchenverbänden die größte gemeinsam agierende politische Organisation in Europa. Die Interregionalen Gewerkschaftsräte gelten als eine Gruppe im Europäischen Gewerkschaftsbund.

Zur Verbindung der Aktivitäten der 45 Interregionalen Gewerkschaftsräte und des Europäischen Gewerkschaftsbundes finden regelmäßige Sitzungen des Koordinierungsausschusses der IGR beim EGB statt. An diesen hat der IGR Elbe-Neiße regelmäßig teilgenommen und die Möglichkeit genutzt, sich mit anderen IGR auszutauschen und aktuelle Probleme mit Vertretern der EU-Kommission, des Europäischen Parlaments und des Europäischen Wirtschafts- und Sozialausschusses zu diskutieren.

Der IGR Koordinierungsausschuss wählt für die Zeit zwischen den EGB-Kongressen einen maximal achtköpfigen Lenkungsausschuss inklusive eines Präsidenten und zwei Vizepräsidenten.

Im Zeitraum 2011 – 2015 war Anna Bernstorf auf Vorschlag der IGR Elbe-Neiße und IGR Viadrina Mitglied im Lenkungsausschuss. Nach dem EGB-Kongress in Paris 2015, wurde sie am 05.11.2015 für den Zeitraum 2015 – 2019 erneut auf Vorschlag der IGR Elbe-Neiße und IGR Viadrina vom IGR Koordinierungsausschuss in den Lenkungsausschuss gewählt. Weiter wurde sie als Vertreterin der Interregionalen Gewerkschaftsräte im EGB-Ausschuss ökonomische und soziale Kohäsion und Regionalpolitik bestimmt.

Die Interregionalen Gewerkschaftsräte Elbe-Neiße und Viadrina verfolgen das Ziel, die Zusammenarbeit mit dem Europäischen Gewerkschaftsbund weiter zu verbessern. Wie im Berichtszeitraum erneut deutlich wurde, ist die Abstimmung und Vertretung gemeinsamer Positionen zum Teil schwierig. Daher muss die Interessenvertretung der IGR gegenüber dem EGB verstärkt werden.

Der IGR Elbe-Neiße wird gleichzeitig gemeinsam mit den nationalen Bündnissen seine Möglichkeiten zur Interessenvertretung direkt bei den Europäischen Institutionen intensivieren. Die Zusammenarbeit mit dem Europäischen Parlament zur Zukunft der EURES-Grenzpartnerschaften hat gezeigt, dass dies ein erfolgreicher Weg ist, um konkrete Verbesserungen für die Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer im Grenzraum zu erzielen.

Im Berichtszeitraum wurden mit Beteiligung des IGR Elbe-Neiße zwei Seminare vom EGB oder ETUI durchgeführt:

Vom 18.01. bis 20.01.2016 fand in Wrocław ein Seminar von ETUI, OPZZ und DGB Sachsen zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit statt. An diesem nahmen neben Kolleginnen und Kollegen des DGB und der OPZZ auch Experten aus Italien, Niederlande, Portugal und Ungarn teil. Im Rahmen des Seminars wurden Handlungsschwerpunkte für die weitere Zusammenarbeit insbesondere im deutsch-polnischen Grenzraum herausgearbeitet.

Am 14.04.2016 fand in Dresden ein EGB Vernetzungsseminar der Interregionalen Gewerkschaftsräte und EURES-Grenzpartnerschaften statt. Daran nahm auch eine Vertreterin der Generaldirektion Beschäftigung der EU-Kommission teil. Im Mittelpunkt standen die Umsetzung der EURES-VO und die Rolle der Sozialpartner sowie der Grenzpartnerschaften.

Darüber hinaus nahm Markus Schlimbach im März 2016 an einem Seminar des ETUI in Barcelona zur Umsetzung des Arbeitsprogramms der Interregionalen Gewerkschaftsräte 2016 – 2020 teil. Dort wurden eine gemeinsame Kommunikationsstrategie und ein Trainingsprogramm der IGR diskutiert. Ebenso ging es um einen Wissenstransfer zu Finanzierungsmöglichkeiten der IGR in Europa.

Deutsch-Polnisches Gewerkschaftsforum

Die Gewerkschaften in Deutschland und Polen führen unterstützt von der Friedrich-Ebert-Stiftung und der Hans-Böckler-Stiftung jährlich ein Deutsch-Polnisches Gewerkschaftsforum durch. In diesen Foren werden aktuelle Themen diskutiert sowie mögliche Ansätze für gemeinsames transnationales oder grenzüberschreitendes Handeln diskutiert. Von polnischer Seite sind die drei repräsentativen Gewerkschaften NSZZ „Solidarność“, OPZZ, FZZ Forum gleichberechtigt beteiligt.

Im Berichtszeitraum hat am 24./25.11.2014 in Warschau unter dem Titel „Wir stellen uns auf für ein soziales Europa“ ein Gewerkschaftsforum unter Beteiligung von Akteuren aus dem Grenzraum stattgefunden.

Am 10./11.06.2015 wurde ein Deutsch-Polnisches Gewerkschaftsforum in Dresden zum Thema „Großkonzerne im Grenzgebiet – Gewerkschaftliche Antworten in Polen und Deutschland“ durchgeführt. An dem Forum nahmen neben nationalen Vertretern der Gewerkschaften auch regionale Vertreter aus Sachsen und Niederschlesien teil.

Ein wichtiges Thema war unter anderen die gewerkschaftliche Zusammenarbeit bei der Organisation von Handelsunternehmen und insbesondere von Amazon in Deutschland und Polen.

Im Rahmen der Veranstaltung fand auch ein Betriebsbesuch bei Philipp Morris in Dresden statt.

3 Integration der Grenzräume im Dreiländereck

Für den IGR Elbe-Neiße ist die Integration des sächsisch-nord-böhmisch-niederschlesischen Grenzraums eine Hauptaufgabe. Nach wie vor existieren im Dreiländereck Grenzen, die überwunden werden müssen und es gilt, die Durchlässigkeit der Grenzen weiter zu verbessern. Der Wegfall der Grenzkontrollen und die Herstellung der vollständigen Arbeitnehmerfreizügigkeit haben die Grenzen zwar physisch durchlässiger gemacht, das Denken vieler Akteure endet jedoch nach wie vor an den Grenzen. Von umfassenden, grenzüberschreitenden Entwicklungskonzepten für das Dreiländereck kann noch nicht die Rede sein.

Der Forderung nach Einführung von Grenzkontrollen hat der IGR Elbe-Neiße eine klare Absage erteilt, da diese negative Auswirkungen auf die Lebens- und Arbeitsbedingungen im Grenzraum hätte. Das Recht auf Freizügigkeit ist ein hohes Gut in der Europäischen Union, welches verteidigt werden muss.

Statt Abschottung muss die grenzüberschreitende Zusammenarbeit in allen Bereichen ausgebaut werden, um den Zusammenhalt im Grenzraum zu verbessern und den Menschen eine bessere Perspektive in der Region zu bieten.

Die Gewerkschaften haben auf allen Ebenen Abstimmungstreffen durchgeführt, um die aktuelle Lage im Grenzraum zu erörtern und gemeinsame Strategien zu entwickeln. Neben der trilateralen Zusammenarbeit des IGR Elbe-Neiße sind dabei auch die bilateralen Kooperationen gestärkt worden. Im Folgenden werden einige Beispiele aufgeführt.

Die Zusammenarbeit mit dem Regionalrat der ČMKOS im Bezirk Ústí wurde weiter intensiviert. Auf Einladung des Regionalrates fanden am 13.10.2014 und am 26.11.2015 gemeinsame Sitzungen mit tschechischen Vertretern aus der Bezirksverwaltung, den Arbeitsämtern und den Arbeitgeberverbänden statt. An diesem nahmen Kolleginnen und Kollegen des DGB Bezirk Sachsen, der DGB Regionsgeschäftsstelle Dresden und der Kreisverbände Sächsische Schweiz - Osterzgebirge und Erzgebirge teil und berichteten über aktuelle Entwicklungen in Sachsen sowie über grenzüberschreitende Herausforderungen und Aktivitäten der Gewerkschaften.

Kooperation: IGR Elbe-Neiße und Viadrina

Im Berichtszeitraum haben die Interregionalen Gewerkschaftsräte Elbe-Neiße und Viadrina eng zusammengearbeitet, um Kräfte zu bündeln und Synergien zu schaffen. Hintergrund ist die Kooperation der DGB Bezirke Sachsen und Berlin-Brandenburg.

Vertreter des IGR Viadrina nahmen an der Delegiertenkonferenz des IGR Elbe-Neiße teil und der IGR Elbe-Neiße unterstützte die Durchführung der Delegiertenkonferenz des IGR Viadrina am 11.03.2014 in Gorzów, Polen. Im Berichtszeitraum wurden mehrere gemeinsame Workshops, Sitzungen und Konferenzen durchgeführt.

Am 01.12.2014 fand in Pirna auf Einladung des DGB Kreisverbandes Sächsische Schweiz - Osterzgebirge und der DGB Regionsgeschäftsstelle eine gemeinsame Sitzung mit dem RROS ČMKOS Ústí statt.

Auch mit der ČMKOS in Prag besteht eine enge Zusammenarbeit. So nahm der Vorsitzende der ČMKOS, Josef Štředula, am Neujahrsempfang des DGB Bezirk Sachsen im Januar 2016 teil. Im Jahr 2015 nahm Radka Sokolová, stellvertretende Vorsitzende der ČMKOS, teil.

Am 25.02.2016 trafen sich Mitglieder der DGB Kreisverbände Görlitz und Bautzen im „Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften“ in Bolesławiec mit Vertretern der NSZZ „Solidarność“ zu einem Arbeitstreffen.

Strategie- und Aktionsplan 2013 – 2015

Die Delegierten der 7. Gemeinsamen Konferenz des IGR Elbe-Neiße verabschiedeten am 25.05.2013 einstimmig den vom Präsidium vorgelegten gemeinsamen Strategie- und Aktionsplan mit dem Titel „Solidarität kennt keine Grenzen. Gemeinsam ein soziales Europa gestalten!“

Im Mittelpunkt stand dabei die Weiterentwicklung des Grenzraums zu einem zukunftsfähigen gemeinsamen Lebens- und Arbeitsraum mit guter Arbeit, hoher sozialer Sicherheit, starken Arbeitnehmer- und Gewerkschaftsrechten, guten Aus- und Weiterbildungsbedingungen und hochwertigen öffentlichen Dienstleistungen.

Als Forderungen und Aktionsfelder des IGR Elbe-Neiße wurden unter anderem verabschiedet:

- Soziales Europa gestalten! Europa muss den Eingriffen in die soziale Sicherung, die sozialen Grundrechte und Gewerkschaftsrechte etwas entgegensetzen. Ansonsten droht ein Unterbietungswettlauf um den geringsten Sozial- und Beschäftigungsschutz.

- In die Zukunft investieren! Die Gewerkschaften in Europa und im Dreiländereck setzen sich für ein Investitionsprogramm ein, um zukunftsfähige Beschäftigung zu schaffen und die soziale Spaltung in Europa zu überwinden. Dabei muss sich die Europäische Union auf sozialen Fortschritt verpflichten. So könnte die Europäische Union zur treibenden Kraft für soziale Gerechtigkeit in Europa werden.
- Zusammenhalt und Solidarität in der EU voranbringen! Die Wirtschafts- und Finanzkrise hat die Unterschiede zwischen den Regionen in den letzten Jahren wieder vergrößert. Ziel der europäischen Strukturpolitik ist die Entwicklung der Union als Ganzes durch die Verringerung der bestehenden Unterschiede des Entwicklungsstandes der einzelnen Regionen.
- Defizite im Dreiländereck gezielt angehen! Niedrige Beschäftigungsquoten, hohe Arbeitslosigkeit, geringe Innovationsfähigkeit und FuE-Kapazitäten der Unternehmen sowie fehlende Aus- und Weiterbildungsmöglichkeiten sind Problembereiche. Der IGR Elbe-Neiße fordert stärkere regionalpolitische Ansätze in den Haushaltsdebatten der EU und der Länder, Mitbestimmung bei der Ausgestaltung der EU-Strukturfonds nach 2013, Einhaltung von Guter Arbeit, Tariftreue etc. bei der Vergabe von Fördermitteln.
- Öffentliche Dienstleistungen mit hoher Qualität, bezahlbar und für alle zugänglich! Die Kürzungspolitik in der Europäischen Union hat die Finanzsituation der öffentlichen Daseinsvorsorge weiter verschärft. Die Liberalisierung der öffentlichen Dienstleistungen wurde weiter vorangetrieben. In einigen Ländern wurden die negativen Auswirkungen der Privatisierung z. B. bei der Wasserversorgung bereits offensichtlich. Diese negativen Privatisierungserfahrungen müssen zu einem Umdenken führen!
- Gute Arbeit und gute Ausbildungsbedingungen durchsetzen! Sowohl in Deutschland als auch in Polen und Tschechien hat sich der Trend zu unsicherer und schlecht bezahlter Arbeit verstärkt. Leiharbeit, Werkverträge, Minijobs, Scheinselbstständigkeit, zivilrechtliche Verträge und weitere Formen prekärer Beschäftigung haben zugenommen. Diese prekären Beschäftigungsformen betreffen zunehmend auch mobile Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer.
- Jugendliche und junge Arbeitnehmer gehören zur mobilsten Bevölkerungsgruppe im Dreiländereck. Die Fachkräfteentwicklung sollte aus Sicht der Gewerkschaften eine grenzüberschreitende und nachhaltige Sichtweise verfolgen. Durch die Verbesserung der Lebens-, Arbeits-, Ausbildungs- und Entlohnungsbedingungen für junge Menschen könnte die Region sowohl für die Jugendlichen im Dreiländereck als auch für potentielle Zuwanderer aus anderen Regionen an Attraktivität gewinnen.
- Einhaltung von Arbeitnehmerrechten grenzüberschreitend erkämpfen! Die Sektorale Vernetzung im Dreiländereck wird weiterentwickelt. Verstöße gegen Arbeitnehmer- und Gewerkschaftsrechte werden die Gewerkschaften weiterhin grenzüberschreitend bekämpfen.

Regional- und Strukturpolitik

Im Vertrag von Lissabon verpflichten sich die Europäische Union und die Mitgliedsstaaten auf eine Politik des wirtschaftlichen, sozialen und territorialen Zusammenhalts. Ziel der Europäischen Strukturpolitik ist die Entwicklung der Europäischen Union als Ganzes durch die Verringerung der bestehenden Entwicklungsunterschiede zwischen den Regionen.

Dieser Ansatz des Ausgleichs und Zusammenhalts wird von den Gewerkschaften ausdrücklich unterstützt. Im Zusammenhang mit der Wirtschafts- und Finanzkrise hat sich die Schere zwischen gering entwickelten und stärker entwickelten Regionen jedoch weiter geöffnet.

Mit der Strategie Europa 2020 sollten die Auswirkungen der Krise bekämpft und neue Impulse für intelligentes, nachhaltiges und integratives Wachstum gesetzt werden.

Die Kohäsionspolitik und die Strukturfonds 2014 – 2020 stehen in einem engen Zusammenhang mit der Strategie Europa 2020. Sie sollen zur Erreichung der fünf Kernziele in den Bereichen Beschäftigung, Forschung und Innovation, Klimawandel und Energie, Bildung, Bekämpfung von Armut und sozialer Ausgrenzung beitragen.

Die wesentlichen Instrumente im Dreiländereck sind der Europäische Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE), der Europäische Sozialfonds (ESF) und der Europäische Fonds für Ländliche Entwicklung (ELER).

Für die Entwicklung des Grenzraums ist der Europäische Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE) mit dem Ziel der Europäischen Territorialen Zusammenarbeit (ETZ) von hoher Bedeutung. In diesem Rahmen wird die grenzüberschreitende Zusammenarbeit finanziell unterstützt.

Der Interregionale Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße hat die Verhandlungen auf europäischer und regionaler Ebene eng begleitet. Insbesondere die Kontakte zum Europäischen Parlament und die Mitwirkung in den Begleitausschüssen waren wichtig.

Die grenzüberschreitenden Kooperationsprogramme Polen – Sachsen und Sachsen – Tschechien könnten wesentliche Instrumente zur Weiterentwicklung des Grenzraums sein.

Die Gewerkschaften haben sich dafür eingesetzt, die Förderverfahren zu vereinfachen, trilaterale Projekte zu ermöglichen und die Themen Arbeit, Bildung, Wirtschaft und Soziales in den Mittelpunkt der Programme zu stellen. Die Diskussion dieser Forderungen mit anderen Akteuren stand beispielsweise bei folgenden Veranstaltungen im Mittelpunkt:

Am 18.10.2013 fand die Polnisch-Deutsche Abschlusskonferenz „Bilanz und Perspektiven der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit“ des Projekts „Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften aus Sachsen und Niederschlesien“ in Mysłakowice statt. Daran nahmen Vertreterinnen und Vertreter der Gewerkschaften, der Arbeitsverwaltungen und der Euroregion teil. Das Projekt wurde im Rahmen des Ziel 3 Programms Sachsen – Polen gefördert.

Ein Thema waren die Anforderungen der Gewerkschaften an die kommende Förderperiode 2014 – 2020.

Am 10.06.2014 fand in Prag eine gemeinsame Sitzung der Europäischen Bewegungen Sachsen und Tschechien mit dem Minister für Menschenrechte, Jiří Dienstbier, sowie dem Vorsitzenden der Europäischen Bewegung Tschechien und ehemaligen EU-Kommissar Vladimír Špidla zur sozialen Lage im Grenzraum und dem Kooperationsprogramm Sachsen – Tschechien 2014 – 2020 statt.

Gemäß den Vorgaben der Europäischen Kommission waren die Gewerkschaften in die Erstellung der Kooperationsprogramme eingebunden. Der DGB Bezirk Sachsen arbeitete in der Redaktionsgruppe des Programmes Sachsen – Tschechien mit. An der Arbeitsgruppe zur Vorbereitung des Programms Polen – Sachsen waren der DGB Bezirk Sachsen und die NSZZ „Solidarność“ beteiligt.

Mit dem Start des INTERREG Programms Polen – Sachsen wurde die NSZZ „Solidarność“ aus dem Monitoring Ausschuss ausgeschlossen. Der DGB Bezirk Sachsen hat mehrfach darauf hingewiesen, dass es sich um einen Verstoß gegen das Partnerschaftsprinzip handelt und hat als einzige Organisation gegen die Annahme der vorgelegten Geschäftsordnung gestimmt. Bis dato leider ohne Erfolg.

Der IGR Elbe-Neiße wird sich weiterhin vehement für die Einhaltung des Partnerschaftsprinzips in allen drei Ländern einsetzen und eng mit Vertreterinnen und Vertretern des Europäischen Parlaments und der Europäischen Kommission zusammenarbeiten.

Bilanzierend muss festgehalten werden, dass die grenzüberschreitenden Kooperationsprogramme nach wie vor nicht auf die Zukunftsfähigkeit des Grenzraums ausgerichtet sind. Nach wie vor wird zu viel in Beton und Ausrüstung investiert, statt in die Menschen in der Region.

Ein Lichtblick ist, dass grenzüberschreitende Ausbildungs- und Arbeitsmarktprojekte förderfähig sind, ebenso wie Sozialpartnerorganisationen. Aufgrund der sehr bürokratischen Förderbedingungen ist aber zu befürchten, dass in diesen Bereichen kaum zweckmäßige Projektvorschläge eingereicht werden.

Grenzüberschreitende Arbeitsmarktpolitik

Die Gewerkschaften setzen sich seit Gründung des IGR Elbe-Neiße für faire Bedingungen für Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer im Grenzraum ein. Der IGR Elbe-Neiße unterstützt die Integration der Arbeits- und Ausbildungsmärkte sowie die freiwillige und faire Mobilität im Grenzraum.

Direkt nach der Herstellung der vollständigen Arbeitnehmerfreizügigkeit und Dienstleistungsfreiheit im Dreiländereck am 1. Mai 2011 hat die grenzüberschreitende Mobilität wie von den Gewerkschaften bereits im Vorfeld prognostiziert, kaum zugenommen.

Dies lag insbesondere an fehlenden positiven Rahmenbedingungen zum Schutz von mobilen Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmern, schlechter Entlohnung, fehlender Transparenz auf den Arbeitsmärkten und Informationsdefiziten bei Arbeitsuchenden.

Der IGR Elbe-Neiße hatte es sich zur Aufgabe gemacht, Arbeitsuchende und mobile Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer über die Chancen der grenzüberschreitenden Mobilität und ihre Rechte und Pflichten am Arbeitsort zu informieren. Dafür wurden insbesondere die Aktivitäten der EURES-TriRegio ausgebaut und die Zusammenarbeit mit den Arbeitsverwaltungen aus Sachsen, Nordböhmen und Niederschlesien intensiviert.

Im Zeitraum von 2013 bis 2016 ist die Zahl der Grenzgänger deutlich angestiegen. Leider muss festgestellt werden, dass die prekäre Beschäftigung im Grenzraum zugenommen hat. Minijobs, Leiharbeit, befristete Verträge, Werkverträge und zivilrechtliche Verträge sind an der Tagesordnung. Zunehmend waren diese Formen prekärer Beschäftigung auch grenzüberschreitend zu beobachten. Damit ist der Informations- und Beratungsbedarf zu arbeits- und sozialrechtlichen Fragen weiter gestiegen.

Ein wichtiges Instrument zur Förderung von qualitativ hochwertiger Mobilität unter fairen Bedingungen sind die EURES-Grenzpartnerschaften. Im Dreiländereck Sachsen-Nordböhmen-Niederschlesien übernimmt die EURES-TriRegio eine wichtige Funktion als Informations-, Beratungs- und Vermittlungsplattform.

In der EURES-TriRegio arbeiten die Arbeitsverwaltungen, Gewerkschaften und Arbeitgeber aus den drei Ländern zusammen. Sie bieten Informations-, Beratungs- und Vermittlungsleistungen insbesondere für Grenzgänger an.

Beim DGB Ostsachsen wurde Kollege Matthias Klemm zum gewerkschaftlichen EURES-Berater ausgebildet und stand bis Ende 2015 als Ansprechpartner für die Gewerkschaften, Betriebs- und Personalräte sowie für mobile Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer zur Verfügung. Seit dem 01.01.2016 hat Sebastian Klähn in der EURES-TriRegio die Funktion des Kontaktpunkts inne und unterstützt die Arbeitsverwaltungen, Gewerkschaften und Arbeitgeber in Sachsen, Nordböhmen und Niederschlesien bei der Beratung zu arbeits- und sozialrechtlichen Fragen.

Der DGB Bezirk Sachsen hat die Erarbeitung und Bereitstellung von mehrsprachigen Informationsmaterialien übernommen. In der Informationsreihe Kurz+Konkret informieren die Gewerkschaften auf Flugblättern über geltende Mindestlöhne, zur Sozialversicherung und sozialen Leistungen für Grenzgänger, zu den Tücken bei der Tätigkeit in bestimmten Branchen etc.

Außerdem wurden zwei Broschüren in deutscher, tschechischer und polnischer Sprache für Grenzgänger zum Arbeitsrecht und zur Sozialversicherung veröffentlicht.

Ein wichtiges Anliegen des Interregionalen Gewerkschaftsrates Elbe-Neiße war die Fortsetzung der EURES-TriRegio in der Förderperiode 2014 – 2020.

Die Europäische Kommission verfolgte das Ziel, das EURES-Netz in ein reines Vermittlungsinstrument umzugestalten. Information und Beratung sollte nur noch am Rande abgedeckt werden. Die grenzüberschreitenden Aktivitäten sollten nach Vorstellung der EU-Kommission ab 2014 im Rahmen des Europäischen Sozialfonds (ESF) und nicht mehr direkt von der Europäischen Kommission gefördert werden.

Nach Einschätzung des IGR Elbe-Neiße hätte dies die Zerschlagung der EURES-Grenzpartnerschaften bedeutet, da die Förderung von grenzüberschreitenden Partnerschaften mit zahlreichen Partnern und Aktivitäten in drei Ländern im Rahmen des ESF nicht möglich ist.

Der IGR Elbe-Neiße hat sich frühzeitig mit seinen Befürchtungen an das Europäische Parlament und die Mitgliedsstaaten gewandt. Das Europäische Parlament und einige Mitgliedsstaaten haben sich aktiv für die Integration der EURES-Grenzpartnerschaften in das EU-Programm für Beschäftigung und soziale Innovation 2014 – 2020 eingesetzt. Damit konnte die Arbeit der EURES-TriRegio finanziell abgesichert werden.

Anschließend konnte das Europäische Parlament im Rahmen der Verhandlungen um die neue EURES-Verordnung die Zusammensetzung und die wichtigen Aufgaben der EURES-Grenzpartnerschaften im EURES-Netz festschreiben. Es wurde beispielsweise definiert, dass sich EURES-Grenzpartnerschaften aus den Arbeitsverwaltungen, den Sozialpartnern und wenn erforderlich weiteren Partnern zusammensetzen. Damit wurde dem Ausschluss von Gewerkschaften ein Riegel vorgeschoben.

Weiterhin werden wir darauf achten, dass die ins Ausland vermittelnden Arbeitsverwaltungen ein besonderes Augenmerk auf die Einhaltung der Arbeits- und Sozialstandards in den Zielunternehmen legen.

Ein Höhepunkt war die Einführung des gesetzlichen Mindestlohns in Höhe von 8,50 Euro am 01.01.2015 in Deutschland. Damit konnte auch für mobile Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer eine untere Haltelinie eingeführt werden. Dies war ein wichtiges Anliegen des IGR Elbe-Neiße im Grenzraum.

Zur Einführung des Mindestlohns wurden im Rahmen der EURES-TriRegio und mit Unterstützung der FES grenzüberschreitende Aktivitäten durchgeführt. Es wurde beispielsweise eine Informationsbroschüre mit Fragen und Antworten für mobile Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer aus Polen und Tschechien erstellt. Diese wurde in deutscher, polnischer und tschechischer Sprache veröffentlicht und auch von anderen Interregionalen Gewerkschaftsräten sowie von weiteren regionalen und nationalen Gewerkschaften eingesetzt.

Im Vorfeld der Einführung des Mindestlohns in Deutschland wurde am 23./24.10.2014 ein Deutsch-Polnisch-Tschechisches Seminar zu aktuellen Fragen von Grenzgängern aus Polen und Tschechien in Dresden im Rahmen der EURES-TriRegio durchgeführt. Rund 30 Teilnehmerinnen und Teilnehmer aus Gewerkschaften, DGB-Rechtsschutz, Beratungsstellen für mobile Arbeitnehmer und Arbeitsverwaltungen aus Deutschland, Polen und Tschechien diskutierten aktuelle Fragen und Probleme zu den Themen Kindergeld, Krankheit und die Einführung des allgemeinen Mindestlohns ab dem 01.01.2015 in Deutschland.

Die Teilnehmerinnen und Teilnehmer waren sich einig, dass Grenzgänger einen besonderen Informations- und Beratungsbedarf haben. Mit Blick auf die Einführung des Mindestlohns in Deutschland am 01.01.2015 wurden die Chancen für Grenzgänger im Niedriglohnbereich diskutiert. Gleichzeitig wurden die Ausnahmen

vom Mindestlohn insbesondere bei Jugendlichen und Praktikanten kritisch beleuchtet und die Auswirkungen auf Beschäftigte aus Polen und Tschechien analysiert.

Am 11.01.2015 führten der DGB Sachsen, NSZZ „Solidarność“ und ver.di an der Autobahn A4 in der Nähe der polnisch-deutschen Grenze einen Informationstag für Pendler durch, die vor der Einreise nach Deutschland über den Mindestlohn informiert wurden. Besonderes Interesse fanden die Informationen bei polnischen LKW-Fahrern, die ebenfalls vom Mindestlohn in Deutschland profitieren sollten. Auch einige Arbeitgeber kamen, vermittelt über die Radiowerbung, zum Informationstag um sich über die Neuerungen zu informieren.

Im Grenzraum gewinnt das Thema Fachkräfteentwicklung und Fachkräftesicherung zunehmend an Bedeutung. Das ist angesichts der demographischen Entwicklung dringend erforderlich.

Aber es droht die Gefahr, dass nicht der Grenzraum insgesamt in den Mittelpunkt gestellt wird, sondern dass einseitige Abwerbung in eine Richtung zu Problemen in den benachbarten Regionen führt. Die Fachkräftestrategien enden an den Landesgrenzen und es sind bis dato keine Strategien für den gesamten Grenzraum erkennen.

Dies war Anlass für den IGR Elbe-Neiße, am 23.10.2015 im Rahmen der EURES-TriRegio eine Konferenz unter dem Titel „Faire Mobilität und Gute Arbeit im Dreiländereck gestalten“, durchzuführen.

An der Konferenz nahmen neben den Partnern der EURES-TriRegio auch Stefan Brangs, Staatssekretär im sächsischen Wirtschafts- und Arbeitsministerium, das polnische Arbeitsministerium und das nationale tschechische Arbeitsamt teil.

Neben einer Bestandsaufnahme der Entwicklung der Arbeitsmärkte und der Mobilität im Grenzraum sowie konkreter Erfahrungsberichte von Beraterinnen und Beratern sowie Grenzgängern stand die Diskussion von Maßnahmen zur Fachkräftesicherung im Mittelpunkt der Veranstaltung. Insbesondere die Themen Sprache, Aus- und Weiterbildung sowie Information und Beratung wurden als wesentliche Punkte herausgearbeitet.

Sektorale Zusammenarbeit

Eine gute grenzüberschreitende Vernetzung der Gewerkschaften ist die Voraussetzung für eine starke grenzüberschreitende Interessenvertretung. Der IGR Elbe-Neiße unterstützt die Gewerkschaften bei ihren grenzüberschreitenden betrieblichen und sektoralen Aktivitäten. Sein Ziel ist es, eine möglichst enge Verbindung zwischen betrieblichen, sektoralen, regionalen und europäischen Themen herzustellen, um die Interessenvertretung am konkreten Bedarf ausrichten zu können.

Ein Beispiel ist die Vernetzung der Gewerkschaften bei Amazon. Mitten in den anhaltenden Konflikt zwischen ver.di und dem amerikanischen Handelsunternehmen Amazon platzte 2013 die Nachricht, dass Amazon in Polen drei neue Versandzentren und in Tschechien zwei neue Versandzentren aufbauen will.

Noch bevor die konkrete Einstellungsphase begann, haben DGB und ver.di mit den polnischen und tschechischen Partnergewerkschaften die Strategien bei Amazon und die Unterstützung beim Aufbau von Gewerkschaftsorganisationen beraten.

An dem Treffen am 02.12.2013 in Dresden nahmen auf Einladung der Interregionalen Gewerkschaftsräte Elbe-Neiße und Viadrina die für den Einzel- und Versandhandel zuständigen Gewerkschaften ver.di, NSZZ „Solidarność“ und OSPO teil. Das Treffen fand ein großes Echo in den Medien.

Bereits zwei Wochen nach dem Vernetzungstreffen in Dresden, in dem sich die Gewerkschaften aus Sachsen, Polen und Tschechien grenzüberschreitend ihre Unterstützung zugesagt und gemeinsame Strategien abgestimmt haben, wurden am 18.12.2013 die Streikenden bei Amazon in Leipzig von Gewerkschaftern der NSZZ „Solidarność“ Jelenia Góra unterstützt.

Auf der Kundgebung in Leipzig machte Franciszek Kopeć, Vorsitzender der NSZZ „Solidarność“ Region Jeleniogórski deutlich, dass sich die Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer nicht gegeneinander ausspielen lassen.

Am 26.11.2014 wurde ein zweiter Amazon-Vernetzungsworkshop der IGR Elbe-Neiße und Viadrina mit ver.di und NSZZ „Solidarność“ Niederschlesien (Wrocław), Großpolen (Poznań) sowie dem Branchensekretariat Handel, in Wrocław durchgeführt. Daran nahm auch die nationale Abteilung zur Organisation von Betrieben der NSZZ „Solidarność“ teil.

Es wurden Informationen zu den unterschiedlichen Standorten ausgetauscht und Unterstützungsaktivitäten vereinbart.

Am 17.12.2014 kamen 40 Kolleginnen und Kollegen der NSZZ „Solidarność“ nach Leipzig, um die Streikenden von Amazon zu unterstützen. Die Rednerinnen und Redner forderten Amazon auf, die Arbeitnehmer- und Gewerkschaftsrechte einzuhalten – dafür müsse endlich ein Tarifvertrag her! Weiter betonten sie, dass sich die Beschäftigten und die Gewerkschaften aus den unterschiedlichen Standorten und Ländern nicht gegeneinander ausspielen lassen.

Hintergrund war, dass Ende Oktober 2014 in Polen neue Standorte von Amazon eröffnet wurden, die offensichtlich den deutschen Markt bedienen.

Die Teilnehmerinnen und Teilnehmer der NSZZ „Solidarność“ kamen von den Amazon-Standorten Poznań und Wrocław sowie aus den Regionen Jelenia Góra und Zielona Góra, die zu den Interregionalen Gewerkschaftsräten Elbe-Neiße und Viadrina gehören.

Am 08.06.2015 wurde zum deutsch-tschechischen Informationsaustausch ein gemeinsames Arbeitstreffen von DGB, ver.di und OSPO zu Amazon in Deutschland und Tschechien in Dresden durchgeführt, um auch in Tschechien frühzeitig die Beschäftigten zu organisieren.

Inzwischen arbeiten die Gewerkschaften europaweit im Netzwerk der UNI-Europa zu Amazon zusammen und es haben weitere grenzüberschreitende Aktionen stattgefunden.

Neben der Zusammenarbeit bei Amazon hat eine Vielzahl von branchenbezogenen Aktivitäten stattgefunden. Beispiele dafür sind:

20.09.2013: Bilaterales Expertengespräch des IGR Elbe-Neiße, ver.di, NSZZ „Solidarność“ und der Stadtverwaltung Bolesławiec zur Abfallwirtschaft in Niederschlesien.

15./16.11.2013: Informationsaustausch von 30 Teilnehmerinnen und Teilnehmern des ver.di Landes-Arbeiter/innen-Vorstandes Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen mit dem Titel „Gewerkschaftliche Entwicklung in den Sonderwirtschaftszonen Niederschlesiens“ mit Stadtpräsident Piotr Roman und anschließendem Gewerkschaftsaustausch im Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften in Bolesławiec.

09.12.2013: Gemeinsame Sitzung des Bezirks-Arbeiter/innen-Ausschusses ver.di-Ostsachsen mit NSZZ „Solidarność“ Zgorzelec zur gewerkschaftlichen Situation, insbesondere der Insolvenz PKS, weiteren Privatisierungen etc. in Görlitz.

10.12.2013: Arbeitstreffen der IG Metall Dresden und OS KOVO Ústí nad Labem zur Ansiedlung von deutschen Unternehmen in Tschechien.

20.03.2014: Gewerkschaftsaustausch des ver.di Landes-Arbeiter/-innen-Vorstandes Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen mit RROS ČMKOS Ústí und Besuch der Ausstellung „Unsere Deutschen“ im städtischen Museum in Ústí nad Labem.

30.04.2015: Sitzung des ver.di Arbeiterausschusses Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen mit der NSZZ „Solidarność“ in Bolesławiec.

07.05.2015: Informationsaustausch des ver.di Landes-Arbeiter/-innen-Vorstandes Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen mit NSZZ „Solidarność“ unter dem Titel „Wie haben sich die Gewerkschaften entwickelt und wie ist der Stand der betrieblichen Entwicklung am Beispiel der Stadtbetriebe Bolesławiec MZGK“ im Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften in Bolesławiec.

03.03.2016: Informations- und Beratungstag für Grenzgänger zum Thema Beschäftigung in der Gebäudereinigung in Deutschland in Ústí nad Labem. Einladener zu der Veranstaltung waren die Gewerkschaft IG BAU, der tschechische Gewerkschaftsdachverband ČMKOS und die Grenzpartnerschaft EURES-TriRegio. Motto der Veranstaltung war „Wir sind sicher, dass Sie Ihre Pflichten kennen, aber wissen Sie, welche Pflichten Ihr Arbeitgeber hat?“ Die Kolleginnen und Kollegen wohnen im tschechischen Grenzraum und pendeln täglich zur Arbeit nach Sachsen, viele von ihnen reinigen die Zimmer der Dresdener Hotels.

4 Öffentlichkeitsarbeit und Veröffentlichungen

Internetseite

Bereits seit dem 1. Mai 2005 ist der Interregionale Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße mit einer dreisprachigen Internetseite vertreten. Neben Informationen über den IGR Elbe-Neiße, seine Partnerorganisationen und die Aktivitäten im Grenzraum, werden auch zahlreiche Publikationen des DGB Bezirk Sachsen und des IGR Elbe-Neiße auf diesen Seiten zur Verfügung gestellt.

www.igr-elbe-neisse.org

www.meror-labe-nisa.org

www.mrz-laba-nysa.org

Weitere Informationen zu grenzüberschreitenden Themen und Veröffentlichungen sind auf den Internetseiten des DGB Bezirk Sachsen www.sachsen.dgb.de insbesondere unter dem Thema Europa & Internationales und auf der Internetseite der NSZZ „Solidarność“ Jelenia Góra www.soljg.eu zu finden.

Weiter wurde im Rahmen der EURES-TriRegio eine spezifische dreisprachige Internetseite für mobile Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer, insbesondere Grenzgänger, Arbeitsuchende, Arbeitgeber, Arbeitsvermittler etc. eingerichtet.

www.eures-triregio.eu

Publikationen

Im Zeitraum von Dezember 2013 bis 2016 haben der DGB Bezirk Sachsen und seine Partner folgende Broschüren veröffentlicht.

DGB Bezirk Sachsen (Hrsg.) (2013): Solidarität kennt keine Grenzen. Gemeinsam ein soziales Europa gestalten! (Sprachen: Deutsch, Tschechisch, Polnisch)

DGB Bezirk Sachsen (Hrsg.) (2014): Mindestlohn in Deutschland. Informationen für Beschäftigte aus Polen. (Sprachen: Deutsch, Polnisch)

DGB Bezirk Sachsen (Hrsg.) (2014): Mindestlohn in Deutschland. Informationen für Beschäftigte aus Tschechien. (Sprachen: Deutsch, Tschechisch)

DGB Bezirk Sachsen (Hrsg.) (2015): Informationsflyer der EURES-TriRegio: Information, Beratung und Vermittlung für Arbeit-suchende, Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer, Arbeitgeber. (Sprachen: Deutsch, Tschechisch, Polnisch)

DGB Bezirk Sachsen (2015): Informationen für Grenzgänger 2016: Arbeitsrecht. (Sprachen: Deutsch, Tschechisch, Polnisch)

DGB Bezirk Sachsen (2015): Informationen für Grenzgänger 2016: Soziale Sicherheit. (Sprachen: Deutsch, Tschechisch, Polnisch)

Informationsreihe Kurz + konkret

Die vom DGB Bezirk Sachsen im Rahmen der EURES-TriRegio erarbeiteten Kurzinformationen werden regelmäßig aktualisiert und in deutscher, tschechischer und polnischer Sprache in Form eines Flugblattes sowohl in digitaler als auch in gedruckter Form zur Verfügung gestellt.

- Mindestlöhne in Deutschland
- Als Zimmermädchen nach Sachsen – was Sie wissen sollten!
- Was tun bei Krankheit? Informationen für Beschäftigte aus Polen/Tschechien
- Kindergeld in Deutschland. Informationen für Grenzgänger aus Polen und Tschechien
- Fragen und Antworten zur Beschäftigung als Zimmermädchen oder Roomboy in Sachsen

5 Chronik

2013

- 24.05.2013 Konferenz „20 Jahre Interregionaler Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße“ in Zgorzelec mit Piotr Duda, Vorsitzender NSZZ „Solidarność“, Radka Sokolová, stellv. Vorsitzende ČMKOS, Claudia Menne, EGB, Prof. Dr. Negt.
- 25.05.2013 Gemeinsame Konferenz „Auf dem Weg zu einem gemeinsamen Arbeits- und Wirtschaftsraum 2020“ des IGR Elbe-Neiße in Mysłakowice.
- 20.09.2013 Bilaterales Expertengespräch zur Abfallwirtschaft in Bolesławiec (IGR, ver.di, NSZZ „Solidarność“, Stadtverwaltung Bolesławiec).
- 07.10.2013 Arbeitsgruppe Kohäsionspolitik des EGB in Brüssel.
- 18.10.2013 Abschlusskonferenz des Projekts „Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften aus Sachsen und Niederschlesien“ in Mysłakowice.
- 29./30.10.2013 Lenkungsausschuss und Koordinierungsausschuss der IGR beim EGB in Brüssel.
- 12.11.2013 Sitzung der Europäischen Bewegung Sachsen und Tschechien mit der SAB zum Thema Förderprogramme im Grenzraum Sachsen – Tschechien, Radebeul.
- 15./16.11.2013 Informationsaustausch des ver.di Landes-Arbeiter/innen-Vorstandes SAT „Gewerkschaftliche Entwicklung in den Sonderwirtschaftszonen Niederschlesiens“ mit Stadtpräsident Piotr Roman und anschließender Gewerkschaftsaustausch im „Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften“ in Bolesławiec
- 29.11.2013 Workshop des IGR Viadrina zur Kohäsionspolitik und zum Kooperationsprogramm Brandenburg-Polen in Slubice.
- 02.12.2013 Trilaterales Abstimmungstreffen der IGR Elbe-Neiße und IGR Viadrina mit den Einzelhandelsgewerkschaften ver.di und OSPO zu Amazon in Dresden. Mit Pressekonferenz.
- 09.12.2013 Gemeinsame Sitzung des Bezirks-Arbeiter/innen-Ausschusses ver.di-Ostsachsen mit NSZZ „Solidarność“ Zgorzelec zur gewerkschaftlichen Situation, insbesondere Insolvenz PKS, weitere Privatisierungen etc. in Görlitz.
- 10.12.2013 Arbeitstreffen IG Metall Dresden und OS KOVO Ústí zur Ansiedlung von deutschen Unternehmen in Tschechien.
- 18.12.2013 Streik bei Amazon in Leipzig mit Beteiligung der NSZZ „Solidarność“ (Franciszek Kopeć, Bogusław Wojtas, Jacek Dziedziński, Markus Schlimbach, Anna Bernstorf, Thomas Voß)

2014

- 23.01.2014 Sitzung des Präsidiums des IGR Viadrina in Frankfurt/Oder
- 01.02.2014 Bezirkskonferenz DGB Bezirk Sachsen mit Teilnahme von Vertreterinnen und Vertretern des IGR Elbe-Neiße
- 18.02.2014 Lenkungsausschuss der EURES-TriRegio in Liberec
- 05./06.03.2014 Lenkungsausschuss und Koordinierungsausschuss der IGR beim EGB in Brüssel.
- 11.03.2014 Gemeinsame Konferenz des IGR Viadrina in Gorzów
- 20.03.2014 Gewerkschaftsaustausch des ver.di Landes-Arbeiter/innen-Vorstandes SAT mit RROS ČMKOS Ústí und Besuch der Ausstellung „Unsere Deutschen“ im städtischen Museum, in Ústí nad Labem
- 04.04.2014 EGB Demo in Brüssel
- 28.04.2014 Veröffentlichung des gemeinsamen Wahlaufrufs des IGR Elbe-Neiße „Wählen gehen! Meine Stimme für ein Europa mit Zukunft: sozial, gerecht, demokratisch!“

05.05.2014	Deutsch-Tschechisches Europawahlforum „10 Jahre gemeinsam in der EU. Für die Zukunft Europas: In gute Arbeit investieren!“ in Zwickau
06.05.2014	Deutsch-Polnisches Europawahlforum „10 Jahre gemeinsam in der EU. Für die Zukunft Europas: In gute Arbeit investieren!“ in Görlitz
10.06.2014	Gemeinsame Sitzung der Europäischen Bewegung Sachsen und Tschechien mit Minister Jiří Dienstbier und Vladimír Špidla zur sozialen Lage im Grenzraum und dem Kooperationsprogramm Sachsen – Tschechien.
25.06.2014	Sitzung des Präsidiums des IGR Elbe-Neiße in Jelenia Góra
18.09.2014	Gespräch mit der OPZZ zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit in Wrocław.
01./02.10.2014	Lenkungsausschuss und Koordinierungsausschuss der IGR beim EGB in Brüssel.
13.10.2014	Bilaterales Treffen des RROS ČMKOS Ústí mit Vertretern aus Wirtschaft und Verwaltung sowie dem DGB Bezirk Sachsen in Ústí nad Labem.
23./24.10.2014	Deutsch-Polnisch-Tschechisches Seminar zu aktuellen Fragen von Grenzgängern aus Polen und Tschechien in Dresden (EURES-TriRegio).
07.11.2014	Preisverleihung: Der Interregionalen Gewerkschaftsrat Elbe-Neiße erhält im Rahmen einer Feierstunde im Sächsischen Landtag den Dialog-Preis 2014 der Deutsch-Polnischen Gesellschaft.
24./25.11.2014	Deutsch-Polnisches Gesprächsforum in Warschau. Teilnahme von Iris Kloppich und Markus Schlimbach.
26.11.2014	Vernetzungsworkshop Amazon der IGR Elbe-Neiße und Viadrina mit ver.di und NSZZ „Solidarność“ Niederschlesien (Wrocław), Großpolen (Poznań) sowie dem Branchensekretariat Handel, in Wrocław.
01.12.2014	Gemeinsame Sitzung des DGB KV Sächsische Schweiz – Osterzgebirge, dem RROS ČMKOS Ústí, der DGB Regionsgeschäftsstelle Dresden und dem DGB Bezirk Sachsen in Pirna
17.12.2014	Unterstützung der Streikenden von Amazon Leipzig durch 40 Kolleginnen und Kollegen der NSZZ „Solidarność“

2015

11.01.2015	Mindestlohnaktion in Polen gemeinsam mit der NSZZ „Solidarność“ und ver.di.
30.04.2015	Sitzung des ver.di Arbeiterausschusses SAT mit der NSZZ „Solidarność“ in Bolesławiec.
07.05.2015	Informationsaustausch des ver.di Landes-Arbeiter/innen-Vorstandes SAT mit NSZZ „Solidarność“ „Wie haben sich die Gewerkschaften entwickelt und wie ist der Stand der betrieblichen. Entwicklung am Beispiel der Stadtbetriebe Bolesławiec MZGK“ im Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften in Bolesławiec
11.05.2015	Sitzung des Präsidiums des IGR Elbe-Neiße in Dresden
02.06.2015	Sitzung des Lenkungsausschusses der EURES-TriRegio in Ústí nad Labem. Markus Schlimbach, stellv. Vorsitzender des DGB Bezirkes Sachsen, wird einstimmig zum Präsidenten der EURES-TriRegio gewählt.
08.06.2015	Gemeinsames Arbeitstreffen von DGB, ver.di und OSPO zu Amazon in Deutschland und Tschechien in Dresden.
10./11.06.2015	Deutsch-Polnisches Gewerkschaftsforum „Großkonzerne im Grenzgebiet – Gewerkschaftliche Antworten in Polen und Deutschland“ von DGB, NSZZ „Solidarność“, OPZZ, FZZ, FES und HBS in Dresden.
29.09.-02.10.2015	EGB-Kongress in Paris.
23.10.2015	Trilaterale Konferenz „Faire Mobilität und Gute Arbeit im Dreiländereck gestalten“ im Rahmen der EURES-TriRegio in Dresden

05.11.2015	Sitzung des Präsidiums des IGR Elbe-Neiße in Ústí nad Labem. Aufnahme der OPZZ als Mitglied in den IGR Elbe-Neiße Sitzung des Koordinierungsausschusses der Interregionalen Gewerkschaftsräte beim Europäischen Gewerkschaftsbund. Wahl von Anna Bernstorff in den achtköpfigen Lenkungsausschuss der IGR beim EGB.
12.11.2015	Lenkungsausschuss der EURES-TriRegio in Litoměřice.
26.11.2015	Gemeinsame Sitzung von RROS ČMKOS Ústeckého kraje, DGB Bezirk Sachsen, DGB KV Erzgebirge, DGB KV Sächsische Schweiz - Osterzgebirge und regionalen Vertretern aus dem Bezirk Ústí zur Entwicklung des Grenzraums in Ústí nad Labem.
2016	
18.01.-20.01.2016	Seminar von ETUI, OPZZ und DGB zur interregionalen Zusammenarbeit in Wrocław.
28.01.2016	Sitzung des Präsidiums des IGR Elbe-Neiße in Bautzen.
28.01.2016	Empfang anlässlich „25 Jahre Deutsch-Polnischer Vertrag“ in Bautzen mit Bundestagspräsidentin a.D. Prof. Dr. Rita Süssmuth und Verabschiedung von Kollegen Bernhard Sonntag
25.02.2016	Arbeitstreffen der DGB KV Görlitz und Bautzen mit NSZZ „Solidarność“ im „Zentrum der Zusammenarbeit der Gewerkschaften“ in Bolesławiec.
03.03.2016	Gemeinsamer Beratungstag von IG BAU, ČMKOS und EURES-TriRegio für Grenzgänger in der Gebäudereinigung in Ústí nad Labem.
17./18.03.2016	Sitzung des Lenkungsausschusses und des Koordinierungsausschusses der Interregionalen Gewerkschaftsräte beim Europäischen Gewerkschaftsbund in Brüssel
08.04.2016	Sitzung Präsidium des IGR Viadrina mit Vertreterinnen und Vertretern der OPZZ in Frankfurt Oder.
14.04.2016	Seminar von EGB und DGB zur Zukunft der EURES-Grenzpartnerschaften in Dresden.
20.04.2016	Sitzung EGB Ausschuss Kohäsionspolitik und Regionalpolitik in Brüssel.
20.05.2016	Sitzung des Präsidiums des IGR Elbe-Neiße in Ústí nad Labem.
21.05.2016	Gemeinsame Konferenz des Interregionalen Gewerkschaftsrates Elbe-Neiße in Ústí nad Labem.

1 Bilance MEROR Labe-Nisa za období let 2013 až 2016

20 let MEROR Labe-Nisa

Ve vykazovaném období slavil MEROR Labe-Nisa 20. výročí svého založení v roce 1993. Slavnostní akce pořádané dne 24. 5. 2013 ve Zgorzelci se zúčastnilo více než 130 hostů. Prezident MEROR Labe-Nisa Markus Schlimbach poděkoval otcům-zakladatelům za jejich práci, kterou odvedli před 20 lety a tím položili základy současné i budoucí spolupráce.

Jako gratulanti se akce zúčastnili mimo jiné předseda NSZZ „Solidarność“ Piotr Duda, Claudia Menne z Evropské odborové konfederace a místopředsedkyně ČMKOS Radka Sokolová. Slavnostní projev přednesl prof. Dr. Dr. Oskar Negt.

Prostřednictvím videoposelství poblahopřál MERORu Labe-Nisa k jeho dlouholeté činnosti předseda Evropského parlamentu Martin Schulz.

Ve svém proslovu poukázal na skutečnost, že meziregionální odborové rady významně přispívají k integraci Evropské unie.

Všichni gratulanti zdůraznili, že přeshraniční spolupráce odborů významně přispívá k posilování soudržnosti v Evropě. Odborové svazy jsou zastánci sociální Evropy a právě v dobách krize se musí společně zasazovat za sociální pokrok, základní sociální práva či silná práva zaměstnanců a odborová práva. Odbory reprezentují solidaritu v Evropě, což dokládají konkrétními akcemi prováděnými v pohraničí.

Konference delegátů MEROR Labe-Nisa

Dne 25. 5. 2013 se v polských Mysłakowicích konala společná konference MEROR Labe-Nisa. Společná konference je nejvyšším grémiem Meziregionální odborové rady Labe-Nisa a skládá se z delegátů odborových svazů ze severních Čech, Saska a Dolního Slezska. Kromě toho se konference zúčastnili četní hosté ze všech třech zemí.

Ve středu pozornosti konference byly kromě zprávy o činnosti také změny statutu a jednacího řádu, volba prezidia a hlasování o strategickém a akčním plánu 2013-2015.

Změny statutu a jednacího řádu, navržené prezidiem MEROR Labe-Nisa, byly jednomyslně schváleny. Významnými změnami jsou vazba členství v MEROR Labe-Nisa na členství v Evropské odborové konfederaci, přijetí regionálních rad ČMKOS Ústeckého a Libereckého kraje za členy MEROR Labe-Nisa a ustanovení upravující zastupování a hlasování.

Poté byli jednomyslně zvoleni prezident, viceprezidenti a ostatní členové prezidia. Delegáti jednomyslně schválili společný strategický a akční plán s názvem „Solidarita nezná hranic. Společně utvářet sociální Evropu!“. Tím byly schváleny hlavní požadavky a plánované aktivity na období let 2013-2015.

V centru pozornosti je přitom další rozvoj pohraničí do podoby perspektivního společného prostoru života a práce s dobrou prací, vysokou mírou sociálních jistot, silnými právy zaměstnanců a odborovými právy, dobrými podmínkami počátečního a dalšího odborného vzdělávání a přípravy a kvalitními veřejnými službami (viz str. 29).

Celoevropské protesty

EOK a její členové vyzvali na 4. 4. 2014 k účasti na celoevropské demonstraci v Bruselu, již se zúčastnilo 50 000 lidí, z toho tři plné autobusy ze Saska s četnými kolegy ze všech osmi členských odborových svazů Obvodu DGB Sasko, ale i s kolegy z Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“. Kromě toho se demonstrace zúčastnili také kolegové z ČMKOS a z polského odborového svazu OPZZ.

Účastníci průvodu demonstrace vedoucího Bruselem požadovali sociálněji Evropu s dobrou prací, silnějšími právy zaměstnanců a s investicemi do budoucnosti Evropy. Kromě toho hlasitě a kreativně požadovali okamžité skoncování s politikou ruinujících rozpočtových škrtů.

Demonstrace proběhla v období před volbami do Evropského parlamentu v květnu 2014. Evropský parlament se musí vůči Evropské komisi prosadit jako sociální korektiv. To se však může podařit jen pomocí poslanců, kteří se budou zasazovat za spravedlivou, sociální a demokratickou Evropu.

Udělení ceny za DIALOG MERORu Labe-Nisa

7. 11. 2014 byla bývalému předákovi Solidarity (Solidarności) a prezidentu Polské republiky Lechu Wałęsowi a Meziregionální odborové radě Labe-Nisa udělena cena Německo-polské společnosti (DPG) za dialog.

Slavnostní akce se konala v budově Saského zemského sněmu za účasti četných čestných hostů, mj. bývalé předsedkyně Spolkového sněmu SRN paní prof. Dr. Rity Süßmuthové a ministerského předsedy spolkové země Braniborsko pana Dr. Dietmara Woißtkeho, který je zároveň koordinátorem spolkové vlády pro německo-polskou spolupráci.

MEROR Labe-Nisa byl vyznamenán za svou průkopnickou roli, kterou sehrál v oblasti sousedské trojstranné spolupráce mezi odborovými svazy z České republiky, Německa a Polska. Laudatio přednesl Dr. Wolfgang Nicht, bývalý předseda Německo-polské společnosti v Sasku.

Přijetí OPZZ za člena MEROR Labe-Nisa

Na zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa dne 5. 11. 2015 byl Region OPZZ Dolní Slezsko oficiálně přijat za člena MEROR Labe-Nisa. Přijetí OPZZ za člena předcházelo projevení zájmu OPZZ o plné členství v MEROR Labe-Nisa a podání žádosti o členství s odkazem na statut EOK.

V souladu se statutem EOK se meziregionální odborové rady skládají z organizačních jednotek členských odborových svazů, resp. konfederací sdružených v EOK.

Příslušné změny statutu MEROR Labe-Nisa ještě musí potvrdit Společná konference MEROR Labe-Nisa 21. 5. 2016 v Ústí nad Labem.

25. výročí německo-polské smlouvy o dobrém sousedství

U příležitosti 25. výročí uzavření německo-polské smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci uspořádaly Obvod DGB Sasko, Region DGB Východní Sasko a MEROR Labe-Nisa v Budyšině slavnostní recepci. Pozvání na recepci přijalo zhruba 150 zástupců odborových svazů, veřejné správy a samosprávy, politických stran, svazů a spolků ze Saská, Dolního Slezska a severních Čech, ale i poslanci Saského zemského sněmu a okresních zastupitelstev.

Iris Kloppich, předsedkyně Obvodu DGB Sasko, ve svém úvodu zdůraznila důležitost přeshraniční spolupráce: „Chceme partnerství na principu rovnosti a Mezuregionální odborová rada Labe-Nisa pro to už hodně udělala.“

Franciszek Kopeć, předseda Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“ poděkoval Obvodu DGB Sasko a jeho členským odborovým svazům za dlouholetou důvěrnou spolupráci: „Podpora ze strany DGB, například při sporech ohledně práv zaměstnanců v Polsku, je velmi důležitá, proto musíme i nadále společně bojovat za prosazování sociálních práv.“

Paní prof. Dr. Rita Süßmuth, bývalá předsedkyně Spolkového sněmu, ve svém projevu popsala vývoj německo-polského smíření a spolupráce a zdůraznila, že při rozvoji společné Evropy nesmí jít pouze o finance, nýbrž že je nutné vytvořit sociální Evropu. Odbory v tom sehrávají důležitou roli. Její shrnutí: „V oblasti německo-polské spolupráce jsme už hodně dosáhli. Nemusíme být nekritičtí. I při kritické spolupráci však dominuje slovo spolupráce.“

V návaznosti na slavnostní akt proběhlo rozloučení s dlouholetým předsedou Regionu DGB Východní Sasko Bernhardem Sonntagem, který odešel do důchodu. V uplynulých 25 letech řídil činnost DGB ve východním Sasku a významně se podílel na založení Mezuregionální odborové rady Labe-Nisa v roce 1993.

Jeho nástupcem je kolega Matthias Klemm, který od 1. 2. 2016 prozatímně převzal výkon funkce jednatele Regionu DGB Východní Sasko.

Prezidium Mezuregionální odborové rady Labe-Nisa

Prezidium Mezuregionální odborové rady bylo jednomyslně zvoleno na společné konferenci MEROR Labe-Nisa konané v Myslakowicích (Polsko) dne 25. 5. 2013.

zleva doprava: Jiří Cingr, předseda RROS ČMKOS ÚK, Lenka Štěpánková, místopředsedkyně RROS ČMKOS ÚK, Šimon Vohar, předseda SčSOO DP, Franciszek Kopeć, předseda Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“, Markus Schlimbach, místopředseda Obvodu DGB Sasko, Jacek Dziedziński, místopředseda Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“, Olivier Höbel, vedoucí Obvodu IG Metall Berlín-Braniborsko-Sasko, Bogusław Wojtas, místopředseda Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“. Na fotografii chybí: Thomas Voß, předseda Zemského obvodu ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko.

Prezidium Mezuregionální odborové rady Labe-Nisa

Stav k 1. 4. 2016

Německo

Markus Schlimbach	Obvod DGB Sasko	viceprezident
Oliver Greie	ver.di, Zemský obvod Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko	prezidium
Olivier Höbel	IG Metall, Obvod Berlín-Braniborsko-Sasko	prezidium

Polsko

Franciszek Kopeć	Jelenohorský region NSZZ „Solidarność“	viceprezident
Bogusław Wojtas	Jelenohorský region NSZZ „Solidarność“	prezidium
Andrzej Otręba	OPZZ Dolní Slezsko	prezidium

Česká republika

Jiří Cingr	RROS ČMKOS ÚK	prezident
Lenka Štěpánková	RROS ČMKOS ÚK	prezidium
Šimon Vohar	SčSOO DP	prezidium

Ve vykazovaném období prezidium MEROR Labe-Nisa opustil kolega Thomas Voß (Zemský obvod ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko). Nahradil ho Oliver Greie, nový předseda Zemského obvodu ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko. Dále prezidium opustil kolega Jacek Dziedziński (NSZZ „Solidarność“), protože po přijetí OPZZ do MEROR Labe-Nisa se stal novým členem prezidia kolega Andrzej Otręba (OPZZ Dolní Slezsko).

Priority zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa v období let 2013 až 2016

- základní sociální práva v EU – útoky na autonomii sociálních partnerů v oblasti kolektivního vyjednávání a na sociální zabezpečení;
- eurovolby v roce 2014 – požadavky adresované politickým stranám a společná volební výzva;
- volný pohyb pracovníků a služeb – dodržování zásad mobility za spravedlivých podmínek;

- porušování práv zaměstnanců – možnosti vzájemné přeshraniční podpory;
- politika soudržnosti EU – víceletý finanční rámec pro období 2014-2020 a zapojení sociálních partnerů;
- vytváření sektorových sítí a zastupování zájmů v koncernu Amazon;
- demografický vývoj, rozvoj lidských zdrojů a odborné vzdělávání a příprava;
- energetická politika a uzavírání uhelných dolů v severních Čechách;
- uprchlická politika a posílení pravicového extremismu;
- vyhodnocení volebních výsledků a záměrů vlád v ČR, Německu a Polsku.

Podpořené projekty přeshraniční spolupráce

Ve vykazovaném období se pro přeshraniční spolupráci odborů z Čech, Dolního Slezska a Saska podařilo získat dotační prostředky Evropské unie a realizovat společné aktivity s regionálním projektem Nadace Friedricha Eberta (FES) pro střední a východní Evropu. Díky tomu bylo možné zajistit finanční podporu nadodvětvových a sektorových aktivit odborových svazů v rámci různých projektů.

K přenesení funkce hlavního žadatele partnerství EURES-TriRegio z Obvodu DGB Sasko na Regionální ředitelství Sasko Spolkové agentury práce SRN došlo z důvodu závazného požadavku Evropské komise, podle něhož musí být hlavním žadatelem organizace z řad veřejných služeb zaměstnanosti. Díky tomu bylo možné pokračovat v činnostech prováděných partnerstvím EURES-TriRegio.

Název projektu	Nositel projektu	Partneři	Poskytovatel dotačních prostředků
EURES-TriRegio	Obvod DGB Sasko* poté Regionální ředitelství Sasko Spolkové agentury práce SRN * do r. 2014	ČMKOS NSZZ „Solidarność“ Regionální ředitelství Sasko Spolkové agentury práce SRN Dolnoslezský vojvodský úřad práce ve Wałbrzychu ÚP ČR – KrP v Ústí n. L., Liberci a Karlových Varech HK Liberec Federace zaměstnavatelů západního Polska – FPPZ* Sudetská obchodní a průmyslová komora – SIPH* Ústředí pro zahraniční a odborné zprostředkování Spolkové agentury práce SRN (ZAV)* Ministerstvo práce a sociální politiky Polské republiky* MPSV ČR* Obchodní a průmyslová komora (IHK) Chemnitz (od 26. 3. 2013) Dolnoslezský svaz zaměstnavatelů (od r. 2015) * do r. 2014	Evropská komise, GŘ pro zaměstnanost
Centrum spolupráce odborových svazů z Dolního Slezska a Saska	NSZZ „Solidarność“, region Jelenia Góra	Obvod DGB Sasko	Evropská komise EFRR: Program Cíle 3 Sasko – Polsko

Společné aktivity s regionálním projektem Nadace Friedricha Eberta (FES) pro střední a východní Evropu

	Nositel projektu	Partneři
Aktivity zaměřené na posílení přeshraničního sociálního dialogu s odborovými svazy ze střední a východní Evropy	DGB Sasko	ČMKOS NSZZ „Solidarność“ IG Metall, OS KOVO ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko OSPO MEROR Viadrina

Mezi Mezuregionální odborovou radou Labe-Nisa a zastoupením Nadace Friedricha Eberta (FES) ve střední a východní Evropě existuje dlouholetá důvěrná spolupráce. Ve vykazovaném období byly společně s regionálním projektem Nadace Friedricha Eberta (FES) pro střední a východní Evropu realizovány četné aktivity.

Od roku 2011 sem patří také aktivity prováděné společně s Mezuregionální odborovou radou Viadrina. Jako příklady společných aktivit realizovaných s FES lze uvést konference, pracovní schůzky a fóra, ale i informační materiály.

2 Zastupování regionálních pozic na evropské a národní úrovni

Mezuregionální odborová rada Labe-Nisa se chápe jako důležitý aktér na evropské, národní i regionální úrovni.

MEROR Labe-Nisa je součástí Evropské odborové konfederace (EOK) a zasazuje se na evropské, národní i regionální úrovni za zájmy zaměstnanců v pohraničí.

MEROR Labe-Nisa sleduje dopady rozhodnutí z evropské úrovně a evropské tendence, tematizuje problémy příhraničních oblastí na evropské úrovni a zasazuje se za zlepšení stavu na všech vhodných úrovních činnosti. Za tímto účelem neustále prohlubuje a rozšiřuje svou spolupráci s Evropským parlamentem, Evropskou odborovou konfederací, národními odborovými centrály, přeshraničními aktéry apod.

Spolupráce s Evropským parlamentem

Ve vykazovaném období dále vzrostl význam spolupráce s Evropským parlamentem jednak z důvodu jeho legislativních pravomocí, ale i z důvodu jednání důležitých z hlediska příhraničních oblastí.

K zintenzivnění kontaktů došlo zejména v souvislosti s projednáváním víceletého finančního rámce pro období let 2014-2020 či nástrojů politiky soudržnosti, ale i v souvislosti s projednáváním směrnice o vysílání pracovníků a budoucnosti přeshraničních partnerství EURES.

V popředí zájmu byla tato témata:

- politika soudržnosti 2014-2020,
- obecné nařízení o strukturálních fondech a implementace principu partnerství,
- program EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) a budoucnost přeshraničních partnerství EURES,
- nařízení o síti EURES,
- programy přeshraniční spolupráce ČR-Sasko a Polsko-Sasko.

V souvislosti s projednáváním směrnice o prosazování předpisů vyplývajících ze směrnice o vysílání pracovníků se delegáti společné konference MEROR Labe-Nisa dne 25. 5. 2013 obrátili formou otevřeného dopisu na poslance Evropského parlamentu, členské státy Evropské unie a Evropskou komisi. Delegáti v dopise vyzývají zapojené aktéry k posílení práv mobilních pracovníků v Evropě a k přísnějším kontrolám zaměřeným proti zneužívání nástroje vysílání pracovníků.

Delegáti zdůraznili, že pro odbory je sociální nastavení společného vnitřního trhu jedním ze stěžejních požadavků a že se nadále budou zasazovat za začlenění Protokolu o sociálním pokroku do evropských smluv a za revizi směrnice o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb.

Další důležitou oblastí spolupráce s Evropským parlamentem byla budoucnost přeshraničních partnerství EURES. Vinou takzvané reformy sítě EURES totiž hrozilo rozbití informačních a poradenských struktur vytvořených v rámci přeshraničních partnerství EURES.

Evropský parlament se ve své pozici jasně postavil za záchranu přeshraničních partnerství EURES. Ve zdlouhavých jednáních ohledně programu EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) se podařilo zajistit financování přeshraničních partnerství EURES na období let 2014-2020.

V jednáních o nařízení o síti EURES se parlamentu snad natrvalo podařilo zajistit existenci přeshraničních partnerství EURES prostřednictvím zahrnutí jejich definice a popisu jejich činnosti do znění nařízení. Navíc se podařilo nejen povinně stanovit zapojení sociálních partnerů v přeshraničních partnerstvích, ale také ho posílit na evropské a národní úrovni.

Eurovolby 2014

K volbám do Evropského parlamentu zveřejnil MEROR Labe-Nisa v květnu 2014 společnou výzvu, v níž odborové svazy z Trojzemí severních Čech, Dolního Slezska a Sasko vyzvaly občany, aby šli volit a podíleli se tak na rozhodnutí o dalším vývoji směřujícím k sociálnějším Evropě.

Stěžejními požadavky MEROR Labe-Nisa byly:

- dodržování základních sociálních práv a posilování sociální soudržnosti v Evropě;
- investice do budoucnosti Evropy místo ruinujících škrťů;
- vytvářet dobré pracovní příležitosti a bojovat proti překérním formám zaměstnání;
- bojovat proti nezaměstnanosti mládeže – vytvářet pro mladé lidi v Evropě skutečné příležitosti;
- mobilita pracovníků za spravedlivých podmínek – stejná mzda za stejnou práci na stejném místě;
- více demokracie a spolurozhodování – silná práva zaměstnanců a odborová práva;
- vysoce kvalitní veřejné služby přístupné pro všechny za dostupné ceny.

MEROR Labe-Nisa vyzval voliče, aby volili ty kandidátky a kandidáty, kteří se budou zasazovat za naplňování těchto cílů.

Za účelem projednání těchto požadavků s poslanci EP a kandidáty do EP byla uspořádána dvě dvoustranná fóra k eurovolbám pod názvem „10 let společně v EU. Pro budoucnost Evropy: Investice do dobré práce!“.

Dne 5. 5. 2014 proběhlo v Saském Cvikově (Zwickau) česko-německé volební fórum k eurovolbám s kandidáty z pohraničí.

Dne 6. 5. 2014 se ve Zhořelci (Görlitz) konalo německo-polské volební fórum k eurovolbám s kandidáty z pohraničí.

Meziregionální odborové rady v rámci Evropské odborové konfederace

Meziregionální odborové rady v Evropě se skládají z regionálních organizačních jednotek členských odborových svazů, resp. konfederací sdružených v Evropské odborové konfederaci (EOK). EOK je s celkem 89 členskými konfederacemi a federacemi odborových svazů z 39 zemí a s 10 evropskými odvětvovými federacemi odborových svazů největší společně působící politickou organizací v Evropě. Meziregionální odborové rady jsou považovány za specifickou skupinu v rámci Evropské odborové konfederace.

Za účelem koordinace a propojení aktivit 45 existujících meziregionálních odborových rad a Evropské odborové konfederace se konají pravidelná zasedání Koordinačního výboru MERORů u EOK, jichž se pravidelně účastnil také MEROR Labe-Nisa a využíval tím možnost komunikovat s jinými MERORY a projednávat aktuální problémy se zástupci Evropské komise, Evropského parlamentu a Evropského hospodářského a sociálního výboru.

Koordinační výbor MERORů volí na období mezi kongresy EOK řídicí výbor složený z nanejvýš osmi členů včetně předsedy a dvou místopředsedů.

V období let 2011-2015 byla Anna Bernstorf na návrh MEROR Labe-Nisa a MEROR Viadrina členkou Řídicího výboru. Po kongresu EOK v Paříži v r. 2015 byla na návrh MEROR Labe-Nisa a MEROR Viadrina 5. 11. 2016 opět zvolena Koordinačním výborem za členku Řídicího výboru na období let 2015-2019. Kromě toho byla ustanovena do funkce zástupkyně meziregionálních odborových rad ve výboru EOK pro hospodářskou a sociální soudržnost a regionální politiku.

Meziregionální odborové rady Labe-Nisa a Viadrina mají za cíl nadále zlepšovat spolupráci s Evropskou odborovou konfederací. I ve vykazovaném období se opět ukázalo, že je zčásti obtížné koordinovat a zastávat společné pozice. Proto je potřeba posílit zastupování zájmů meziregionálních odborových rad ve vztahu vůči EOK.

MEROR Labe-Nisa zároveň společně s národními odborovými centrály zintenzivní své možnosti zastupování zájmů přímo ve vztahu vůči evropským institucím. Na příkladu spolupráce s Evropským parlamentem ohledně budoucnosti přeshraničních partnerství EURES se ukázalo, že to je úspěšná cesta při dosahování konkrétních zlepšení pro zaměstnance v pohraničí.

V průběhu vykazovaného období proběhly se zapojením MEROR Labe-Nisa dva semináře uspořádané EOK, resp. Evropským odborovým institutem ETUI:

Ve dnech 18. 1. až 20. 1. 2016 proběhl ve Vratislavi (Wrocław) seminář ETUI, OPZZ a Obvodu DGB Sasko zaměřený na přeshraniční spolupráci, jehož se vedle kolegů z DGB a OPZZ zúčastnili také experti z Itálie, Nizozemska, Portugalska a Maďarska. V rámci semináře byly vypracovány priority činnosti pro oblast další spolupráce, zejména v německo-polském pohraničí.

14. 4. 2016 se konal v Drážďanech seminář EOK zaměřený na vytváření sítě meziregionálních odborových rad a přeshraničních partnerství EURES, jehož se mj. zúčastnila také zástupkyně Evropské komise z Generálního ředitelství pro zaměstnanost. V popředí zájmu byla implementace nařízení o síti EURES a role sociálních partnerů a přeshraničních partnerství EURES.

Mimoto se Markus Schlimbach zúčastnil v březnu 2016 semináře ETUI v Barceloně zaměřeného na realizaci pracovního programu meziregionálních odborových rad na období let 2016-2020. Na semináři byla projednána společná komunikační strategie a školicí program MERORů, ale šlo také o předávání znalostí ohledně možností financování činnosti MERORů v Evropě.

Německo-polské odborové fórum

S podporou Nadace Friedricha Eberta (FES) a Nadace Hanse Böcklera (HBS) pořádají odborové svazy z Německa a Polska jednou ročně německo-polská odborová fóra. Na těchto fórech jsou projednávána aktuální témata i možné přístupy zaměřené na nadnárodní či přeshraniční činnost.

Z polské strany jsou na principu rovného postavení zapojeny všechny tři reprezentativní odborové centrály NSZZ „Solidarność“, OPZZ a FZZ („Forum Związków Zawodowych“).

Ve vykazovaném období proběhlo ve dnech 24./25. 11. 2014 ve Varšavě odborové fórum pod názvem „Připravujeme se na prosazování sociální Evropy“, jehož se zúčastnili také aktéři z pohraničí.

Ve dnech 10./11. 6. 2015 proběhlo v Drážďanech německo-polské odborové fórum na téma „Velké koncerny v pohraničí – odpovědi odborových svazů z Polska a Německa“, jehož se kromě zástupců národních odborových centrál zúčastnili také regionální zástupci ze Saska a z Dolního Slezska.

Jedním z důležitých projednávaných témat byla mimo jiné také spolupráce odborů při vytváření odborových struktur a získávání členů v obchodních firmách se zvláštním zřetelem na Amazon v Německu a Polsku.

V rámci fóra se konala také exkurze v závodech firmy Philipp Morris v Drážďanech.

3 Integrace příhraničních území v Trojzemí

Pro MEROR Labe-Nisa je integrace severočesko-sasko-dolnoslezského pohraničí jedním z hlavních úkolů. V Trojzemí existují i nadále hranice, které je potřeba překonávat a jejichž prostupnost je potřeba nadále zlepšovat. Ačkoliv se díky zrušení hraničních kontrol a vytvoření neomezeného režimu volného pohybu pracovníků zvýšila fyzická prostupnost hranic, je uvažování četných aktérů i nadále omezeno horizontem státních hranic. O rozsáhlých přeshraničních koncepcích rozvoje pro Trojzemí zatím nemůže být řeč.

MEROR Labe-Nisa jasně odmítl požadavek na zavedení hraničních kontrol, jelikož by to mělo negativní dopady na životní a pracovní podmínky v pohraničí. Právo volného pohybu je v Evropské unii velmi cennou vymožeností, kterou je potřeba hájit.

Místo izolacionismu je potřeba dále rozšířit přeshraniční spolupráci ve všech oblastech, aby se tím zlepšila soudržnost v pohraničí a aby bylo možné nabídnout lidem v regionu lepší perspektivu.

Odbory uspořádaly na všech úrovních koordinační schůzky, jejichž účelem bylo projednat aktuální situaci v pohraničí a vyvinout společné strategie. Vedle trojstranné spolupráce v rámci MEROR Labe-Nisa byly posíleny také dvoustranné kooperace. V následujícím textu bude uvedeno několik příkladů.

Došlo k dalšímu posílení spolupráce DGB a Regionální rady odborových svazů ČMKOS Ústeckého kraje. Na pozvání RROS ČMKOS ÚK proběhla 13. 10. 2014 a 26. 11. 2015 společná zasedání se zástupci kraje, úřadu práce a organizací zaměstnavatelů, jichž se zúčastnili také kolegové z Obvodu DGB Sasko, Regionálního sekretariátu DGB v Drážďanech a okresních sdružení DGB Saské Švýcarsko – Východní Krušnohoří a Krušnohoří, kteří na zasedání informovali o aktuálním vývoji v Sasku a o přeshraničních výzvách a aktivitách odborových svazů.

1. 12. 2014 se konalo v Pirně na pozvání Okresního sdružení DGB Saské Švýcarsko – Východní Krušnohoří společné zasedání s RROS ČMKOS Ústeckého kraje.

Kooperace: MEROR Labe-Nisa a MEROR Viadrina

Meziregionální odborové rady Labe-Nisa a Viadrina ve vykazovaném období úzce spolupracovaly. Cílem spolupráce bylo soustředit síly a vytvářet synergie. Spolupráce probíhala na pozadí kooperace obvodů DGB Sasko a Berlín-Braniborsko.

Zástupci MEROR Viadrina se zúčastnili konference delegátů MEROR Labe-Nisa a MEROR Labe-Nisa podpořil realizaci konference delegátů MEROR Viadrina konané 11. 3. 2014 v polském Gorzówě. Ve vykazovaném období bylo uspořádáno několik společných workshopů, zasedání a konferencí.

Rovněž s centrálou ČMKOS v Praze existuje úzká spolupráce. Například předseda ČMKOS Josef Štředula se zúčastnil novoroční recepce Obvodu DGB Sasko v lednu 2016. V roce 2015 se novoroční recepce zúčastnila místopředsedkyně ČMKOS Radka Sokolová.

Dne 25. 2. 2016 se sešli členové okresních sdružení DGB Zhořelec (Görlitz) a Budyšin (Bautzen) na pracovní schůzce v Centru spolupráce odborových svazů v Bolesławci se zástupci NSZZ „Solidarność“.

Strategický a akční plán na období 2013-2015

Delegáti 7. společné konference MEROR Labe-Nisa dne 25. 5. 2013 jednomyslně schválili prezidiem předložený společný strategický a akční plán s názvem Solidarita nezná hranic. Společně utvářet sociální Evropu!.

V popředí zájmu byl další rozvoj pohraničí do podoby perspektivního společného prostoru života a práce vyznačujícího se dobrou prací, vysokou mírou sociálních jistot, silnými právy zaměstnanců a odborovými právy, dobrými podmínkami počátečního a dalšího odborného vzdělávání a přípravy a kvalitními veřejnými službami.

MEROR Labe-Nisa schválil mj. tyto požadavky a oblasti činnosti:

- Utvářet sociální Evropu! Evropa musí něco podniknout proti škrtům v oblasti sociálního zabezpečení a oklešťování základních sociálních práv a odborových práv. Jinak hrozí nebezpečí, že se budou členské státy předhánět v konkurenci o co nejnižší úroveň sociální ochrany a ochrany zaměstnanců.
- Investovat do budoucnosti! Odborové svazy v Evropě i v Trojzemí se zasazují za investiční program, jehož cílem by bylo vytvářet pracovní místa připravená na budoucí výzvy a překonat sociální nerovnosti v Evropě. Evropská unie se přitom musí zavázat, že své snahy soustředí na dosahování sociálního pokroku. Díky tomu by se Evropská unie mohla stát hnací silou sociální spravedlnosti v Evropě.

- Posílit soudržnost a solidaritu v EU! Vinou hospodářské a finanční krize se v uplynulých letech opět zvětšily rozdíly mezi jednotlivými regiony. Cílem evropské strukturální politiky je rozvoj Evropské unie jako celku prostřednictvím snižování stávajících rozdílů v úrovni rozvoje jednotlivých regionů.
- Cíleně řešit deficity v Trojzemí! Problémovými oblastmi jsou nízké míry zaměstnanosti, vysoká nezaměstnanost, nízká inovační schopnost podniků a jejich omezené kapacity VaV, ale i absence možností počátečního odborného vzdělávání a přípravy a dalšího odborného vzdělávání. MEROR Labe-Nisa požaduje posílení přístupů regionální politiky v rozpočtových debatách EU a členských států, spolurozhodování při nastavení strukturálních fondů po roce 2013, dodržování zásad dobré práce a úrovně sjednané v platných kolektivních smlouvách apod. při poskytování dotačních prostředků.
- Zajistit vysoce kvalitní a cenově dostupné veřejné služby přístupné pro všechny! Politika rozpočtových škrtů v Evropské unii způsobila další vyhocení finanční situace v oblasti služeb obecného zájmu. Nadále pokračovala liberalizace veřejných služeb. V některých zemích se už zcela očividně projevují negativní dopady privatizace, např. v oblasti zásobování vodou. Tyto negativní zkušenosti s privatizací musí vést ke změně myšlení!
- Prosazovat dobrou práci a dobré podmínky odborného vzdělávání! Nejen v Německu, ale i v Polsku a České republice zesílil trend nejisté a špatně placené práce. Stoupl rozsah agenturní práce, smluv o dílo, zaměstnání malého rozsahu, švarcsystému, občanskoprávních dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a dalších překérních forem zaměstnání. Tyto překérní formy zaměstnání se ve stále větší míře dotýkají také mobilních pracovníků.
- Mladí lidé a mladí pracovníci patří k nejmobilnějším skupinám obyvatel Trojzemí. Z hlediska odborových svazů by se měl rozvoj lidských zdrojů řídit principy přeshraniční perspektivy a trvalé udržitelnosti. Prostřednictvím lepších životních a pracovních podmínek a podmínek odborného vzdělávání a odměňování by bylo možné region atraktivit nejen pro mladé lidi žijící v Trojzemí, ale i pro potenciální imigranty z jiných regionů.
- Přeshraničně bojovat za dodržování práv zaměstnanců! Vytváření sektorových sítí v Trojzemí se bude dále rozvíjet. Odbory budou i nadále přeshraničně bojovat proti porušování práv zaměstnanců a odborových práv.

Regionální a strukturální politika

V Lisabonské smlouvě se Evropská unie i její členské státy zavazují provádět politiku hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Cílem evropské strukturální politiky je rozvoj Evropské unie jako celku prostřednictvím snižování stávajících rozdílů v úrovni rozvoje mezi jednotlivými regiony.

Tento přístup spočívající ve vyrovnávání rozdílů a v soudržnosti odbory výslovně podporují. V souvislosti s hospodářskou a finanční krizí se však dále rozevřely sociální nůžky mezi méně rozvinutými a rozvinutějšími regiony.

Pomocí strategie Evropa 2020 by se mělo bojovat proti dopadům krize a měly by být vytvářeny nové impulzy pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

Politika soudržnosti spolu se strukturálními fondy na období 2014-2020 se strategií Evropa 2020 úzce souvisí a měly by přispívat k naplňování pěti hlavních cílů v oblastech zaměstnanosti, výzkumu, vývoje a inovací, změn klimatu a energetiky, vzdělávání a boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

Z hlediska Trojzemí jsou hlavními nástroji Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFRD).

Pro rozvoj pohraničí má velký význam Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) se svým cílem „Evropské územní spolupráce“ (EÚS), v jehož rámci probíhá finanční podpora přeshraniční spolupráce.

Meziregionální odborová rada Labe-Nisa intenzivně sledovala a doprovázela jednání na evropské i regionální úrovni. Důležité byly zejména kontakty s Evropským parlamentem a aktivní účast v monitorovacích výborech.

Programy přeshraniční spolupráce ČR – Sasko a Polsko – Sasko by mohly být důležitými nástroji pro další rozvoj pohraničí.

Odbory se zasazovaly za zjednodušení dotačních procedur, umožnění trojstranných projektů a soustředění projektů na témata práce, vzdělávání, hospodářství a sociálních věcí. Projednávání těchto požadavků s jinými aktéry bylo v centru pozornosti například v rámci těchto akcí:

Dne 18. 10. 2013 se v Mysłakowicích konala polsko-německá závěrečná konference s názvem „Bilance a perspektivy přeshraniční spolupráce“ v rámci projektu „Centrum spolupráce odborových svazů ze Sasko a Dolního Slezska“. Konference se zúčastnili zástupci odborových svazů, veřejných služeb zaměstnanosti a euroregionu. Projekt byl podpořen v rámci Programu Cíle 3 Sasko – Polsko. Jedním z témat byly požadavky odborů ohledně následujícího programového období 2014-2020.

Dne 10. 6. 2014 se v Praze konalo společné zasedání Evropského hnutí ČR a Evropského hnutí Sasko s českým ministrem pro lidská práva Jiřím Dienstbierem a s předsedou Evropského hnutí ČR a bývalým eurokomisařem Vladimírem Špidlou věnované sociální situaci v pohraničí a Programu spolupráce ČR – Sasko 2014-2020.

V souladu s požadavky Evropské komise byly odborové svazy zapojeny do přípravy programu spolupráce. Obvod DGB Sasko se podílel na činnosti redakční skupiny Programu ČR – Sasko. Na činnosti pracovní skupiny pro přípravu Programu Polsko – Sasko se podíleli zástupci Obvodu DGB Sasko a NSZZ „Solidarność“.

Při zahájení programu INTERREG Polsko – Sasko byl odborový svaz NSZZ „Solidarność“ vyloučen z monitorovacího výboru. Obvod DGB Sasko opakovaně upozornil na skutečnost, že se jedná o porušení principu partnerství, a jako jediná ze zapojených organizací hlasoval proti schválení předloženého jednacího řádu, byť dosud bohužel bezúspěšně.

MEROR Labe-Nisa se bude i nadále vehementně zasazovat za dodržování principu partnerství ve všech třech zemích a úzce spolupracovat se zástupci Evropského parlamentu i Evropské komise.

Souhrnně je nutno konstatovat, že programy přeshraniční spolupráce nadále nejsou zaměřeny na řešení budoucích potřeb pohraničí. I nadále se příliš moc investuje do betonu a technického vybavení místo do lidí žijících v regionu. Určitým zábleskem naděje je to, že projekty zaměřené na přeshraniční odborné vzdělávání a přípravu a na zaměstnanost, resp. trh práce jsou způsobilé a že organizace sociálních partnerů jsou způsobilými žadateli. Z důvodu velmi byrokratických dotačních podmínek však existují obavy, že v těchto oblastech budou sotva podávány účelné projektové návrhy.

Přeshraniční politika zaměstnanosti a trhu práce

Odborové svazy se už od založení MEROR Labe-Nisa zasazují za spravedlivé podmínky pro zaměstnance v pohraničí. MEROR Labe-Nisa podporuje integraci trhů práce a trhů odborného vzdělávání a přípravu i dobrovolnou mobilitu v pohraničí probíhající za spravedlivých podmínek.

V souladu s prognózami odborových svazů nedošlo bezprostředně po vytvoření neomezeného režimu volného pohybu pracovníků a služeb v Trojzemí k 1. květnu 2011 k téměř žádnému nárůstu přeshraniční mobility.

Bylo to způsobeno jednak absencí pozitivních rámcových podmínek pro ochranu mobilních pracovníků, ale i špatným odměňováním, chybějící transparentností trhů práce a nedostatečnou informovaností uchazečů o zaměstnání.

MEROR Labe-Nisa si dal za úkol informovat uchazeče, resp. zájemce o zaměstnání a mobilní zaměstnance o příležitostech přeshraniční mobility a o jejich právech a povinnostech v místě výkonu práce. Za tímto účelem byly především rozšířeny aktivity partnerství EURES-TriRegio a posílena spolupráce s veřejnými službami zaměstnanosti ze severních Čech, Saska a Dolního Slezska.

V období let 2013 až 2016 výrazně stoupl počet přeshraničních pracovníků. Bohužel je nutno konstatovat, že se v pohraničí dále rozšířily také překerní formy zaměstnání. Zaměstnání malého rozsahu, agenturní zaměstnávání, smlouvy na dobu určitou, smlouvy o dílo a občanskoprávní dohody jsou na pořadu dne. Tyto překerní formy zaměstnání lze v rostoucí míře pozorovat také v přeshraničním kontextu.

Znamená to také další nárůst potřeby zajišťování informovanosti a poradenství o aspektech pracovního a sociálního práva.

Jedním z důležitých nástrojů podpory kvalitní mobility probíhající za spravedlivých podmínek jsou přeshraniční partnerství EURES. V Trojzemí severních Čech, Saska a Dolního Slezska plní partnerství EURES-TriRegio důležitou funkci platformy pro poskytování informací, poradenství a zprostředkování.

V partnerství EURES-TriRegio spolupracují veřejné služby zaměstnanosti, odborové svazy a organizace zaměstnavatelů ze všech třech zemí a zajišťují nabídku informací, poradenství a zprostředkování, zejména pro přeshraniční pracovníky.

Kolega Matthias Klemm z regionu DGB Východní Sasko absolvoval školení pro poradce EURES a do konce roku 2015 byl k dispozici jako odborový poradce EURES pro odborové svazy, personální a podnikové rady zaměstnanců i mobilní pracovníky. Od 1. 1. 2016 působí Sebastian Klähn v rámci EURES-TriRegio také ve funkci kontaktního bodu a podporuje veřejné služby zaměstnanosti, odbory i zaměstnavatele v oblasti poradenství ohledně aspektů pracovního a sociálního práva.

Obvod DGB Sasko převzal úkol spočívající ve zpracování a šíření vícejazyčných informačních materiálů. V rámci informační ediční řady nazvané „Stručně+konkrtně“ informují odbory prostřednictvím informačních letáků o platných minimálních mzdách, sociálním zabezpečení a sociálních dávkách pro přeshraniční pracovníky, o záluhostech při výkonu činnosti v určitých odvětvích apod.

Pro přeshraniční pracovníky byly navíc publikovány dvě brožury v němčině, češtině a polštině s informacemi o pracovním právu a sociálním zabezpečení.

Jednou z důležitých priorit Meziregionální odborové rady Labe-Nisa bylo zajistit pokračování činnosti partnerství EURES-TriRegio v dotačním období 2014-2020.

Cílem Evropské komise bylo přetvořit síť EURES do podoby nástroje zaměřeného pouze na zprostředkování, v němž by poskytování poradenství a informací hrálo jen marginální roli. Dle představ Komise měly být přeshraniční aktivity od r. 2014 podporovány pouze v rámci Evropského sociálního fondu (ESF), nikoliv přímo Evropskou komisí.

Dle názoru MEROR Labe-Nisa by to znamenalo rozbití přeshraničních partnerství EURES, jelikož v rámci ESF realizovaného ve třech zemích není možná podpora přeshraničních partnerství s četnými partnery a aktivitami.

MEROR Labe-Nisa se se svými obavami už v brzkém stadiu obrátil na Evropský parlament a na členské státy. Evropský parlament a některé členské státy se poté aktivně zasadily za začlenění přeshraničních partnerství EURES do Programu EU pro zaměstnanost a sociální inovace 2014-2020. Díky tomu se podařilo zajistit činnost partnerství EURES-TriRegio po finanční stránce.

Poté se Evropskému parlamentu v rámci jednání o novém nařízení o síti EURES podařilo písemně stanovit složení a důležité úkoly přeshraničních partnerství EURES v rámci sítě EURES. Bylo například definováno, že přeshraniční partnerství EURES se skládají z veřejných služeb zaměstnanosti, sociálních partnerů a, pokud to je potřebné, z dalších partnerů. Díky tomu se podařilo zabránit vyloučení odborů.

I nadále budeme dbát na to, aby veřejné služby zaměstnanosti při zprostředkování do zahraničí kladly zvláštní důraz na dodržování pracovních a sociálních standardů v cílových podnicích, v nichž budou zaměstnanci pracovat.

Jedním z vyvrcholení snah bylo zavedení zákonné minimální mzdy na území Německa ve výši 8,50 eur na hodinu k 1. 1. 2015. Díky tomu se podařilo zavést dolní limit také pro mobilní pracovníky. Byla to jedna ze stěžejních priorit MEROR Labe-Nisa v pohraničí.

V souvislosti se zavedením minimální mzdy byly v rámci EURES-TriRegio a s podporou FES realizovány přeshraniční aktivity. Byla například zpracována informační brožura s otázkami a odpověďmi pro mobilní pracovníky z ČR a Polska.

Brožura byla publikována v němčině, češtině a polštině a ve své činnosti ji využívaly také jiné meziregionální odborové rady, ale i odborové struktury na regionální a národní úrovni.

V rámci přípravy na zavedení minimální mzdy v Německu byl 23./24. 10. 2014 v Drážďanech uspořádán v rámci partnerství EURES-TriRegio česko-německo-polský seminář k aktuálním otázkám přeshraničních pracovníků z ČR a Polska. Zhruba 30 účastníků z řad odborových svazů, právníků ze společnosti pro právní ochranu „DGB-Rechtsschutz“, poradenských pracovišť pro mobilní pracovníky a veřejných služeb zaměstnanosti z ČR, Německa a Polska na něm projednalo aktuální otázky a problémy týkající se témat přídatků na děti, nemoci či zavedení všeobecné minimální mzdy na území Německa k 1. 1. 2015.

Účastníci semináře si byli zajedno v tom, že přeshraniční pracovníci mají specifickou potřebu informací a poradenství. S ohledem na zavedení minimální mzdy v Německu k 1. 1. 2015 byly projednány příležitosti pro přeshraniční pracovníky v segmentu nízkých mezd. Zároveň byly kriticky osvětleny výjimky z minimální mzdy pro mladistvé a stážisty/praktikanty a analyzovány dopady na zaměstnance z ČR a Polska.

11. 1. 2015 uspořádali zástupci Obvodu DGB Sasko, NSZZ „Solidarność“ a OS ver.di na dálnici A4 poblíž německo-polských hranic informační den pro pendlery, kteří byli před vjezdem do Německa informováni o minimální mzdě. S obzvláště velkou odezvou se tyto informace setkaly u polských řidičů kamionů, kteří by rovněž měli profitovat z minimální mzdy v Německu. Díky propagaci v rádiu informační den navštívili také někteří zaměstnavatelé, kteří se chtěli informovat o nově zavedených změnách.

V pohraničí nabývá stále většího významu téma rozvoje a zajištění lidských zdrojů (se zaměřením na kvalifikované pracovní síly). Vzhledem k demografickému vývoji to je nutně potřebné.

V této souvislosti však hrozí nebezpečí, že v popředí zájmu nebude pohraničí jako celek, nýbrž že jednostranně prováděné lanaření pracovníků povede k problémům v sousedních regionech. Strategie lidských zdrojů jsou omezeny horizontem státních hranic, tj. dosud nejsou známy žádné strategie pro pohraničí jako celek.

Tento stav byl pro MEROR Labe-Nisa důvodem pro uspořádání konference pod názvem „Nastavení mobility za spravedlivých podmínek a dobré práce v Trojzemí“, která proběhla v rámci partnerství EURES-TriRegio 23. 10. 2015 v Drážďanech.

Kromě zástupců partnerských organizací EURES-TriRegio se konference zúčastnil také státní tajemník ze Saského ministerstva hospodářství, práce a dopravy Stefan Brangs, ale i zástupci polského ministerstva práce a Úřadu práce ČR.

Vedle aktuálního stavu vývoje trhů práce a mobility v pohraničí či konkrétních informací o zkušenostech poradců a přeshraničních pracovníků byla ve středu zájmu konference diskuse zaměřená na projednání opatření na zajištění lidských zdrojů. Jako stěžejní oblasti z diskuse vyplynula témata jazykové vybavenosti, počátečního a dalšího odborného vzdělávání a přípravy či poskytování informací a poradenství.

Sektorová spolupráce

Dobré přeshraniční propojení odborových svazů je předpokladem silného přeshraničního zastupování zájmů. MEROR Labe-Nisa podporuje odborové svazy při jejich přeshraničních aktivitách na podnikové i sektorové úrovni. Jeho cílem je co nejtěsněji skloubit podniková, sektorová, regionální i evropská témata tak, aby se zastupování zájmů mohlo řídit konkrétními potřebami.

Jedním z příkladů je propojení odborových svazů ve firmě Amazon. Uprostřed probíhajícího sporu mezi OS ver.di a americkým obchodním koncernem Amazon se v roce 2013 provalila zpráva, že Amazon chce v Polsku zřídit tři nová zásilková centra a dvě další v České republice.

Ještě než byla zahájena fáze konkrétního náboru pracovníků, projednali zástupci DGB a OS ver.di s polskými a českými partnerskými odborovými svazy strategie uplatňované ve vztahu vůči Amazonu a podporu při zakládání odborových organizací.

Schůzky konané 2. 12. 2013 v Drážďanech se na pozvání meziregionálních odborových rad Labe-Nisa a Viadrina zúčastnili

odborové svazy příslušné pro oblast maloobchodu a zásilkového obchodu ver.di, NSZZ „Solidarność“ a OSPO. Schůzka se setkala s velkou odezvou v médiích.

Už dva týdny před touto pracovní schůzkou v Drážďanech, na níž si zúčastněné odborové svazy z ČR, Saska a Polska přislíbily vzájemnou podporu a odsouhlasily společné strategie, podpořili kolegové z Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“ stávkující kolegy u Amazonu v Lipsku.

Na manifestaci v Lipsku předseda Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“ Franciszek Kopeć jasně a zřetelně uvedl, že zaměstnanci nepřipustí, aby mezi nimi vznikala rivalita a napětí.

26. 11. 2014 proběhl ve Vratislavi druhý koordinační workshop MEROR Labe-Nisa a Viadrina na téma Amazon za účasti OS ver.di, regionů NSZZ „Solidarność“ Dolní Slezsko (Vratislav/Wrocław), Velkopolsko (Poznaň) a odvětvového sekretariátu pro obchod. Workshopu se zúčastnili také pracovníci oddělení pro zakládání odborových organizací v podnicích z centrály NSZZ „Solidarność“. Účastníci si vyměnili informace o různých lokalitách a dohodli se na vzájemných podpůrných aktivitách.

17. 12. 2014 přijelo 40 kolegů z NSZZ „Solidarność“ do Lipska podpořit stávkující zaměstnance Amazonu. Ve svých projevech řečníci vyzvali Amazon k dodržování práv zaměstnanců a odborových práv a k uzavření kolektivní smlouvy. Dále zdůraznili, že zaměstnanci a odboráři z různých lokalit koncernu a z různých zemí nepřipustí, aby mezi nimi vznikala rivalita a napětí.

Pozadím těchto aktivit bylo to, že Amazon koncem října 2014 otevřel v Polsku nové lokality, které očividně obsluhují německý trh.

Účastníci z NSZZ „Solidarność“ přijeli nejen z lokalit Amazonu ve Vratislavi a v Poznani, ale i z regionů Jelenia Góra a Zielona Góra, které jsou členy meziregionálních odborových rad Labe-Nisa a Viadrina.

8. 6. 2015 proběhla společná pracovní schůzka zaměřená na výměnu informací o působení Amazonu v Německu a v ČR mezi českými a německými kolegy, již se zúčastnili zástupci DGB, ver.di a OSPO. Cílem schůzky bylo zajistit včasné organizování zaměstnanců také v ČR.

Mezitím už odborové svazy na téma Amazon spolupracují v celoevropské síti v rámci UNI-Evropa, v níž už proběhly další přeshraniční aktivity.

Kromě spolupráce zaměřené na Amazon proběhla i celá řada dalších odvětvových aktivit. Jako příklady lze uvést:

20. 9. 2013: Dvoustranné expertní fórum MEROR Labe-Nisa, ver.di, NSZZ „Solidarność“ a městského úřadu Bolesławiec na téma odpadového hospodářství v Dolním Slezsku.

15./16. 11. 2013: Výměna informací mezi zemským předsednictvem dělnického výboru Zemského obvodu OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko a primátorem panem Piotrem Romanem na téma „Vývoj odborových svazů ve zvláštních ekonomických zónách na území Dolního Slezska“ a následná vzájemná výměna informací a zkušeností odborářů v Centru spolupráce odborových svazů v Bolesławci.

9. 12. 2013: Společné zasedání Obvodního dělnického výboru OS ver.di Východní Sasko s NSZZ „Solidarność“ ze Zgorzelce na

téma situace odborových svazů, zejména v souvislosti s insolvencí dopravního podniku PKS, další privatizace atd. ve Zhořelci (Görlitz).

10. 12. 2013: Pracovní schůzka kováků z IG Metall Drážďany a Metodického pracoviště OS KOVO v Ústí n. L. na téma usazování německých firem v ČR.

20. 3. 2014: Výměna informací mezi odboráři ze Zemského předsednictva dělnického výboru OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko a RROS ČMKOS Ústeckého kraje a návštěva expozice „Naši Němci“ v městském muzeu v Ústí nad Labem.

30. 4. 2015: Zasedání dělnického výboru Zemského obvodu OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko s NSZZ „Solidarność“ v Bolesławci.

7. 5. 2015: Výměna informací mezi zemským předsednictvem dělnického výboru Zemského obvodu OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko a NSZZ „Solidarność“ na téma „Jaký vývoj zaznamenaly odborové svazy a jaký je stav vývoje na podnikové úrovni na příkladu Technických služeb města Bolesławiec MZGK“ v Centru spolupráce odborových svazů v Bolesławci.

3. 3. 2016: Informační a poradenský den v Ústí nad Labem pro přeshraniční pracovníky v oblasti úklidu budov v Německu, na pozvání ČMKOS, německého odborového svazu stavebnictví, zemědělství a životního prostředí IG BAU a přeshraničního partnerství EURES-TriRegio. Akce proběhla pod heslem: Jsme si jisti, že znáte své povinnosti. Ale víte také, jaké povinnosti má Váš zaměstnavatel?“. Kolegyně a kolegové bydlí v českém pohraničí a denně dojíždějí do práce do Sasko, přičemž mnozí z nich uklízejí pokoje v drážďanských hotelech.

5 Vztahy s veřejností a publikace

Internetové stránky

Už od 1. května 2005 Mezuregionální odborová rada Labe-Nisa provozuje trojjazyčné internetové stránky. Kromě informací o MEROR Labe-Nisa, jeho partnerských organizacích a aktivitách v příhraničí jsou na stránkách dostupné také četné publikace Obvodu DGB Sasko a MEROR Labe-Nisa.

www.igr-elbe-neisse.org

www.meror-labe-nisa.org

www.mrz-laba-nysa.org

Další informace k přeshraničním tématům a publikacím jsou dostupné na webových stránkách Obvodu DGB Sasko www.sachsen.dgb.de, zejména v tematické rubrice „Evropa a mezinárodní dění“ („Europa & Internationales“), ale i na stránkách Jelenohorského regionu NSZZ „Solidarność“ www.soljg.eu.

Mimoto byly v rámci partnerství EURES-TriRegio zřízeny specifické trojjazyčné internetové stránky pro mobilní zaměstnance, zejména přeshraniční pracovníky, uchazeče a zájemce o zaměstnání, zaměstnavatele, zprostředkovatele zaměstnání apod.:

www.eures-triregio.eu

Publikace

V období od prosince 2013 do r. 2016 vydal Obvod DGB Sasko (DGB Bezirk Sachsen) spolu se svými partnery tyto brožury:

DGB Bezirk Sachsen (ed.) (2013): Solidarita nezná hranic. Společně utvářet sociální Evropu! (jazyky: němčina, čeština, polština);

DGB Bezirk Sachsen (ed.) (2014): Minimální mzda v Německu. Informace pro zaměstnance z Polska. (jazyky: němčina, polština);

DGB Bezirk Sachsen (ed.) (2014): Minimální mzda v Německu. Informace pro zaměstnance z České republiky. (jazyky: němčina, čeština);

DGB Bezirk Sachsen (ed.) (2015): Informační leták partnerství EURES-TriRegio: Informace, poradenství a zprostředkování pro uchazeče o zaměstnání, zaměstnance a zaměstnavatele. (jazyky: němčina, čeština, polština);

DGB Bezirk Sachsen (2015): Informace pro přeshraniční pracovníky 2016: Pracovní právo. (jazyky: němčina, čeština, polština);

DGB Bezirk Sachsen (2015): Informace pro přeshraniční pracovníky 2016: Sociální zabezpečení. (jazyky: němčina, čeština, polština).

Informační ediční řada „stručně + konkrétně“

Stručné informace, zpracované Obvodem DGB Sasko v rámci partnerství EURES-TriRegio, jsou pravidelně aktualizovány a zveřejňovány v německém, českém i polském jazyce ve formě informačního letáku dostupného v elektronické i tištěné podobě.

- Minimální mzdy v Německu.
- Co byste měla vědět, když chcete pracovat v Sasku jako pokojská!
- Co dělat v případě nemoci? Informace pro zaměstnance z ČR/ Polska.
- Přídavky na děti v Německu. Informace pro přeshraniční pracovníky z ČR a Polska.
- Otázky a odpovědi k zaměstnání na pozici pokojské/pokojského v Sasku.

2013

24. 5. 2013 Konference „20 let Meziregionální odborové rady Labe-Nisa“ ve Zgorzelci za účasti předsedy NSZZ „Solidarność“ Piotra Dudy, místopředsedkyně ČMKOS Radky Sokolové, Claudie Menneové z EOK a prof. Dr. Oskara Negta.
25. 5. 2013 Společná konference MEROR Labe-Nisa pod názvem „Na cestě ke společnému prostoru hospodářství a práce 2020“ v Mysłakowicích.
20. 9. 2013 Dvoustranné expertní fórum na téma odpadového hospodářství v Dolním Slezsku (MEROR, ver.di, NSZZ „Solidarność“, městský úřad Bolesławiec).
7. 10. 2013 Pracovní skupina EOK pro politiku soudržnosti v Bruselu.
18. 10. 2013 Závěrečná konference projektu „Centrum spolupráce odborových svazů ze Saska a Dolního Slezska“ v Mysłakowicích.
- 29./30. 10. 2013 Řídící výbor a Koordinační výbor MERORů u EOK v Bruselu.
12. 11. 2013 Zasedání Evropského hnutí ČR a Evropského hnutí Saska se zástupci Saské rozvojové banky SAB na téma dotačních programů v česko-saském pohraničí, Radebeul.
- 15./16. 11. 2013 Výměna informací mezi zemským předsednictvem dělnického výboru Zemského obvodu OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko a primátorem panem Piotrem Romanem na téma „Vývoj odborových svazů ve zvláštních ekonomických zónách na území Dolního Slezska“ a následná vzájemná výměna informací a zkušeností odborářů v „Centru spolupráce odborových svazů“ v Bolesławci.
29. 11. 2013 Workshop MERORu Viadrina na téma politiky soudržnosti a programu přeshraniční spolupráce Braniborsko – Polsko ve Slubicích.
2. 12. 2013 Trojstranná koordinační schůzka MEROR Labe-Nisa a MEROR Viadrina s OS ver.di a OSPO, působícími v oblasti maloobchodu, na téma Amazon v Drážďanech. S tiskovou konferencí.
9. 12. 2013 Společné zasedání Obvodního dělnického výboru OS ver.di Východní Sasko s NSZZ „Solidarność“ ze Zgorzelce na téma situace odborových svazů, zejména v souvislosti s insolvencí dopravního podniku PKS, další privatizace atd. ve Zhořelci (Görlitz).
10. 12. 2013 Pracovní schůzka kováků z IG Metall Drážďany a Metodického pracoviště OS KOVO v Ústí n. L. na téma usazování německých firem v ČR.
18. 12. 2013 Stávka u firmy Amazon v Lipsku za účasti NSZZ „Solidarność“ (Franciszek Kopeć, Bogusław Wojtas, Jacek Dziedziński, Markus Schlimbach, Anna Bernstorf, Thomas Voß).

2014

23. 1. 2014 Zasedání prezidia MEROR Viadrina ve Frankfurtu nad Odrou.
1. 2. 2014 Konference Obvodu DGB Sasko za účasti zástupců MEROR Labe-Nisa.
18. 2. 2014 Řídící výbor partnerství EURES-TriRegio v Liberci.
- 5./6. 3. 2014 Řídící výbor a Koordinační výbor MERORů u EOK v Bruselu.
11. 3. 2014 Společná konference MEROR Viadrina v Gorzówě.
20. 3. 2014 Výměna informací mezi odboráři ze Zemského předsednictva dělnického výboru OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko a RROS ČMKOS Ústeckého kraje a návštěva expozice „Naši Němci“ v městském muzeu, v Ústí nad Labem.
4. 4. 2014 Demonstrace EOK v Bruselu.
28. 4. 2014 Zveřejnění společné volební výzvy MEROR Labe-Nisa „Jděte volit! Můj hlas pro Evropu s budoucností: sociální, spravedlivou, demokratickou!“

5. 5. 2014	Česko-německé fórum k eurovolbám pod názvem „10 let společně v EU. Pro budoucnost Evropy: Investice do dobré práce!“ v Saském Cvikově (Zwickau).
6. 5. 2014	Německo-polské fórum k eurovolbám pod názvem „10 let společně v EU. Pro budoucnost Evropy: Investice do dobré práce!“ ve Zhořelci (Görlitz).
10. 6. 2014	Společné zasedání Evropského hnutí ČR a Evropského hnutí Sasko s ministrem Jiřím Dienstbierem a Vladimírem Špidlou k sociální situaci v pohraničí a k Programu přeshraniční spolupráce ČR – Sasko.
25. 6. 2014	Zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa v Jelení Hoře.
18. 9. 2014	Rozhovor s OPZZ na téma přeshraniční spolupráce ve Vratislavi (Wrocław).
1./2. 10. 2014	Řídící výbor a Koordinační výbor MERORů u EOK v Bruselu.
13. 10. 2014	Dvoustranné setkání RROS ČMKOS Ústeckého kraje se zástupci hospodářství a veřejné správy za účasti delegace DGB ze Sasko v Ústí nad Labem.
23./24. 10. 2014	Česko-polsko-německý seminář k aktuálním otázkám přeshraničních pracovníků z ČR a Polska v Drážďanech (EURES-TriRegio).
7. 11. 2014	Udělení ceny Německo-polské společnosti za dialog 2014 Mezuregionální odborové radě Labe-Nisa v rámci slavnostní akce v budově Saského zemského sněmu.
24./25. 11. 2014	Německo-polské debatní fórum ve Varšavě. Účast Iris Kloppichové a Markuse Schlimbacha.
26. 11. 2014	Workshop MERORů Labe-Nisa a Viadrina s OS ver.di a regiony NSZZ „Solidarność“ Dolní Slezsko (Wrocław), Velkopolsko (Poznań) a s odvětvovým sekretariátem pro obchod na téma Amazon za účelem vytvoření kooperační sítě ve Vratislavi.
1. 12. 2014	Společné zasedání Okresního sdružení DGB Saské Švýcarsko – Východní Krušnohoří, RROS ČMKOS Ústeckého kraje, jednatele Regionu DGB Drážďany - Horní Polabí a Obvodu DGB Sasko v Pirně.
17. 12. 2014	40 kolegů z NSZZ „Solidarność“ podpořilo stávkující zaměstnance firmy Amazon v Lipsku.

2015

11. 1. 2015	Společná akce NSZZ „Solidarność“ a ver.di v Polsku na téma zavedení zákonné minimální mzdy v Německu.
30. 4. 2015	Zasedání dělnického výboru Zemského obvodu OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko s NSZZ „Solidarność“ v Bolešlavci.
7. 5. 2015	Výměna informací mezi zemským předsednictvem dělnického výboru Zemského obvodu OS ver.di Sasko/Sasko-Anhaltsko/Durynsko a NSZZ „Solidarność“ na téma „Jaký vývoj zaznamenaly odborové svazy a jaký je stav vývoje na podnikové úrovni na příkladu Technických služeb města Bolešlaviec MZGK“ v Centru spolupráce odborových svazů v Bolešlavci.
11. 5. 2015	Zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa v Drážďanech.
2. 6. 2015	Zasedání Řídícího výboru partnerství EURES-TriRegio v Ústí nad Labem. Markus Schlimbach, místopředseda Obvodu DGB Sasko, byl jednomyslně zvolen prezidentem partnerství EURES-TriRegio.
8. 6. 2015	Společná pracovní schůzka DGB, ver.di a OSPO na téma Amazon v Německu a ČR v Drážďanech.
10./11. 6. 2015	Německo-polské odborové fórum „Velké koncerny v pohraničí – odpovědi odborových svazů z Polska a Německa“ za účasti DGB, NSZZ „Solidarność“, OPZZ, FZZ, Nadace Friedricha Eberta (FES) a Nadace Hanse Böcklera (HBS) v Drážďanech.
29. 9.-2. 10. 2015	Kongres EOK v Paříži.
23. 10. 2015	Trojstranná konference „Nastavení mobility za spravedlivých podmínek a dobré práce v Trojzemí“ v rámci partnerství EURES-TriRegio v Drážďanech.

5. 11. 2015 Zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa v Ústí nad Labem. Přijetí OPZZ za člena MEROR Labe-Nisa.
- Zasedání koordinačního výboru meziregionálních odborových rad u Evropské odborové konfederace. Zvolení Anny Bernstorfové do osmičlenného Řídícího výboru meziregionálních odborových rad u EOK.
12. 11. 2015 Zasedání Řídícího výboru partnerství EURES-TriRegio v Litoměřicích.
26. 11. 2015 Společné zasedání RROS ČMKOS Ústeckého kraje, Obvodu DGB Sasko, Okresního sdružení DGB Krušnohoří, Okresního sdružení DGB Saské Švýcarsko / Východní Krušnohoří a regionálních zástupců z Ústeckého kraje na téma rozvoje pohraničí v Ústí nad Labem.
- 2016**
- 18.-20. 1. 2016 Seminář Evropského odborového institutu (ETUI), OPZZ a DGB na téma meziregionální spolupráce ve Vratislavi (Wrocław).
28. 1. 2016 Zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa v Budyšině.
28. 1. 2016 Recepce u příležitosti „25. výročí německo-polské smlouvy“ v Budyšině s bývalou předsedkyní Spolkového sněmu, paní prof. Dr. Ritou Süßmuthovou, a rozlučka s kolegou Bernhardem Sonntagem.
25. 2. 2016 Pracovní schůzka okresních sdružení DGB Zhořelec (Görlitz) a Budyšin (Bautzen) s NSZZ „Solidarność“ v „Centru spolupráce odborových svazů“ v Bolestawci.
3. 3. 2016 Společných poradenský den ČMKOS, IG BAU a EURES-TriRegio v Ústí nad Labem pro přeshraniční pracovníky v oblasti úklidu budov.
- 17./18. 3. 2016 Zasedání Řídícího výboru a Koordinačního výboru meziregionálních odborových rad u Evropské odborové konfederace v Bruselu.
8. 4. 2016 Zasedání prezidia MEROR Viadrina se zástupci OPZZ ve Frankfurtu nad Odrou.
14. 4. 2016 Seminář EOK a DGB k budoucnosti přeshraničních partnerství EURES v Drážďanech.
20. 4. 2016 Zasedání Výboru EOK pro politiku soudržnosti a regionální politiku v Bruselu.
20. 5. 2016 Zasedání prezidia MEROR Labe-Nisa v Ústí nad Labem.
21. 5. 2016 Společná konference Meziregionální odborové rady Labe-Nisa v Ústí nad Labem.

1 Bilans MRZ Łaba-Nysa od 2013 do 2016 r.

20 lat MRZ Łaba-Nysa

W okresie sprawozdawczym MRZ Łaba-Nysa, utworzona w 1993 r., obchodziła 20-lecie swego istnienia. W uroczystości w dniu 24.05.2013 w Zgorzelcu wzięło udział ponad 130 gości. Markus Schlimbach, przewodniczący MRZ Łaba-Nysa, podziękował ojcom-założycielom za ich dzieło sprzed 20 lat. Tym samym położyli podwaliny pod dzisiejszą i przyszłą współpracę.

Jako gratulanci udział wzięli między innymi Piotr Duda, przewodniczący NSZZ „Solidarność“, Claudia Menne, Europejska Konfederacja Związków Zawodowych oraz Radka Sokolová, wiceprzewodnicząca ČMKOS. Uroczyste przemówienie wygłosił Prof. Dr. Dr. Negt.

Wideoprzesłaniem przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Martin Schulz pogratulował MRZ Łaba-Nysa jej długoletniej działalności. Dał do zrozumienia, że Międzyregionalne Rady Związkowe wnoszą istotny wkład w integrację Unii Europejskiej.

Wszyscy gratulujący podkreślali, że transgraniczna współpraca związków zawodowych w istotny sposób przyczynia się do zrastania się Europy. Związki zawodowe są orędownikami prospołecznej Europy i szczególnie w czasach kryzysu muszą wspólnie angażować się na rzecz postępu w sprawach społecznych, podstawowych praw socjalnych, silnych praw pracowniczych i związkowych. Są symbolem solidarności w Europie i potwierdzają to konkretnymi działaniami na pograniczu.

Konferencja delegatów MRZ Łaba-Nysa

W dniu 25.05.2013 w Mysłakowicach odbyła się wspólna konferencja MRZ Łąba-Nysa. Jest ona najwyższym gremium Międzyregionalnej Rady Związkowej i składa się z delegatów związków zawodowych z Saksonii, północnych Czech i Dolnego Śląska. Ponad to przybyli liczni goście z wszystkich trzech krajów.

Centralnymi punktami konferencji były: raport z działalności, zmiany statutu i regulaminu, wybór Prezydium oraz głosowanie nad Strategicznym planem działań na lata 2013 – 2015.

Zaproponowane przez Prezydium MRZ Łąba-Nysa zmiany statutu i regulaminu zostały przyjęte jednogłośnie. Istotne zmiany to uzależnienie członkostwa w MRZ Łąba-Nysa od członkostwa w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, przyjęcie Rad Regionalnych ČMKOS Ústí i Liberec jako członków do MRZ Łąba-Nysa oraz zasady zastępstwa i głosowania.

Następnie jednogłośnie wybrano przewodniczącego, obu wiceprzewodniczących oraz członków Prezydium. Delegaci jednogłośnie przyjęli wspólny Strategiczny plan działań „Solidarność nie zna granic. Wspólnie kształtujemy prospołeczną Europę!”. Tym samym uchwalono centralne postulaty i planowane działania na okres 2013-2015.

Centralny punkt stanowi przy tym dalszy rozwój pogranicza w kierunku przyszłościowego wspólnego obszaru życia i pracy z Dobrą Pracą, wysokim zabezpieczeniem społecznym, silnymi prawami pracowniczymi i związkowymi, dobrymi warunkami kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz wysokowartościowymi usługami publicznymi. (Patrz strona 46)

Ogólnoeuropejskie protesty

EKZZ i jej członkowie wezwali na dzień 4.4.2014 do ogólnoeuropejskiej demonstracji w Brukseli. Uczestniczyło w niej 50.000 osób, w tym trzy autobusy z Saksonii z licznymi koleżankami i kolegami z wszystkich ośmiu członkowskich związków zawodowych DGB Saksonia oraz z NSZZ „Solidarność” Jelenia Góra. Poza tym demonstrowało wielu uczestników z ČMKOS i OPZZ.

Uczestnicy demonstracji w Brukseli żądali bardziej prospołecznej Europy z Dobrą Pracą, silnymi prawami pracowniczymi i inwestycjami w przyszłość Europy. Głośno i kreatywnie żądali natychmiastowego zaprzestania polityki rujnującego oszczędzania.

Demonstracja odbyła się w okresie poprzedzającym wybory europejskie w maju 2014 r. Parlament Europejski musi utrwalić swą pozycję prospołecznego korektora pomysłów Komisji Europejskiej. Może się to udać tylko z posłami angażującymi się na rzecz sprawiedliwej, prospołecznej i demokratycznej Europy.

Nagroda Dialogu dla MRZ Łąba-Nysa

W dniu 7.11.2014 wspólnie odznaczono byłego przywódcę związkowego NSZZ Solidarność i prezydenta RP, Lecha Wałęsę oraz MRZ Łąba-Nysa nagrodą Dialogu Towarzystwa Polsko-Niemieckiego (DPG).

Uroczystość miała miejsce w Saksońskim Landtagu w obecności licznych gości honorowych. Wśród nich Prof. Dr. Rita Süßmuth, była marszałek Bundestagu oraz Dr. Dietmar Wölk, premier Brandenburgii i koordynator ds. współpracy polsko-niemieckiej.

MRZ Łąba-Nysa została wyróżniona za swą prekursorską rolę we współpracy trójstronnej między związkami zawodowymi sąsiadujących krajów: Polski, Niemiec i Czech. Laudację wygłosił Dr. Wolfgang Nicht, były przewodniczący DPG Saksonia.

Przyjęcie OPZZ do MRZ Łąba-Nysa

Na posiedzeniu Prezydium MRZ Łąba-Nysa w dniu 05.11.2015 Rada OPZZ Województwa Dolnośląskiego została oficjalnie przyjęta jako członek do MRZ Łąba-Nysa. Przed akcesem OPZZ wielokrotnie wyrażało swe zainteresowanie pełnym członkostwem w MRZ Łąba-Nysa i złożyło wniosek o przyjęcie, wskazując na statut EKZZ.

Zgodnie ze statutem EKZZ Międzyregionalne Rady Związkowe składają się z regionalnych struktur członków EKZZ.

Odpowiednia zmiana w statucie MRZ musi zostać jeszcze zatwierdzona przez Wspólną Konferencję MRZ Łaba-Nysa w dniu 21.05.2016 w Ústí nad Łabą.

25 lat polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie

Z okazji 25-lecia obowiązywania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, DGB Region Saksonia, DGB Okręg Wschodnia Saksonia oraz MRZ Łaba-Nysa zaprosili na przyjęcie do Budziszyna. Z zaproszenia skorzystało około 150 przedstawicieli związków zawodowych, administracji, partii, zrzeszeń i stowarzyszeń z Dolnego Śląska, Saksonii i północnych Czech oraz radnych Saksońskiego Landtagu i rad powiatu.

Iris Kloppich, przewodnicząca DGB Region Saksonia w swym wprowadzeniu podkreśliła wagę współpracy transgranicznej: „Chcemy równoprawnego partnerstwa i na rzecz tego celu Międzyregionalna Rada Związkowa Łaba-Nysa wiele uczyniła.”

Franciszek Kopeć, przewodniczący Regionu Jeleniogórskiego NSZZ „Solidarność” podziękował DGB Saksonia i członkowskim związkom zawodowym za długoletnią zaufaną współpracę. „Wsparcie ze strony DGB jest bardzo istotne na przykład w przypadku sporów o prawa pracownicze w Polsce. Nadal musimy wspólnie walczyć o egzekwowanie praw socjalnych.”

Pani Prof. Dr. Süßmuth, była marszałek Bundestagu w swym przemówieniu przedstawiła rozwój polsko-niemieckiego pojednania i współpracy. Podkreśliła, że przy rozwijaniu wspólnej Europy nie może chodzić tylko o finanse, lecz należy stworzyć prosperującą Europę. Związki zawodowe odgrywają w tym istotną rolę. Jej wnioski: „Dużo osiągnęliśmy we współpracy polsko-niemieckiej. Nie musimy być niekrytyczni. Przy krytycznej kooperacji dominuje jednak słowo kooperacja”.

Po zakończeniu uroczystości pożegnano na emeryturę kolegę Bernharda Sonntaga, długoletniego przewodniczącego DGB Wschodnia Saksonia. W ciągu ostatnich 25 lat kierował sprawami DGB we Wschodniej Saksonii, a w 1993 r. czynnie uczestniczył w tworzeniu Międzyregionalnej Rady Związkowej Łaba-Nysa.

Jego następcą jest kolega Matthias Klemm, który od dnia 01.02.2016 komisarzycznie przejmuje sprawy DGB Wschodnia Saksonia.

Prezydium Międzyregionalnej Rady Związkowej Łaba-Nysa

Prezydium Międzyregionalnej Rady Związkowej zostało wybrane jednogłośnie przez Wspólną Konferencję MRZ Łaba-Nysa w dniu 25.05.2013 w Mysłakowicach.

od lewej do prawej: Jiří Cingr, przewodniczący RROS ČMKOS ÚK, Lenka Štěpánková, wiceprzewodnicząca RROS ČMKOS ÚK, Šimon Vohar, przewodniczący SčSOO DP, Franciszek Kopeć, przewodniczący Regionu Jeleniogórskiego NSZZ „Solidarność”, Markus Schlimbach, wiceprzewodniczący DGB Saksonia, Jacek Dziedziński, wiceprzewodniczący Regionu Jeleniogórskiego NSZZ „Solidarność”, Olivier Höbel, kierownik Regionu IG Metall Berlin-Brandenburgia-Saksonia, Bogusław Wojtas, wiceprzewodniczący Regionu Jeleniogórskiego NSZZ „Solidarność”. Brakuje: Thomas Voß, kierownik Regionu ver.di Saksonia/Saksonia-Anhalt/Turyngia.

Prezydium Międzyregionalnej Rady Związkowej Łaba-Nysa

Stan na 01.04.2016

Niemcy

Markus Schlimbach	DGB Region Saksonia
Oliver Greie	ver.di Region Saksonia/Saksonia-Anhalt/Turyngia
Olivier Höbel	IG Metall Region Berlin-Brandenburgia-Saksonia

wiceprzewodniczący
członek Prezydium
członek Prezydium

Polska

Franciszek Kopeć	NSZZ „Solidarność” Region Jeleniogórski
Bogusław Wojtas	NSZZ „Solidarność” Region Jeleniogórski
Andrzej Otręba	OPZZ Dolny Śląsk

wiceprzewodniczący
członek Prezydium
członek Prezydium

Czechy

Jiří Cingr	RROS ČMKOS ÚK
Lenka Štěpánková	RROS ČMKOS ÚK
Šimon Vohar	SčSOO DP

przewodniczący
członek Prezydium
członek Prezydium

W okresie sprawozdawczym kolega Thomas Voß (ver.di Region Saksonia/Saksonia-Anhalt/Turyngia) ustąpił z Prezydium MRZ Łaba-Nysa. Jego miejsce objął Oliver Greie, kierownik regionu ver.di Saksonia/Saksonia-Anhalt/Turyngia. Poza tym kolega Jacek Dziedziński (NSZZ „Solidarność”) ustąpił z Prezydium, ponieważ wraz z przyjęciem OPZZ do MRZ Łaba-Nysa kolega Andrzej Otręba (OPZZ Dolny Śląsk) został przyjęty jako nowy członek Prezydium.

Najważniejsze tematy posiedzeń Prezydium MRZ w latach 2013 do 2016

- Podstawowe prawa socjalne UE – ataki na autonomię rokowań zbiorowych i zabezpieczenie społeczne
- Wybory Europejskie 2014 – oczekiwania wobec partii oraz wspólne wezwanie do pójścia do wyborów
- Swobodny przepływ pracowników i swoboda świadczenia usług – przestrzeganie uczciwej mobilności
- Łamanie praw pracowniczych – możliwości transgranicznego wsparcia
- Unijna Polityka Spójności – Wieloletnie Ramy Finansowe 2014-2020 oraz włączenie partnerów społecznych
- Usieciowienie sektorowe i reprezentacja interesów w Amazonie
- Rozwój demograficzny, rozwój wykwalifikowanych kadr i kształcenie zawodowe
- Polityka energetyczna i zamykanie kopalń w północnych Czechach
- Polityka uchodźcza i wzrost postaw skrajnie prawicowych
- Ocena wyników wyborów i projektów rządowych w Polsce, Niemczech i Czechach.

Dofinansowane projekty współpracy transgranicznej

W okresie sprawozdawczym udało się pozyskać dofinansowanie Komisji Europejskiej na współpracę transgraniczną związków zawodowych w Saksonii, Czechach i na Dolnym Śląsku oraz przeprowadzić wspólne działania z Projektem Regionalnym Europa Środkowo-Wschodnia Fundacji im. Friedricha Eberta. W ten sposób w ramach projektów udało się wesprzeć finansowo ponadbranżową i sektorową działalność związków zawodowych.

Funkcja głównego wnioskodawcy EURES-TriRegio ze względu na wytyczne Komisji Europejskiej, iż głównym wnioskodawcą muszą być publiczne służby zatrudnienia, przeszła z DGB Saksonia na Saksońską Dyрекję Regionalną Federalnej Agencji Pracy. Tym samym można było kontynuować działalność EURES-TriRegio.

Tytuł projektu	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy	Donatorzy
EURES-TriRegio	DGB Saksonia* następnie Saksońska Dyrekcja Regionalna Federalnej Agencji Pracy	ČMKOS NSZZ „Solidarność“ Saksońska Dyrekcja Regionalna Federalnej Agencji Pracy Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu Urzędy Pracy Ústí nad Łabą, Liberec, Karlowe Wary Izba Gospodarcza Liberec Federacja Pracodawców Polski Zachodniej (FPPZ)* Sudecka Izba Przemysłowo-Handlowa (SIPH)* Centralne Pośrednictwo Zagraniczne i Fachowe Federalnej Agencji Pracy (ZAV)* Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Rzeczypospolitej Polskiej* Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Republiki Czeskiej* IPH Chemnitz (od 26.03.2013) Dolnośląscy Pracodawcy (od 2015 r.) * do 2014 r.	Komisja Europejska DG ds. Zatrudnienia
Centrum współpracy związków zawodowych Dolnego Śląska i Saksonii	NSZZ „Solidarność“ Jelenia Góra	DGB Region Saksonia	Komisja Europejska EFRR: Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska - Saksonia

Wspólne działania z Projektem Regionalnym Europa Środkowo-Wschodnia Fundacji im. Friedricha Eberta (FES)

	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
Działania na rzecz wzmocnienia transgranicznego Dialogu Społecznego ze związkami zawodowymi w Europie Środkowo-Wschodniej	DGB Sachsen	ČMKOS NSZZ „Solidarność“ IG Metall, OS KOVO Ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia OSPO MRZZ Viadrina

Między Międzyregionalną Radą Związkową Łaba-Nysa a FES w Europie Środkowo-Wschodniej (EŚW) istnieje już długoletnia współpraca. W okresie sprawozdawczym wspólnie z Projektem Regionalnym Europa Środkowo-Wschodnia Fundacji im. Friedricha Eberta przeprowadzono liczne działania.

Od 2011 r. należą do nich również działania wspólnie z Międzyregionalną Radą Związków Zawodowych Viadrina. Przykładami wspólnych działań z FES są: konferencje, spotkania robocze i fora oraz materiały informacyjne.

2 Reprezentowanie stanowiska regionalnego na szczeblu europejskim i ogólnokrajowym

Międzyregionalna Rada Związkowa Łaba-Nysa postrzega się jako ważny podmiot na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym.

MRZ Łaba-Nysa jest częścią Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych (EKZZ) i angażuje się na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym na rzecz interesów pracowników na pograniczu.

Rada obserwuje skutki europejskich decyzji i zmian, tematyzuje problemy pogranicza na szczeblu europejskim i angażuje się na rzecz ulepszeń na wszystkich możliwych szczeblach działania. W tym celu stale rozbudowuje współpracę z Parlamentem Europejskim, Europejską Konfederacją Związków Zawodowych, krajowymi organizacjami związkowymi, transgranicznymi podmiotami itp.

Współpraca z Parlamentem Europejskim

W okresie sprawozdawczym współpraca z Parlamentem Europejskim nadal zyskała na znaczeniu wskutek kompetencji ustawodawczej oraz ważnych negocjacji dla obszarów przygranicznych.

Kontakty zintensyfikowano w szczególności w kontekście negocjacji Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020 i instrumentów Polityki Spójności oraz negocjacji wokół dyrektywy o delegowaniu pracowników i przyszłości partnerstw transgranicznych EURES.

Głównymi tematami rozmów były:

- Polityka Spójności w latach 2014-2020
- rozporządzenie ogólne i wdrażanie zasady partnerstwa
- Europejski program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) oraz przyszłość partnerstw transgranicznych EURES
- rozporządzenie EURES
- programy transgraniczne Polska-Saksonia i Saksonia-Czechy

W związku z negocjacjami dyrektywy w sprawie egzekwowania dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników, delegaci wspólnej konferencji MRZ Łąba-Nysa zwrócili się w dniu 25.05.2013 listem otwartym do członków Parlamentu Europejskiego, państw członkowskich Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej. Wezwali oni wszystkie podmioty do wzmocnienia praw pracowników mobilnych w Europie i zaostreżenia kontroli nadużyć przy delegowaniu pracowników.

Delegaci zapewnili, że dla związków zawodowych prospołeczne kształtowanie rynku wewnętrznego to temat zasadniczy i że nadal angażować się będą na rzecz klauzuli postępu w sprawach społecznych w traktatach europejskich oraz na rzecz rewizji dyrektywy o delegowaniu pracowników.

Kolejnym ważnym obszarem współpracy z Parlamentem Europejskim była przyszłość partnerstw transgranicznych EURES. Wskutek tak zwanej reformy EURES groziło rozbieżności struktur informacyjno-doradczych partnerstw transgranicznych EURES.

Parlament Europejski zajął jasne stanowisko za uratowaniem partnerstw transgranicznych EURES. W intensywnych negocjacjach dot. Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) udało się zapewnić finansowanie partnerstw transgranicznych EURES na okres 2014-2020.

W negocjacjach wokół rozporządzenia EURES Parlamentowi udało się - miejmy nadzieję na stałe - zabezpieczyć partnerstwa transgraniczne ujmując definicję i opis ich działań. Ponad to nie tylko zapisano obowiązkowe uczestnictwo partnerów społecznych w partnerstwach transgranicznych, ale także wzmocniono je na szczeblu europejskim i krajowym.

Wybory Europejskie 2014

MRZ Łąba-Nysa na Wybory Europejskie w maju 2014 r. opublikowała wspólne wezwanie. Związki zawodowe na Trójstyku Dolny Śląsk, Saksonia, północne Czechy wezwały w nim do pójścia do wyborów i do zdecydowania w kierunku bardziej prospołecznej Europy.

Centralnymi postulatami MRZ Łąba-Nysa były:

- Przestrzeganie podstawowych praw socjalnych i wzmocnienie spójności socjalnej w Europie
- Inwestować w przyszłość Europy zamiast oszczędzać na śmierć
- Tworzenie Dobrej Pracy i zwalczanie zatrudnienia śmieciowego
- Zwalczanie bezrobocia wśród młodzieży – stworzyć prawdziwą perspektywę dla młodzieży w Europie
- Uczciwa mobilność pracownicza – taka sama płaca za taką samą pracę w tym samym miejscu
- Więcej demokracji i współdecydowania – silne prawa pracownicze i związkowe
- Usługi publiczne wysokiej jakości, dostępne dla wszystkich i dostępne cenowo.

MRZ Łąba-Nysa wezwała wyborców do głosowania na kandydatów angażujących się na rzecz tychże celów.

W celu przedyskutowania tych postulatów z posłami do Parlamentu Europejskiego i kandydatami zorganizowano dwa dwustronne fora eurowyborcze pod tytułem „10 lat wspólnie w UE. Dla przyszłości Europy: Inwestycje w Dobrą Pracę!”.

W dniu 05.05.2014 w Zwickau odbyło się niemiecko-czeskie forum eurowyborcze z kandydatami z obszaru pogranicza.

W dniu 06.05.2014 w Görlitz odbyło się polsko-niemieckie forum eurowyborcze z kandydatami z obszaru pogranicza.

Międzyregionalne Rady Związkowe przy Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych

Międzyregionalne Rady Związkowe w Europie składają się z regionalnych struktur federacji należących do Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych. EKZZ obejmuje 89 federacji związków zawodowych z 39 krajów oraz 10 europejskich organizacji branżowych i jest największą działającą wspólnie organizacją polityczną w Europie. Międzyregionalne Rady Związkowe są uważane za jedną z grup w łonie Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych.

Koordinacji działalności 45 Międzyregionalnych Rad Związkowych i Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych służą regularne posiedzenia Komitetu Koordynacyjnego MRZ przy EKZZ. MRZ Łąba-Nysa brała w nich regularnie udział, korzystając z możliwości wymiany informacji z innymi MRZ i dyskusowania aktualnych problemów z przedstawicielami Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Komitet Koordynacyjny MRZ wybiera na okres pomiędzy kongresami EKZZ maksymalnie ośmioosobowy Komitet Sterujący łącznie z przewodniczącym i dwoma wiceprzewodniczącymi.

W okresie 2011-2015, na propozycję MRZ Łąba-Nysa i MRZZ Viadrina, Anna Bernstorff była członkiem w Komitecie Sterującym. Po kongresie EKZZ w Paryżu w 2015 r., w dniu 05.11.2015 została ponownie wybrana przez Komitet Koordynacyjny MRZ do Komitetu Sterującego na okres 2015-2019 na propozycję MRZ Łąba-Nysa i MRZZ Viadrina. Poza tym została mianowana przedstawicielem Międzyregionalnych Rad Związkowych w komisji EKZZ ds. spójności ekonomicznej i społecznej oraz polityki regionalnej.

Międzyregionalne Rady Związkowe Łąba-Nysa i Viadrina realizują cel dalszej poprawy współpracy z Europejską Konfederacją Związków Zawodowych. Jak ponownie okazało się w okresie sprawozdawczym, uzgadnianie i reprezentowanie wspólnych stanowisk jest czasami trudne. Dlatego trzeba wzmocnić reprezentację interesów MRZ wobec EKZZ.

Równocześnie MRZ Łąba-Nysa wspólnie z krajowymi centralami zintensyfikuje swe możliwości reprezentowania interesów bezpośrednio przy instytucjach europejskich. Współpraca z Parlamentem Europejskim na temat przyszłości partnerstw transgranicznych EURES pokazała, że jest to skuteczna droga do osiągnięcia ulepszeń dla pracowników na pograniczu.

W okresie sprawozdawczym z udziałem MRZ Łąba-Nysa przeprowadzono dwa seminaria EKZZ bądź Europejskiego Instytutu Związków Zawodowych (ETUI):

Od 18.01. do 20.01.2016 we Wrocławiu odbyło się seminarium ETUI, OPZZ i DGB Saksonia na temat współpracy transgranicznej. Oprócz kolegów i koleżanek z DGB i OPZZ wzięli w nim udział także eksperci z Włoch, Holandii, Portugalii i Węgier. W ramach seminarium wypracowano priorytety działań na dalszą współpracę w szczególności na pograniczu polsko-niemieckim.

W dniu 14.04.2016 w Dreźnie pod patronatem EKZZ odbyło się seminarium sieciujące Międzyregionalnych Rad Związkowych i partnerstw transgranicznych EURES. Wzięła w nim udział również przedstawicielka Dyrektoratu ds. Zatrudnienia w Komisji Europejskiej. Centralnym punktem była transpozycja rozporządzenia EURES oraz rola partnerów społecznych i partnerstw transgranicznych.

Poza tym w marcu 2016 r. Markus Schlimbach wzięł udział w seminarium ETUI w Barcelonie na temat wdrażania programu działań Międzyregionalnych Rad Związkowych na lata 2016-2020. Dyskutowano tam nad wspólną strategią komunikacji i programem szkoleń MRZ. Chodziło również o transfer wiedzy na temat możliwości finansowania MRZ w Europie.

Polsko-Niemieckie Forum Związków Zawodowych

Związki zawodowe w Polsce i Niemczech przy wsparciu Fundacji im. Friedricha Eberta i Fundacji im. Hansa Böcklera corocznie przeprowadzają Polsko-Niemieckie Forum Związków Zawodowych. Na forach tych dyskutuje się aktualne tematy oraz założenia możliwych wspólnych ponadnarodowych i transgranicznych działań. Ze strony polskiej w sposób równouprawniony uczestniczą trzy reprezentatywne centrale związkowe: NSZZ „Solidarność”, OPZZ, FZZ Forum.

W okresie sprawozdawczym Polsko-Niemieckie Forum odbyło się w dniach 24/25.11.2014 w Warszawie pod hasłem „Opowiadamy się za Europą socjalną” przy uczestnictwie aktorów z pogranicza.

W dniach 10/11.06.2015 Polsko-Niemieckie Forum Związków Zawodowych przeprowadzono w Dreźnie w temacie „Duże koncerny w regionie przygranicznym - odpowiedzi związków zawodowych w Polsce i w Niemczech”. Oprócz przedstawiciela szczebla krajowego związków zawodowych w forum wzięli udział również przedstawiciele szczebla regionalnego z Dolnego Śląska i Saksonii.

Ważnym tematem była między innymi współpraca związkowa przy organizowaniu przedsiębiorstw handlowych, w szczególności Amazon w Polsce i Niemczech.

W ramach tego wydarzenia zwiedzono również zakład Philipp Morris w Dreźnie.

Współpraca: MRZ Łąba-Nysa i MRZZ Viadrina

W okresie sprawozdawczym Międzyregionalne Rady Związkowe Łąba-Nysa i Viadrina ściśle ze sobą współpracowały w celu powiązania sił i stworzenia synergii. Wynika to ze współpracy Regionów DGB – Saksonia i Berlin-Brandenburgia.

Przedstawiciele MRZZ Viadrina uczestniczyli w konferencji delegatów MRZ Łąba-Nysa, a MRZ Łąba-Nysa wspierała przeprowadzenie konferencji delegatów MRZZ Viadrina w dniu 11.03.2014 w Gorzowie Wielkopolskim. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono wiele wspólnych warsztatów, posiedzeń i konferencji.

3 Integracja obszarów przygranicznych na Trójstyku

Integracja pogranicza Saksonii, północnych Czech i Dolnego Śląska jest głównym zadaniem Międzyregionalnej Rady Związkowej Łąba-Nysa. Na Trójstyku nadal istnieją granice, które trzeba przezwyciężyć i nadal należy dążyć do poprawy przepustowości granic. Nawet jeżeli granice wskutek zniknięcia kontroli granicznych i stworzenia pełnej swobody przepływu pracowników stały się fizycznie bardziej przepustowe, to jednak myślenie wielu aktorów w dalszym ciągu kończy się na granicy. Nie może być jeszcze mowy o kompleksowych, transgranicznych koncepcjach rozwoju dla Trójstyku.

Żądaniu wprowadzenia kontroli granicznych MRZ Łąba-Nysa mówi jednoznacznie „nie”, ponieważ miałyby to negatywne konsekwencje dla warunków życia i pracy na pograniczu. Prawo swobodnego przepływu jest wysokim dobrem w Unii Europejskiej, którego trzeba bronić.

Zamiast separacji trzeba pogłębiać współpracę transgraniczną we wszystkich dziedzinach, by poprawić spójność na pograniczu i zapewnić ludziom lepszą perspektywę w regionie.

Związki zawodowe przeprowadziły na wszystkich szczeblach spotkania konsultacyjne w celu omówienia aktualnej sytuacji na pograniczu i opracowania wspólnych strategii. Obok współpracy trójstronnej MRZ Łąba-Nysa, wzmacniano także kooperacje dwustronne. Poniżej wskazano kilka przykładów.

Dalej intensyfikowano współpracę z Radą Regionalną ČMKOS w województwie Ústí. Na zaproszenie Rady Regionalnej w dniu 13.10.2014 i 26.11.2015 odbyły się wspólne posiedzenia z czeskimi przedstawicielami z administracji wojewódzkiej, urzędów pracy i organizacji pracodawców. Wzięli w nich udział koledzy i koleżanki z Regionu DGB Saksonia, biura Okręgu DGB Drezno i struktur powiatowych Szwajcaria Saksońska - Wschodnie Rudawy i Rudawy oraz zrelacjonowali o aktualnych zmianach w Saksonii i o transgranicznych wyzwaniach i działaniach związków zawodowych.

W dniu 01.12.2014 w Pirnie na zaproszenie struktur powiatowych DGB Szwajcaria Saksońska - Wschodnie Rudawy oraz biura

Okręgu DGB odbyło się wspólne posiedzenie z RROS ČMKOS Ústí.

Ścisła współpraca prowadzona jest również z ČMKOS w Pradze. I tak przewodniczący ČMKOS, Josef Štředula, wziął udział w przyjęciu noworocznym DGB Region Saksonia w styczniu 2016 r. W 2015 roku obecna była Radka Sokolová, wiceprzewodnicząca ČMKOS.

W dniu 25.02.2016 członkowie struktur powiatowych DGB Görlitz i Budziszyn spotkali się z przedstawicielami NSZZ „Solidarność” w „Centrum współpracy związków zawodowych” w Bolestawcu na spotkaniu roboczym.

Strategiczny plan działań na lata 2013-2015

Delegaci 7. Wspólnej Konferencji MRZ Łąba-Nysa w dniu 25.05.2013 jednogłośnie przyjęli przedłożony przez Prezydium wspólny Strategiczny plan działań pod tytułem „Solidarność nie zna granic. Wspólnie kształtujemy prospołeczną Europę!”

Centralny punkt stanowi przy tym dalszy rozwój pogranicza w kierunku przyszłościowego wspólnego obszaru życia i pracy z dobrą Pracą, wysokim zabezpieczeniem społecznym, silnymi prawami pracowniczymi i związkowymi, dobrymi warunkami kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz wysokowartościowymi usługami publicznymi.

Jako postulaty i pola działania MRZ Łąba-Nysa uchwalono między innymi:

- Kształtowanie prospołecznej Europy! Europa musi przeciwstawić się ingerencjom w zabezpieczenie społeczne, podstawowe prawa socjalne i prawa związkowe. W przeciwnym razie grozi nam konkurowanie najniższą osłoną socjalną i ochroną stosunku zatrudnienia.

- Inwestowanie w przyszłość! Związki zawodowe w Europie i na Trójstyku opowiadają się za programem inwestycyjnym dla stworzenia przyszłościowego zatrudnienia i przezwyciężenia rozłamu socjalnego w Europie. Unia Europejska musi przy tym zobowiązać się do postępu w sprawach społecznych. W ten sposób Unia Europejska mogłaby stać się kołem zamachowym dla sprawiedliwości społecznej w Europie.
- Rozwijać spójność i solidarność w UE! Kryzys gospodarczy i finansowy w ostatnich latach ponownie zwiększył różnice między regionami. Celem europejskiej polityki strukturalnej jest rozwój Unii jako całości poprzez zmniejszanie istniejących różnic stanu zaawansowania poszczególnych regionów.
- Zająć się konkretnymi deficytami na Trójstyku! Problemатyczne obszary to niskie wskaźniki zatrudnienia, wysokie bezrobocie, niska innowacyjność i potencjał B&R przedsiębiorstw oraz brak możliwości kształcenia i doskonalenia zawodowego. MRZ Łąba-Nysa postuluje wzmocnienie aspektów polityki regionalnej w debatach budżetowych UE i krajów, współdecydowanie przy ustalaniu kształtu Europejskich Funduszy Strukturalnych po 2013 r., promowanie Dobrej Pracy, układów zbiorowych itp. przy przyznawaniu dofinansowania.
- Usługi publiczne wysokiej jakości, przystępne cenowo i dostępne dla wszystkich! Polityka cięć Unii Europejskiej jeszcze bardziej zaostrzyła sytuację finansową usług interesu ogólnego. Kontynuowano liberalizację usług publicznych. W niektórych krajach odczuwa się już wyraźnie negatywne skutki prywatyzacji np. wodociągów. Te negatywne doświadczenia z prywatyzacji muszą prowadzić do zmiany myślenia!
- Forsowanie Dobrej Pracy i dobrych warunków nauki zawodu! Zarówno w Niemczech jak też w Polsce i w Czechach nasiliła się tendencja do niepewnej i źle płatnej pracy. Przybrały na sile zjawiska pracy tymczasowej, umów o dzieło, miniprac, pozornego samozatrudnienia, umów cywilno-prawnych i dalszych niepewnych form zatrudnienia. Te niepewne formy zatrudnienia dotyczą w coraz większym stopniu także pracowników mobilnych.
- Młodzież i młodzi pracownicy należą do najbardziej mobilnej grupy ludnościowej na Trójstyku. Rozwój zasobów kadrowych powinien z punktu widzenia związków zawodowych uwzględniać zasadę transgraniczności i trwałości. Dzięki poprawie warunków życia, pracy, nauki i wynagrodzenia dla młodych ludzi region mógłby zyskać na atrakcyjności zarówno dla młodzieży na Trójstyku, jak też dla potencjalnych imigrantów z innych regionów.
- Transgranicznie wywalczyć przestrzeganie praw pracowniczych! Rozbudowuje się usieciowienie sektorowe na Trójstyku. Związki zawodowe będą nadal transgranicznie zwalczać naruszenia praw pracowniczych i związkowych.

Polityka regionalna i strukturalna

W traktacie lizbońskim Unia Europejska i państwa członkowskie zobowiązują się do polityki spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Celem Europejskiej Polityki Strukturalnej jest rozwój Unii jako całości poprzez zmniejszanie istniejących różnic rozwojowych między regionami.

Ta idea równowagi i spójności jest wyraźnie popierana przez związki zawodowe. W związku z kryzysem gospodarczym i finansowym jeszcze bardziej rozwarły się nożyce pomiędzy słabo rozwiniętymi a silniej rozwiniętymi regionami.

Strategia Europa 2020 ma zwalczyć skutki kryzysu i wysłać nowe impulsy dla inteligentnego, zrównoważonego, wspierającego inkluzję społeczną wzrostu.

Polityka Spójności oraz Fundusze Strukturalne na lata 2014 – 2020 mają ścisły związek ze Strategią Europa 2020. Mają przyczynić się do osiągnięcia pięciu głównych celów w obszarach: zatrudnienie, badania naukowe i innowacje, zmiany klimatu i energetyka, oświata, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Istotnymi instrumentami na Trójstyku jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS) i Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Dla rozwoju pogranicza istotne znaczenie ma Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) z jednym z jego celów: Europejską Współpracą Terytorialną (EWT). W tych ramach wspiera się finansowo współpracę transgraniczną.

Międzyregionalna Rada Związkowa Łąba-Nysa na bieżąco śledziła negocjacje na szczeblu europejskim i regionalnym. Ważne były w szczególności kontakty z Parlamentem Europejskim i współdziałanie w komitetach monitorujących.

Programy współpracy transgranicznej Polska - Saksonia i Saksonia – Czechy mogłyby być istotnymi instrumentami dalszego rozwoju pogranicza.

Związki zawodowe zaangażowały się na rzecz uproszczenia procedur udzielania dofinansowania, umożliwienia projektów trójstronnych i postawienia w tych programach na tematy praca, edukacja, gospodarka i sprawy społeczne. Dyskusja nad tymi postulatami z innymi aktorami stanowiła na przykład centralny punkt następujących wydarzeń:

W dniu 18.10.2013 odbyła się w Mysłakowicach polsko-niemiecka konferencja końcowa „Bilans i perspektywy współpracy transgranicznej” projektu „Centrum współpracy związków zawodowych Dolnego Śląska i Saksonii”. Wzięli w niej udział przedstawiciele związków zawodowych, służb zatrudnienia i Euroregionu. Projekt został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska – Saksonia. Tematem były też oczekiwania stawiane przez związki zawodowe wobec przyszłej perspektywy finansowej 2014-2020.

W dniu 10.06.2014 w Pradze odbyło się wspólne posiedzenie Ruchów Europejskich Saksonii i Czech z Ministrem Praw Człowieka, Jiřím Dienstbierem oraz z przewodniczącym Ruchu Europejskiego Czech i byłym komisarzem unijnym, Vladimírem Špidlą na temat sytuacji społecznej na pograniczu i Programu Współpracy Saksonia – Czechy 2014-2020.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej związki zawodowe były włączone w opracowywanie programów współpracy. DGB Region Saksonia brał udział w pracach grupy redakcyjnej programu Saksonia – Czechy. W grupie roboczej przygotowującej program Polska – Saksonia uczestniczył DGB Region Saksonia oraz NSZZ „Solidarność”.

Wraz z rozpoczęciem programu INTERREG Polska – Saksonia, NSZZ „Solidarność” został wykluczony z Komitetu Monitorującego. DGB Region Saksonia wielokrotnie zwracał uwagę, iż oznacza to naruszenie zasady partnerstwa i jako jedyna organizacja głosował przeciwko przyjęciu przedłożonego regulaminu. Do dzisiaj niestety bezskutecznie.

MRZ Łąba-Nysa w dalszym ciągu będzie zdecydowanie angażować się na rzecz przestrzegania zasady partnerstwa we wszystkich trzech krajach i ściśle współpracować z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej.

Podsumowując należy stwierdzić, że programy współpracy transgranicznej w dalszym ciągu nie są ukierunkowane na przyszłościowość pogranicza. Nadal zbyt wiele inwestuje się w beton i wyposażenie, zamiast w ludzi w tym regionie. Promykiem nadziei jest fakt, iż transgraniczne projekty w zakresie edukacji i rynku pracy są kwalifikowalne, tak samo jak organizacje partnerów społecznych. Jednak ze względu na bardzo biurokratyczne warunki dofinansowania należy się obawiać, że w tych dziedzinach w niewielkiej skali składane będą projekty służące temu celowi.

Transgraniczna polityka rynku pracy

Związki zawodowe od czasu utworzenia MRZ Łąba-Nysa angażują się na rzecz uczciwych warunków dla pracowników na pograniczu. MRZ Łąba-Nysa wspiera integrację rynków pracy i edukacji oraz dobrowolną i uczciwą mobilność na pograniczu.

Bezpośrednio po stworzeniu pełnej swobody przepływu pracowników i swobody świadczenia usług na Trójstyku dnia 1 maja 2011 r.,

mobilność transgraniczna, jak już wcześniej prognozowały związki zawodowe, wzrosła tylko nieznacznie.

Wynikało to w szczególności z braku pozytywnych warunków ramowych dla ochrony mobilnych pracowników, ze złego wynagrodzenia, braku przejrzystości na rynkach pracy i deficytów informacyjnych wśród poszukujących pracy.

MRZ Łąba-Nysa postawiła sobie za zadanie informowanie poszukujących pracy i mobilnych pracowników o szansach mobilności transgranicznej oraz ich prawach i obowiązkach w miejscu pracy. W tym celu poszerzono przede wszystkim działania EURES-TriRegio i zintensyfikowano współpracę ze służbami zatrudnienia z Dolnego Śląska, Saksonii i północnych Czech.

W latach 2013 do 2016 wyraźnie wzrosła liczba pracowników transgranicznych. Niestety trzeba też stwierdzić, że na pograniczu zwiększyło się zatrudnienie na umowy śmieciowe. Miniprace, praca tymczasowa, umowy na czas określony, umowy o dzieło i umowy cywilnoprawne są na porządku dziennym. Te formy zatrudnienia śmieciowego w coraz większym stopniu obserwuje się również w skali transgranicznej.

Tym samym dalej wzrosło zapotrzebowanie na informację i doradztwo w kwestiach prawa pracy i prawa socjalnego.

Ważnym instrumentem wspierania jakościowo wysokowartościowej mobilności na uczciwych warunkach są partnerstwa transgraniczne EURES. Na Trójstyku Dolny Śląsk-Saksonia-północne Czechy EURES-TriRegio przejmując ważną funkcję platformy informacji, doradztwa i pośrednictwa.

W EURES-TriRegio współpracują służby zatrudnienia, związki zawodowe i pracodawcy z trzech krajów. Oferują usługi informacyjne i doradcze oraz pośrednictwo w szczególności dla pracowników transgranicznych.

Przy DGB Wschodnia Saksonia kolega Matthias Klemm został wyszkolony na związkowego doradcę EURES i do końca 2015 r. służył jako osoba kontaktowa dla związków zawodowych, rad zakładowych oraz dla mobilnych pracowników. Od 01.01.2016 Sebastian Klähn sprawuje w EURES-TriRegio funkcję punktu kontaktowego i wspiera służby zatrudnienia, związki zawodowe i pracodawców na Dolnym Śląsku, w Saksonii i północnych Czechach w doradztwie w kwestiach prawa pracy i prawa socjalnego.

DGB Region Saksonia przejął opracowywanie i udostępnianie wielojęzycznych materiałów informacyjnych. W serii informacyjnej Krótko+Konkretnie związki zawodowe na ulotkach informują o obowiązujących płacach minimalnych, ubezpieczeniu społecznym i świadczeniach socjalnych dla pracowników transgranicznych, o pułapkach w pracy w pewnych branżach itp.

Poza tym opublikowano dwie broszury dla pracowników transgranicznych na temat prawa pracy i ubezpieczenia społecznego w języku polskim, niemieckim i czeskim.

Ważną sprawą Międzyregionalnej Rady Związkowej Łaba-Nysa była kontynuacja EURES-TriRegio w perspektywie finansowej 2014-2020.

Komisja Europejska realizowała swój cel przekształcenia sieci EURES w czysty instrument pośrednictwa pracy. Informacja i doradztwo miało być zapewnione już tylko na marginesie. Działania transgraniczne zgodnie z wyobrażeniami Komisji Europejskiej od 2014 r. miały być finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), a nie bezpośrednio przez Komisję Europejską.

Zgodnie z oceną MRZ Łaba-Nysa oznaczałoby to rozbieżność partnerstw transgranicznych EURES, ponieważ dofinansowanie partnerstw transgranicznych z licznymi partnerami i działaniami w trzech krajach nie jest możliwe w ramach EFS.

MRZ Łaba-Nysa na czas zwróciła się ze swymi obawami do Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich. Parlament Europejski i kilka państw członkowskich aktywnie zaangażowało się na rzecz włączenia partnerstw transgranicznych EURES do Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych 2014-2020. W ten sposób udało się finansowo zabezpieczyć pracę EURES-TriRegio.

Następnie Parlamentowi Europejskiemu w ramach negocjacji nowego rozporządzenia EURES udało się zapisać skład i ważne zadania partnerstw transgranicznych EURES w sieci EURES. Zdefiniowano na przykład, że partnerstwa transgraniczne EURES składają się ze służb zatrudnienia, partnerów społecznych, a jeśli konieczne - z dalszych partnerów. Tym samym udało się zablokować wykluczenie związków zawodowych.

Nadal będziemy zwracać uwagę, by służby zatrudnienia przekazujące oferty pracy za granicę szczególnie uważały na przestrzeganie standardów pracy i standardów socjalnych w docelowych przedsiębiorstwach.

Punktem kulminacyjnym było wprowadzenie ustawowej płacy minimalnej w wysokości 8,50 euro z dniem 1.1.2015 w Niemczech. Tym samym udało się wprowadzić także dla pracowników mobilnych dolną granicę wynagrodzenia. Było to ważną sprawą dla MRZ Łaba-Nysa na pograniczu.

Przy okazji wprowadzenia płacy minimalnej przeprowadzono transgraniczne działania w ramach EURES-TriRegio i przy wsparciu FES. Na przykład opracowano broszurę informacyjną z pytaniami i odpowiedziami dla pracowników mobilnych z Polski i Czech.

Została ona opublikowana w języku polskim, niemieckim i czeskim i była wykorzystywana również przez inne Międzyregionalne Rady Związkowe oraz inne regionalne i krajowe organizacje związkowe.

W przededniu wprowadzenia płacy minimalnej w Niemczech przeprowadzono w dniach 23/24.10.2014 w Dreźnie w ramach EURES-TriRegio polsko-niemiecko-czeskie seminarium o aktualnych kwestiach pracowników transgranicznych z Polski i Czech. Około 30 uczestników ze związków zawodowych, działu ochrony prawnej DGB, placówek doradczych dla pracowników mobilnych oraz ze służb zatrudnienia z Polski, Niemiec i Czech dyskutowało nad aktualnymi kwestiami i problemami w temacie zasiłku rodzinnego, chorobowego i wprowadzenia powszechnej płacy minimalnej w Niemczech od dnia 1.1.2015.

Uczestnicy byli zgodni, że pracownicy transgraniczni mają szczególną potrzebę informacyjną i doradczą. W obliczu wprowadzenia płacy minimalnej w Niemczech z dniem 1.1.2015 dyskutowano o szansach dla pracowników transgranicznych w sektorze niskich płac. Równocześnie krytycznie nakreślono wyjątki od płacy minimalnej w szczególności w przypadku pracowników młodocianych i praktykantów oraz przeanalizowano konsekwencje dla zatrudnionych z Polski i Czech.

W dniu 11.01.2015 DGB Saksonia, NSZZ „Solidarność” i ver.di przeprowadziły na autostradzie A4 w pobliżu polsko-niemieckiej granicy dzień informacyjny dla dojeżdżających do pracy, których przed wjazdem do Niemiec informowano o płacy minimalnej. Informacje te cieszyły się szczególnym zainteresowaniem wśród polskich kierowców ciężarówek, którzy również mają korzystać na płacy minimalnej w Niemczech. Na dzień informacyjny przybyło również kilku pracodawców, zachęconych reklamą radiową, by dowiedzieć się o zmianach.

Na pograniczu na znaczeniu coraz bardziej zyskuje temat rozwoju i zabezpieczenia wykwalifikowanych kadr. W obliczu rozwoju demograficznego jest to pilnie potrzebne.

Istnieje jednak niebezpieczeństwo, że problem ten nie będzie rozpatrywany w kontekście całego pogranicza, lecz że jednostronne podbieranie sobie fachowców w jednym kierunku prowadzić będzie do problemów w regionach sąsiednich. Strategie dot. fachowców kończą się na granicach państw i jak na razie nie obserwuje się żadnych strategii dla całego pogranicza.

Dla MRZ Łąba-Nysa było to okazją do zorganizowania w dniu 23.10.2015 w ramach EURES-TriRegio konferencji pod tytułem „Kształtowanie uczciwej mobilności i Dobrej Pracy na Trójstyku”.

W konferencji oprócz partnerów EURES-TriRegio wzięli udział również Stefan Brangs, sekretarz stanu w Saksońskim Ministerstwie Gospodarki i Pracy, przedstawiciel polskiego Ministerstwa Pracy oraz czeskiego Krajowego Urzędu Pracy.

Obok analizy rozwoju rynków pracy i mobilności na pograniczu oraz konkretnych relacji z doświadczonych doradców i pracowników transgranicznych, w centrum wydarzenia znajdowała się dyskusja nad działaniami w celu zabezpieczenia wykwalifikowanych kadr. Jako istotne podnoszono w szczególności takie tematy, jak język, kształcenie i doskonalenie zawodowe oraz informacja i doradztwo.

Współpraca sektorowa

Dobre transgraniczne usieciowienie związków zawodowych jest warunkiem silnej transgranicznej reprezentacji interesów pracowniczych. MRZ Łąba-Nysa wspiera związki zawodowe w ich transgranicznej działalności zakładowej i sektorowej. Jej celem jest stworzenie jak najściślejszej więzi pomiędzy tematami zakładowymi, sektorowymi, regionalnymi i europejskimi, aby ukierunkować reprezentowanie interesów pracowniczych na konkretne potrzeby.

Przykładem jest stworzenie sieci związków zawodowych w Amazonie. Pośrodku trwającego konfliktu między ver.di i amerykańskim koncernem handlowym Amazon w 2013 r. padła wiadomość, że Amazon chce zbudować w Polsce trzy nowe centra logistyczne, a w Czechach dwa nowe centra logistyczne.

Jeszcze zanim rozpoczęła się konkretna faza rekrutacyjna, DGB i ver.di wraz z polskimi i czeskimi partnerskimi organizacjami związkowymi naradzali się nad strategiami w Amazonie i wsparciem przy tworzeniu struktur związkowych.

W spotkaniu w dniu 2.12.2013 w Dreźnie na zaproszenie Międzyregionalnych Rad Związkowych Łąba-Nysa i Viadrina udział wzięły związki zawodowe ver.di, NSZZ „Solidarność” i OSPO odpowiedzialne za handel detaliczny i wysyłkowy. Spotkanie to odbiło się w mediach szerokim echem.

Już w dwa tygodnie po spotkaniu sieciującym w Dreźnie, na którym związki zawodowe z Polski, Saksonii i Czech zapewniły o wzajemnym transgranicznym wsparciu i uzgodniły wspólne strategie, strajkujących w magazynie Amazona w Lipsku w dniu 18.12.2013 wsparli związkowcy z NSZZ „Solidarność” Jelenia Góra.

Na manifestacji w Lipsku Franciszek Kopeć, przewodniczący Regionu Jeleniogórskiego NSZZ „Solidarność” podkreślił, że pracownicy nie dadzą się przeciwko sobie rozgrywać.

W dniu 26.11.2014 zorganizowano we Wrocławiu drugie warsztaty sieciujące w Amazonie z MRZ Łąba-Nysa i Viadrina, ver.di i NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, Wielkopolska oraz Krajowym Sekretariatem Handlu. Udział wzięli również Dział Rozwoju Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Wymieniono się informacjami nt. różnych centrów logistycznych i uzgodniono działania wspierające.

W dniu 17.12.2014 do Lipska przyjechało 40 koleżanek i kolegów z NSZZ „Solidarność”, by wesprzeć strajkujących w Amazonie. Przemawiający wezwali Amazon do przestrzegania praw pracowniczych i związkowych – dlatego wreszcie musi pojawić się układ zbiorowy! Poza tym podkreślili, że pracownicy i związki zawodowe z różnych zakładów i krajów nie dadzą się przeciwko sobie rozgrywać.

Nawiązano tym samym do faktu, iż pod koniec października 2014 r. w Polsce otwarto nowe centra Amazona, które najwyraźniej obsługują niemiecki rynek.

Uczestnicy z NSZZ „Solidarność” przybyli z centrów Amazona w Poznaniu i Wrocławiu oraz z regionów jeleniogórskiego i zielonogórskiego, należących do Międzyregionalnych Rad Związkowych Łąba-Nysa i Viadrina.

W dniu 08.06.2015 w celu niemiecko-czeskiej wymiany informacji przeprowadzono w Dreźnie wspólne spotkanie robocze DGB, ver.di i OSPO na temat Amazona w Niemczech i Czechach, aby także w Czechach odpowiednio wcześniej zorganizować pracowników.

W międzyczasie związki zawodowe współpracują w zakresie Amazona w skali ogólnoeuropejskiej w sieci UNI-Europa i odbyły się kolejne transgraniczne działania.

Oprócz współpracy w Amazonie zorganizowano sporo działań branżowych. Przykłady:

20.09.2013: Dwustronna rozmowa ekspercka MRZ Łąba-Nysa, ver.di, NSZZ „Solidarność” i Urzędu Miasta Bolesławiec nt. gospodarki odpadami na Dolnym Śląsku.

15/16.11.2013: Wymiana informacji dla 30 uczestników z Zarządu Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turynia pod tytułem „Rozwój związków zawodowych w specjalnych strefach ekonomicznych Dolnego Śląska” z prezydentem miasta, Piotrem Romanem, a następnie z wymianą związkową w Centrum współpracy związków zawodowych w Bolesławcu.

09.12.2013: Wspólne posiedzenie Komisji Zawodów Robotniczych ver.di Wschodnia Saksonia z NSZZ „Solidarność” Zgorzelec w Görlitz na temat sytuacji związków zawodowych, ze szczególnym odniesieniem do upadłości PKS, dalszych prywatyzacji itp.

10.12.2013: Spotkanie robocze IG Metall Drezno i OS KOVO Ústí nad Łabą na temat inwestycji niemieckich przedsiębiorstw w Czechach.

20.03.2014: Wymiana związkowa Zarządu Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia z RROS ČMKOS Ústí oraz zwiedzenie wystawy „Nasi Niemcy“ w Muzeum Miejskim w Ústí nad Łabą.

4 Działalność promocyjna i publikacje

Strona internetowa

Już od 1 maja 2005 r. Międzyregionalna Rada Związkowa Łaba-Nysa posiada trójjęzyczną stronę internetową. Obok informacji na temat MRZ Łaba-Nysa, jej organizacji partnerskich i działań na pograniczu, na stronach tych dostępne są także liczne publikacje autorstwa DGB Region Saksonia i MRZ Łaba-Nysa.

www.igr-elbe-neisse.org
www.meror-labe-nisa.org
www.mrz-laba-nysa.org

Dalsze informacje na transgraniczne tematy oraz publikacje znaleźć można na stronach internetowych DGB Region Saksonia www.sachsen.dgb.de w szczególności w zakładce Europa & Internationales (Europa & sprawy międzynarodowe) i na stronie internetowej NSZZ „Solidarność“ Jelenia Góra www.soljg.eu.

Poza tym w ramach EURES-TriRegio utworzono specyficzną trójjęzyczną stronę internetową dla mobilnych pracowników, w szczególności pracowników transgranicznych, poszukujących pracy, pracodawców, pośredników pracy itp.

www.eures-triregio.eu

Publikacje

W okresie od grudnia 2013 do 2016 r. DGB Region Saksonia i jego partnerzy opublikowali następujące broszury.

DGB Bezirk Sachsen (Red.) (2013): Solidarność nie zna granic. Wspólnie kształtujemy prospołeczną Europę! (Języki: polski, niemiecki, czeski)

DGB Bezirk Sachsen (Red.) (2014): Płaca minimalna w Niemczech. Informacje dla pracowników z Polski. (Języki: polski, niemiecki)

30.04.2015: Posiedzenie Komisji Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia z NSZZ „Solidarność“ w Bolesławcu.

07.05.2015: Wymiana informacji Zarządu Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia z NSZZ „Solidarność“ pod tytułem „Rozwój związków zawodowych oraz stan organizacji zakładowych na przykładzie Miejskich Zakładów Gospodarki Komunalnej w Bolesławcu” w Centrum współpracy związków zawodowych w Bolesławcu

03.03.2016: Dzień informacyjno-doradczy w Ústí nad Łabą dla pracowników transgranicznych na temat zatrudnienia w branży sprzątania budynków w Niemczech. Stroną zapraszającą na wydarzenie był związek zawodowy IG BAU, czeska konfederacja związkowa ČMKOS oraz Partnerstwo Transgraniczne EURES-TriRegio. Motto spotkania brzmiało „Jesteśmy pewni, że znasz swe obowiązki, ale czy wiesz, jakie obowiązki ma twój pracodawca?” Koleżanki i koledzy mieszkają po czeskiej stronie granicy i dojeżdżają codziennie do pracy do Saksonii, wiele z nich sprząta pokoje w dreźnieńskich hotelach.

DGB Bezirk Sachsen (Red.) (2014): Płaca minimalna w Niemczech. Informacje dla pracowników z Czech. (Języki: niemiecki, czeski)

DGB Bezirk Sachsen (Red.) (2015): Ulotka informacyjna EURES-TriRegio: Informacja, doradztwo i pośrednictwo dla poszukujących pracy, pracowników i pracodawców. (Języki: polski, niemiecki, czeski)

DGB Bezirk Sachsen (2015): Informacje dla pracowników transgranicznych 2016: Prawo pracy. (Języki: polski, niemiecki, czeski)

DGB Bezirk Sachsen (2015): Informacje dla pracowników transgranicznych 2016: Zabezpieczenie społeczne. (Języki: polski, niemiecki, czeski)

Seria informacyjna Krótko + konkretnie

Krótkie informacje opracowane przez DGB Region Saksonia w ramach EURES-TriRegio są regularnie aktualizowane i udostępniane w języku polskim, niemieckim i czeskim w formie ulotki zarówno w wersji cyfrowej jak i drukowanej.

- Płace minimalne w Niemczech.
- Do Saksonii jako pokojówka – o czym powinnyście wiedzieć!
- Co robić w przypadku choroby? Informacje dla pracowników z Polski/Czech
- Zasiłek rodzinny (Kindergeld) w Niemczech. Informacje dla pracowników transgranicznych z Polski i Czech
- Pytania i odpowiedzi dotyczące zatrudnienia jako pokojówka lub roomboy w Saksonii

2013

- 24.05.2013 Konferencja „20 lat Międzyregionalnej Rady Związkowej Łąba-Nysa” w Zgorzelcu z Piotrem Dudą, przewodniczącym NSZZ „Solidarność”, Radką Sokolovą, wiceprzewodniczącą ČMKOS, Claudią Menne, EKZZ, Prof. Dr. Negtem.
- 25.05.2013 Wspólna Konferencja „W drodze do wspólnego obszaru pracy i gospodarki 2020” MRZ Łąba-Nysa w Mysłakowicach.
- 20.09.2013 Dwustronna rozmowa ekspercka nt. gospodarki odpadami w Bolesławcu (MRZ, ver.di, NSZZ „Solidarność”, Urząd Miasta Bolesławiec).
- 07.10.2013 Grupa robocza ds. Polityki Spójności przy EKZZ w Brukseli.
- 18.10.2013 Konferencja końcowa projektu „Centrum współpracy związków zawodowych Dolnego Śląska i Saksonii” w Mysłakowicach.
- 29/30.10.2013 Komitet Sterujący i Komitet Koordynacyjny MRZ przy EKZZ w Brukseli.
- 12.11.2013 Posiedzenie Ruchu Europejskiego Saksonia i Czechy z SAB na temat programów wsparcia na pograniczu Saksonia – Czechy, Radebeul.
- 15/16. 11. 2013 Wymiana informacji Zarządu Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia „Rozwój związków zawodowych w specjalnych strefach ekonomicznych Dolnego Śląska” z prezydentem miasta, Piotrem Romanem, a następnie z wymianą związkową w Centrum współpracy związków zawodowych w Bolesławcu
- 29.11.2013 Warsztaty MRZZ Viadrina dot. Polityki Spójności i Programu Współpracy Polska-Brandenburgia w Słubicach.
- 02.12.2013 Trójstronne spotkanie konsultacyjne MRZ Łąba-Nysa i MRZZ Viadrina ze związkami zawodowymi handlu detalicznego ver.di i OSPO nt. Amazona w Dreźnie. Z konferencją prasową.
- 09.12.2013 Wspólne posiedzenie Komisji Zawodów Robotniczych ver.di Wschodnia Saksonia z NSZZ „Solidarność” Zgorzelec w Görlitz na temat sytuacji związków zawodowych, ze szczególnym odniesieniem do upadłości PKS, dalszych prywatyzacji itp.
- 10.12.2013 Spotkanie robocze IG Metall Drezno i OS KOVO Ústí na temat inwestycji niemieckich przedsiębiorstw w Czechach.
- 18.12.2013 Strajk w Amazonie w Lipsku z udziałem NSZZ „Solidarność” (Franciszek Kopeć, Bogusław Wojtas, Jacek Dziedziński, Markus Schlimbach, Anna Bernstorf, Thomas Voß)

2014

- 3.01.2014 Posiedzenie Prezydium MRZZ Viadrina we Frankfurcie n. Odrą
- 01.02.2014 Konferencja DGB Region Saksonia z udziałem przedstawicieli MRZ Łąba-Nysa
- 18.02.2014 Komitet Sterujący EURES-TriRegio w Libercu
- 05/06.03.2014 Komitet Sterujący i Komitet Koordynacyjny MRZ przy EKZZ w Brukseli.
- 11.03.2014 Wspólna Konferencja MRZZ Viadrina w Gorzowie Wielkopolskim
- 20.03.2014 Wymiana związkowa Zarządu Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia z RROS ČMKOS Ústí oraz zwiedzenie wystawy „Nasi Niemcy” w Muzeum Miejskim, w Ústí nad Łabą
- 04.04.2014 Demonstracja EKZZ w Brukseli
- 28.04.2014 Publikacja wspólnego wezwania wyborczego MRZ Łąba-Nysa „Idźcie głosować! Mój głos za Europą z przyszłością: prospołeczną, sprawiedliwą, demokratyczną!”

05.05.2014	Niemiecko-Czeskie Forum Eurowyborcze „10 lat wspólnie w UE. Dla przyszłości Europy: Inwestycje w Dobre Pracę!” w Zwickau
06.05.2014	Niemiecko-Polskie Forum Eurowyborcze „10 lat wspólnie w UE. Dla przyszłości Europy: Inwestycje w Dobre Pracę!” w Görlitz
10.06.2014	Wspólne posiedzenie Ruchu Europejskiego Saksonia i Czechy z ministrem Jiří Dienstbierem i Vladimírem Špidlą nt. sytuacji społecznej na pograniczu i Programu Współpracy Saksonia – Czechy.
25.06.2014	Posiedzenie Prezydium MRZ Łąba-Nysa w Jeleniej Górze
18.09.2014	Rozmowa z OPZZ nt. współpracy transgranicznej we Wrocławiu.
01/02.10.2014	Komitet Sterujący i Komitet Koordynacyjny MRZ przy EKZZ w Brukseli.
13.10.2014	Spotkanie dwustronne RROS ČMKOS Ústí z przedstawicielami z gospodarki i administracji oraz DGB Region Saksonia w Ústí nad Łabą.
23/24.10.2014	Polsko-niemiecko-czeskie seminarium nt. aktualnych kwestii pracowników transgranicznych z Polski i Czech w Dreźnie (EURES-TriRegio).
07.11.2014	Wręczenie nagrody: Międzyregionalna Rada Związkowa Łąba-Nysa otrzymuje w ramach uroczystości w Saksońskim Landtagu Nagrodę Dialogu 2014 Towarzystwa Polsko-Niemieckiego.
24/25.11.2014	Polsko-Niemieckie Forum Związków Zawodowych w Warszawie. Uczestnictwo Iris Kloppich i Markusa Schlimbacha.
26.11.2014	Warsztaty sieciujące w Amazonie z MRZ Łąba-Nysa i Viadrina, ver.di i NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, Wielkopolska oraz Krajowym Sekretariatem Handlu, we Wrocławiu.
01.12.2014	Wspólne posiedzenie struktur powiatowych DGB Szwajcaria Saksońska – Wschodnie Rudawy, RROS ČMKOS Ústí, DGB biura Okręgu Drezno i DGB Region Saksonia w Pirnie
17.12.2014	Wsparcie strajkujących w Amazon Lipsk przez 40 koleżanek i kolegów z NSZZ „Solidarność”

2015

11.01.2015	Akcja dot. płacy minimalnej, w Polsce, wspólnie z NSZZ „Solidarność” i ver.di.
30.04.2015	Posiedzenie Komisji Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia z NSZZ „Solidarność” w Bolesławcu.
07.05.2015	Wymiana informacji Zarządu Zawodów Robotniczych ver.di Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia z NSZZ „Solidarność”: „Rozwój związków zawodowych oraz stan organizacji zakładowych na przykładzie Miejskich Zakładów Gospodarki Komunalnej w Bolesławcu” w Centrum współpracy związków zawodowych w Bolesławcu
11.05.2015	Posiedzenie Prezydium MRZ Łąba-Nysa w Dreźnie
02.06.2015	Posiedzenie Komitetu Sterującego EURES-TriRegio w Ústí nad Łabą. Markus Schlimbach, wiceprzewodniczący DGB Region Saksonia, zostaje jednogłośnie wybrany na przewodniczącego EURES-TriRegio.
08.06.2015	Wspólne spotkanie robocze DGB, ver.di i OSPO nt. Amazona w Niemczech i Czechach w Dreźnie.
10/11.06.2015	Polsko-Niemieckie Forum Związków Zawodowych „Duże koncerny w regionie przygranicznym - odpowiedzi związków zawodowych w Polsce i w Niemczech” z DGB, NSZZ „Solidarność”, OPZZ, FZZ, FES i HBS w Dreźnie.
29.09.-02.10.2015	Kongres EKZZ w Paryżu.
23.10.2015	Konferencja trójstronna „Kształtowanie uczciwej mobilności i Dobrej Pracy na Trójstyku” w ramach EURES-TriRegio w Dreźnie

05.11.2015	Posiedzenie Prezydium MRZ Łaba-Nysa w Ústí nad Łabą. Przyjęcie OPZZ jako członka do MRZ Łaba-Nysa
	Posiedzenie Komitetu Koordynacyjnego Międzyregionalnych Rad Związkowych przy Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych. Wybór Anny Bernstorf do ośmioosobowego Komitetu Sterującego MRZ przy EKZZ.
12.11.2015	Komitet Sterujący EURES-TriRegio w Litomierzycach.
26.11.2015	Wspólne posiedzenie RROS ČMKOS Ústeckého kraje, DGB Region Saksonia, DGB Rudawy, DGB Szwajcaria Saksońska / Wschodnie Rudawy i regionalnych przedstawicieli z województwa Ústí nt. rozwoju pogranicza w Ústí nad Łabą.
2016	
18.01.-20.01.2016	Seminarium ETUI, OPZZ i DGB nt. współpracy międzyregionalnej we Wrocławiu.
28.01.2016	Posiedzenie Prezydium MRZ Łaba-Nysa w Budziszynie.
28.01.2016	Przyjęcie z okazji „25 lat traktatu polsko-niemieckiego” w Budziszynie z byłą marszałek Bundestagu Prof. Dr. Ritą Süßmuth oraz pożegnanie kolegi Bernharda Sonntaga
25.02.2016	Spotkanie robocze DGB Görlitz i Budziszyn z NSZZ „Solidarność” w „Centrum współpracy związków zawodowych” w Bolesławcu.
03.03.2016	Wspólny dzień doradczy IG BAU, ČMKOS i EURES-TriRegio dla pracowników transgranicznych w branży sprzątnia budynków w Ústí nad Łabą.
17/18.03.2016	Posiedzenie Komitetu Sterującego i Komitetu Koordynacyjnego Międzyregionalnych Rad Związkowych przy Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych w Brukseli
08.04.2016	Posiedzenie Prezydium MRZZ Viadrina z przedstawicielami OPZZ we Frankfurcie n. Odrą.
14.04.2016	Seminarium EKZZ i DGB nt. przyszłości partnerstw transgranicznych EURES w Dreźnie.
20.04.2016	Posiedzenie komisji EKZZ ds. polityki spójności i polityki regionalnej w Brukseli.
20.05.2016	Posiedzenie Prezydium MRZ Łaba-Nysa w Ústí nad Łabą.
21.05.2016	Wspólna Konferencja Międzyregionalnej Rady Związkowej Łaba-Nysa w Ústí nad Łabą.

www.igr-elbe-neisse.org
www.meror-labe-nisa.org
www.mrz-laba-nysa.org

